

**PREDLOG
(EVA: 2019-2550-0049)**

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

A/ RAVNANJE Z ODPADKI

1.1 Ocena stanja

1.1.1 Opis dejanskega stanja

A/ Ravnanje z odpadki

Ravnanje z odpadki je urejeno s predpisi Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki jih lahko razdelimo v tri glavne sklope: okvirna zakonodaja o odpadkih (Direktiva o odpadkih, Uredba o pošiljkah odpadkov), zakonodaja, ki ureja določene postopke obdelave odpadkov (sežig, odlaganje na odlagališčih) in zakonodaja, ki ureja posamezne tokove odpadkov (odpadna embalaža, odpadne baterije in akumulatorji, OEEO, rudarski odpadki, PCB...). Gre za eno najbolj reguliranih področij varstva okolja, ki je v slovenski pravni red že preneseno z Zakonom o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE; v nadaljnjem besedilu: ZVO-1) in z na njegovi podlagi sprejetimi podzakonskimi predpisi.

ZVO-1 v 20. členu ureja ravnanje z odpadki, med drugim tudi obveznost pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo, odstranjevanje in zbiranje odpadkov. V 68. do 81. členih je urejeno izdajanje okoljevarstvenih dovoljenj za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega in med katere sodijo tudi nekatere naprave za obdelavo odpadkov ter nekatere dejavnosti ravnanja z odpadki, v 82. do 84. členih pa izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za druge naprave in dejavnosti, med katere prav tako sodijo nekatere naprave za obdelavo odpadkov in nekatere dejavnosti ravnanja z odpadki.

S predlagano spremembo veljavne ureditve se ne posega v obstoječo pravno ureditev na področju odpadkov, razen v toliko, kolikor to zahteva prenos Direktive (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih (v nadaljnjem besedilu: Direktive 2018/851/EU. Zaradi načela varstva legalitete so splošne določbe o odpadkih iz podzakonskih predpisov, zlasti iz Uredbe o odpadkih, dvignjene na nivo zakona. To so:

1. splošna določba o varstvu okolja in varovanju človekovega zdravja pri ravnanju z odpadki ter ukrepi za vzpostavitev omrežja naprav za obdelavo odpadkov (20. člen),
2. hierarhija ravnanja z odpadki (20.a člen),
3. stranski proizvod (20.b člen),
4. prenehanje statusa odpadka (20.c člen),
5. odgovornost za ravnanje z odpadki (20.č člen),
6. stroški ravnanja z odpadki in obveznost njihovega plačevanja (20.d člen), ter 7. vsebina okoljevarstvenih dovoljenj za dejavnosti ravnanja z odpadki.

Vsebina vloge za pridobitev teh dovoljenj in podrobnejša vsebina dovoljenj pa se bosta še zmeraj urejali v podzakonskih predpisih.

Zaradi prenosa Direktive 2018/851/EU so poleg sprememb, povezanih s proizvajalčevo razširjeno odgovornostjo, predlagane še naslednje spremembe:

1. spremenjeni oz. dodani so nekateri izrazi (opredelitvi komunalnega odpadka in sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti);
2. določeni so pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da proizvajalec lahko svoj ostanek proizvodnje opredeli kot stranski proizvod in ne kot odpadek;
3. določeni so pogoji, ki morajo biti izpolnjeni zato, da določen recikliran ali drugače predelan odpadek izgubi ta status; vladi je dano pooblastilo, da v primerih, ko tega ne stori Evropska komisija, določi merila za izpolnitev teh pogojev; z vidika varstva okolja in varovanja človekovega zdravja pa je izredno pomembna zlasti nova določba, da mora pravna ali fizična oseba, ki prvič uporablja iz odpadkov pridobljen material, ki ni bil dan na trg, ali da tak material prvič na trg, zagotoviti, da material izpolnjuje zahteve iz predpisov o kemikalijah (REACH Uredba) in predpisov o proizvodih, ter da morajo biti najprej izpolnjeni vsi pogoji za izgubo statusa odpadka, šele nato pa se lahko tak material šteje za kemikalijo po REACH Uredbi ali za proizvod po predpisih o proizvodih;
4. izvirnemu povzročitelju odpadkov je določena obveznost plačila vseh stroškov ravnanja z odpadki, vladi pa je dano pooblastilo, da lahko delno ali v celoti naloži plačilo teh stroškov drugemu imetniku odpadkov ali proizvajalcem proizvodov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost;
5. poleg puščanja odpadkov in njihovega odmetavanja je prvič posebej prepovedano tudi smetenje okolja; predlagani zakon omogoča, da ukrepe, ki se nanašajo na preprečevanje in zmanjševanje smetenja lahko predpiše občina, pri čemer pa je določeno, da ti ukrepi ne smejo imeti omejevalnih učinkov na trg EU.

A2/ Proizvajalčeva razširjena odgovornost

Sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti (v nadaljnjem besedilu: sistem PRO) je pristop okoljske politike pri katerem je proizvajalčeva odgovornost za proizvod podaljšana tudi na tako imenovano »post-potrošniško obdobje« oziroma na »celoten življenjski cikel proizvoda«. V praksi to pomeni, da poleg tega da proizvajalec prevzema odgovornost za načrtovanje, zasnovo in proizvodnjo proizvoda v skladu s tehničnimi zahtevami in zahtevami glede vsebnosti nevarnih snovi v proizvodih ter zahtevami za načrtovanje in zasnovo proizvoda, ki omogoča čim večjo ponovno uporabo in recikliranje proizvodov, proizvajalec prevzema tudi odgovornost za zbiranje ali prevzemanje njegovih uporabljenih proizvodov kot odpadkov za njihovo obdelavo in kolikor je to mogoče recikliranje. Takšna odgovornost je lahko zgolj finančna ali pa tudi organizacijska.

Odgovornost proizvajalca za celotno obdobje, v katerem lahko nastajanje in uporaba proizvoda, negativno vplivata na okolje, naj bi prispevala k internalizaciji okoljskih stroškov in s tem spodbujala proizvajalce za upoštevanje okoljskih vidikov v celotni življenjski dobi proizvoda, od njegove zasnove do ravnanja z njim, ko postane odpadek. Kot tak velja za enega glavnih instrumentov v podporo izvajanju petstopenjske hierarhije ravnanja z odpadki in s tem za povečanje preprečevanja odpadkov, ponovne uporabe in recikliranja. Zato je omenjeni instrument prepoznan kot ključni instrument za zagotavljanje trajnostne rabe virov in krožnega gospodarstva, ki lahko skupaj z drugimi bistveno vpliva na spremembo vedenjskih vzorcev vseh akterjev vključenih v življenjsko dobo proizvoda (proizvajalcev, distributerjev, trgovcev, uporabnikov ter lokalnih skupnosti in subjektov, ki ravnaajo z odpadki).

V praksi gre za široko uveljavljen princip okoljske politike, uporaben za veliko kategorij proizvodov, s številnimi različicami njegove implementacije. Pri odločitvi za uporabo tega instrumenta pa se poleg okoljskih in družbenih vplivov praviloma upoštevata tudi tehnična izvedljivost in ekonomska smiselnost uvedbe instrumenta.

Pravni akti Evropske Unije (v nadaljnjem, besedilu: EU), ki urejajo to področje, vsebujejo zahteve, po katerih lahko države članice za namene ponovne uporabe ter preprečevanja nastajanja, recikliranja in drugih načinov predelave odpadkov sprejmejo zakonodajne in druge ukrepe, s katerimi zagotovijo, da za vse fizične ali pravne osebe, ki poklicno razvijajo, proizvajajo, izdelujejo, obdelujejo, prodajajo ali uvažajo proizvode in ravnajo z njimi (proizvajalec proizvoda), velja PRO. Takšni ukrepi lahko vključujejo sprejemanje vrnjenih proizvodov in odpadkov, ki ostanejo po uporabi takšnih proizvodov, pa tudi nadaljnje ravnanje z odpadki in finančno ali finančno in organizacijsko odgovornost za takšne dejavnosti. EU že vrsto let uveljavlja instrument PRO kot obvezen pristop okoljske politike pri dajanju na trg in ravnanju z odpadki iz teh proizvodov za motorna vozila (zgolj za osebna motorna vozila - kategorije M1, vozila za prevoz blaga z nosilnostjo do 3,5 t – kategorije N1 in za trikolesna motorna vozila), električno in elektronsko opremo (EEO) ter baterije in akumulatorje.

V številnih državah članicah EU je bil ta instrument uveden tudi za embalažo, čeprav EU zakonodaja tega ni določala; od 1. januarja 2025 dalje pa bo moral biti uveljavljen kot obvezen pristop okoljske politike tudi za embalažo. V številnih državah EU je instrument PRO uveljavljen tudi za številne druge proizvode (na primer za pnevmatike, motorna olja, tekstil, pohišstvo, avtodome, plovila itd.), velikokrat tudi na pobudo proizvajalcev samih. Takšne pobude so dobrodošle, saj ima ekonomski sektor, ki daje proizvod na trg, potrebno znanje in pozna dejavnike, ki vplivajo na trg teh proizvodov; proizvajalci pa se soočajo s pritiski javnosti in ostalih deležnikov glede ravnanja z odpadki iz njihovih proizvodov.

V Sloveniji je instrument PRO skladno z zahtevami prava EU uveljavljen za motorna vozila kategorij M1, N1 in trikolesna motorna vozila, EEO, baterije in akumulatorje. Uveljavljen pa je tudi za embalažo, gume za motorna vozila, zdravila, fitofarmacevtska sredstva in nagrobne sveče.

Prenos direktiv v pravni red RS se je izvajal z osnovnim poudarkom na prenosu direktiv ob upoštevanju uveljavljenega sistema ravnanja z odpadki in le podrejeno z vidika njihovega izvajanja. Zaradi nujnosti prenosa je bil uveljavljen na podlagi pomanjkljivih podlag glede dajanja na trg (kompleksnost distribucijskih verig, prodaja na daljavo, vključevanje tujih pravnih oseb itd.) in ne dovolj izdelanega načina skupnega izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev in jamstva za izpolnjevanje te obveznosti ter optimalnega institucionalnega okvirja za izvajanje PRO. Med posameznimi predpisi, ki uvajajo ta instrument so glede enakih ali celo istih vsebinskih določb pomembne razlike (npr. dovoljenje za nosilca skupnega načrta pri embalaži in vpis skupnih načrtov v evidence pri ostalih vzpostavljenih sistemih PRO, vodenje evidenc proizvajalcev na Agenciji RS za okolje v nekaterih primerih na Finančni upravi RS, različne zahteve in pogoji za nosilce skupnega izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev, uporaba finančnega jamstva za izpolnitev obveznosti, razlike pri načinu določevanja deležev obveznosti itd.). Glede na čas priprave posameznih predpisov, izkušnje ob pripravi in težave ob izvajanju, so se uporabljale tudi številne vsakokratne »per partes« in »ad hoc« rešitve, na posameznih tokovih odpadkov.

Pri uveljavitvi tega instrumenta na posameznih tokovih odpadkov (n. pr. odpadna embalaža) je prišlo celo do neučinkovitosti in nedelovanja tega instrumenta. Temu je vsaj delno botroval tudi način opredelitve skupnega zagotavljanja PRO, ki je v osnovi dopuščal in generalni konflikt interesov organizacij za skupno izpolnjevanje PRO za

odpadke iz teh proizvodov (družb oziroma nosilcev skupnih načrtov), ki naj bi uresničevale poslanstvo PRO. Institucionalni okvir tudi ni preprečeval izkrivljanje konkurenčnosti pri izpolnjevanju obveznosti med posameznimi nosilci skupnega načrta oziroma družbami za ravnanje z odpadno embalažo.

Največja prednost že vzpostavljenih sistemov pa je dejstvo, da se je z njimi vzpostavil ustrezen in dokaj učinkovit način ločenega zbiranja odpadkov, s čimer se je bistveno povečala količina ločeno zbranih odpadkov (npr. pri OEEO) in je že bilo doseženo spreminjanje nekaterih vedenjskih vzorcev vseh akterjev vključenih v življenjsko dobo proizvoda (proizvajalcev, distributerjev, trgovcev, uporabnikov – občanov, lokalnih skupnosti in subjektov ki ravnaajo z odpadki). Navedeno je namreč predpogoj za učinkovitost teh sistemov.

1.1.1.2. Opis veljavne pravne ureditve

ZVO-1 v sedmem odstavku 20. člena ureja PRO. Ta določa, da vlada s predpisom določi primere in pogoje, ko za pravno ali fizično osebo, ki v okviru dejavnosti razvija, izdeluje, predeluje, obdeluje, prodaja ali uvaža izdelke, velja PRO. Proizvajalcem, za katere velja PRO, nalaga, da sami (posamični) ali s skupnim izpolnjevanjem obveznosti delno ali v celoti zagotovijo takšno ravnanje z izdelki in odpadki, ki nastanejo po njihovi uporabi, da se spodbujajo ponovna uporaba izdelkov in preprečevanje odpadkov ter njihovo recikliranje in drugi postopki predelave.

Na podlagi sedmega odstavka 20. člena ZVO-1 je vlada sprejela uredbe, s katerimi je določila obveznost PRO za določene skupine proizvodov oz. odpadkov, ki nastanejo iz teh proizvodov ter podrobneje opredelila proizvajalca in obveznosti, ki so jim naložene. Tako je v Republiki Sloveniji PRO uveljavljena z uredbami vlade za osem, zgoraj že omenjenih skupin proizvodov. Od tega je PRO na štirih »tokovih« zahtevana s področnimi EU direktivami. Ker te vzpostavljajo minimalni standard skupnih (harmoniziranih) zahtev, pa se po državah članicah sistemi ravnanja z odpadki iz proizvodov, za katere je PRO vzpostavljena na podlagi zahtev EU direktiv, med seboj razlikujejo.

1.1.1.2.1. Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo

V skladu z Direktivo 2012/19/ES je v vseh državah članicah EU ravnanje z odpadno električno in elektronsko opremo (v nadaljevanju OEEO) urejeno na podlagi PRO, sistemi ravnanja z OEEO pa se med seboj razlikujejo. V Sloveniji to področje na podlagi ZVO-1 ureja Uredba o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE). Ta poleg zahtev, povezanih s zasnovo in načrtovanjem EEO ureja tudi pravila ravnanja in druge pogoje za zbiranje, ponovno uporabo, obdelavo, predelavo in odstranjevanje OEEO ter okoljske cilje ločenega zbiranja, recikliranja in predelave OEEO.

1.1.1.2.2. Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadnimi baterijami in akumulatorji

V skladu z direktivo 2006/66/ES je v vseh državah članicah EU ravnanje z odpadnimi baterijami in akumulatorji urejeno na podlagi PRO, sistemi ravnanja z odpadnimi baterijami in akumulatorji pa se med seboj razlikujejo. Na področju odpadnih baterij in akumulatorjev je PRO v Republiki Sloveniji na podlagi sedmega odstavka 20. člena

ZVO-1 urejena in uveljavljena z Uredbo o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE). Ta poleg pravil za dajanje na trg baterij in akumulatorjev, vsebuje tudi prepovedi dajanja na trg baterij in akumulatorjev, ki vsebujejo nevarne snovi, določa posebna pravila za zbiranje, obdelavo, recikliranje in odstranjevanje odpadnih baterij in akumulatorjev ter okoljske cilje ločenega zbiranja le-teh.

1.1.1.2.3. Ureditev PRO na področju ravnanja z izrabljenimi vozili

V skladu z direktivo 2000/53/ES je v vseh državah članicah EU ravnanje z izrabljenimi vozili urejeno na podlagi PRO, sistemi ravnanja z izrabljenimi vozili pa se med seboj razlikujejo. Na področju izrabljenih vozil je PRO v Republiki Sloveniji na podlagi sedmega odstavka 20. člena ZVO-1 urejena in uveljavljena z Uredbo o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE). Ta določa pravila ravnanja z izrabljenimi vozili, glede obsega zagotavljanja ravnanja z odpadki iz proizvodov pa se razlikuje od drugih uredb, ki uvajajo PRO. Proizvajalec mora na svoje stroške zagotavljati sistem za zbiranje in prevzem izrabljenih vozil njegove blagovne znamke in prevzem odpadnih delov vozil njegove blagovne znamke ter oddajo vseh prevzetih izrabljenih vozil v obdelavo. Obveznost izvajanje predpisane obdelave in doseganja predpisanih okoljskih ciljev ponovne uporabe, recikliranja in predelave pa je določena vsem gospodarskim subjektom, kot jih določa Uredba o izrabljenih vozilih (tako proizvajalcem, distributerjem kot subjektom, ki izvajajo obdelavo izrabljenih vozil).

1.1.1.2.4. Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadno embalažo

V večini držav članic EU je ravnanje z embalažo in odpadno embalažo urejeno na podlagi PRO, vendar pa sta sistem ravnanja z odpadno embalažo in obseg obveznosti, ki jih morajo izpolnjevati proizvajalci, različna od države do države. Na področju embalaže je PRO v Republiki Sloveniji na podlagi sedmega odstavka 20. člena ZVO-1 urejena z Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18; v nadaljnjem besedilu: Uredba o embalaži). Ta poleg zahtev, povezanih s tehničnimi lastnostmi tovrstnih izdelkov zaradi varstva okolja, ureja tudi pravila ravnanja in druge pogoje za zbiranje, ponovno uporabo, predelavo in odstranjevanje odpadne embalaže, vključno s plačevanjem s tem v zvezi predpisanih stroškov, za preprečevanje ali zmanjševanje kakršnega koli vpliva embalaže in odpadne embalaže na okolje, vključno z ravnanjem z odpadno embalažo, ki je komunalni odpadek.

1.1.1.2.5. Ureditev PRO na področju ravnanja z izrabljenimi gumami

V večini držav članic EU je ravnanje z izrabljenimi gumami na podlagi nacionalnih predpisov ali dogovora s proizvajalci urejeno v obliki PRO. Na področju izrabljenih gum je PRO v Republiki Sloveniji na podlagi sedmega odstavka 20. člena ZVO-1 urejena in uveljavljena z Uredbo o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št 63/09 in 84/18 – ZIURKOE). Ta določa pravila zbiranja in predelave izrabljenih gum, obveznosti v zvezi z dajanjem gum v promet ter druge obveznosti, povezane z ravnanjem z gumami in izrabljenimi gumami.

1.1.1.2.6. Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami

Na področju ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami je PRO podrobneje urejena v Uredbi o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami (Uradni list RS, št. 25/19). Ta uredba sicer ne ureja tehničnih lastnosti tovrstnih izdelkov zaradi varstva okolja in posledično ne določa tovrstnih obveznosti proizvajalcev nagrobnih sveč, ureja pa pravila ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami in plačilo s tem povezanih stroškov, zato da se zagotovi njihovo ločeno zbiranje od drugih komunalnih odpadkov, recikliranje in drugi načini predelave.

1.1.1.2.7. Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadnimi zdravili

Na področju ravnanja z odpadnimi zdravili je PRO podrobneje urejena v Uredbi o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE; v nadaljevanju: Uredba o odpadnih zdravilih). Ta uredba ureja pravila ravnanja ter pogoje za zbiranje in odstranjevanje neuporabnih zdravil in ostankov zdravil, skupno poimenovanih kot »odpadna zdravila«.

1.1.1.2.8. Ureditev PRO na področju ravnanja z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi

Na področju ravnanja z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi je PRO podrobneje urejena v Uredbi o ravnanju z fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE). Ta uredba določa pravila ravnanja ter druge pogoje za zbiranje, ponovno uporabo in odstranjevanje neuporabnih fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo nevarne snovi, in ostankov fitofarmaceutskih sredstev z nevarnimi snovmi, ki ostajajo po njihovi uporabi v odpadni prodajni embalaži.

1.1.1.2.9. Ureditev zagotavljanja podatkov o danih količinah proizvodov na trg

Za razporeditev obveznosti, ki so predpisane proizvajalcu v sistemu PRO, so potrebni podatki o vseh proizvajalcih istovrstnih proizvodov, ki dajejo te proizvode na trg in o količinah proizvodov, ki jih ti proizvajalci dajejo na trg. Finančna obveznost in organizacijska obveznost zagotavljanja ravnanja z odpadki posameznega proizvajalca pri ravnanju z odpadki iz teh proizvodov je namreč sorazmerna njegovemu deležu, ki ga ima pri količini proizvodov danih na trg. Pri zakonodaji EU, ki uveljavlja sistem PRO, je v nekaterih primerih (EEO, baterije in akumulatorji) jasno določena zahteva po vzpostavitvi t. im. registra proizvajalcev in zagotavljanja podatkov o danih količinah proizvodov na trg in podatkov o zbranih ter obdelanih količinah odpadkov iz teh proizvodov, medtem ko je v drugih primerih (embalaža) določena splošna zahteva po vzpostavitvi sistema za poročanje teh podatkov. Pristop je v državah članicah EU torej različen. V primeru EEO jih je večina ustanovilo t.i. registre proizvajalcev EEO kot samostojne organizacijske enote za izvedbo te naloge. Ti registri so bodisi znotraj državnih organov bodisi z javnim pooblastilom ali na drug način preneseni v izvajanje na zasebni sektor.

Pred uveljavitvijo PRO potrebni podatki o dajanju proizvodov na trg v Republiki Sloveniji niso bili na razpolago. Pristojnosti in naloge v zvezi z zagotovitvijo teh podatkov so bile določene Agenciji za okolje RS (evidence proizvajalcev) in Carinski, kasneje Finančni upravi RS (evidence proizvajalcev in pridobivanje podatkov o količinah danih proizvodov na trg). Za namen pridobivanja podatkov o količinah danih proizvodov na trg so bili pripravljene predpisi o okoljskih dajatvah za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja OEEO ter odpadnih prenosnih baterij in akumulatorjev,

odpadne embalaže (vključene tudi odpadne nagrobne sveče) in IG. Zavezanci za plačilo dajatve morajo prijaviti Finančni upravi RS začetek opravljanja dejavnosti in periodično poročati o količinah danih proizvodov na trg. Ti podatki so osnova za določanje obveznosti posameznega proizvajalca ali nosilca skupnega izpolnjevanja obveznosti oziroma družbe v sistemu PRO.

1.2. Razlogi za sprejem predloga zakona

1.2.1. Zagotovitev boljšega in jasnejšega zakonodajnega okolja in institucionalnega okvirja za izvajanje PRO

Iz že opisanih značilnosti obstoječih sistemov PRO izhaja, da je nosilni razlog zakonodajnih sprememb zagotovitev poenotenega zakonodajnega okvirja, ki omogoča učinkovito delovanja sistemov s tem, da zahteve bolj jasno opredeljuje že na zakonski ravni in odpravlja anomalije delovanja obstoječih sistemov, še posebej v delu, ki se nanaša na skupno izpolnjevanje obveznosti.

S predlagano zakonsko ureditvijo se želi zagotoviti večjo učinkovitost teh sistemov, bodisi zaradi doseganja zelo ambicioznih predpisanih okoljskih ciljev v prihodnosti, bodisi zaradi težav, s katerimi se srečujemo pri že vzpostavljenih sistemih.

Pri izvajanju predpisov, ki urejajo sistem PRO, se namreč soočamo s težavami, ki vplivajo na učinkovitost sistemov PRO in so posledica obstoječega pravnega okvirja sistema ravnanja z odpadki in pomanjkljive vključitve načela PRO v ta okvir in pomanjkljivega institucionalnega okvirja za delovanje tega načela. Odprava težav s posameznimi, nesistemskimi rešitvami se je pokazala kot neustrezna in je prispevala k razkoraku med posameznimi predpisi, ki uvajajo PRO, k neučinkovitosti izvajanja sistemov in k skupnemu nezadovoljstvu vseh udeleženih akterjev. Nujna učinkovita rešitev težav je edino sistemska, z zagotovitvijo in uveljavitvijo ustrezne vključitve načela PRO v pravni okvir RS, jasnega institucionalnega okvirja z razmejenimi pristojnostmi in odgovornostmi ter učinkovitim nadzorom.

1.2.2. Prenos zahtev krovne direktive o odpadkih, glede minimalnih zahtev za sisteme PRO, v pravni red RS

Sistemi PRO so bistveni element učinkovitega ravnanja z odpadki. Obstajajo pa precejšnje razlike med državami članicami EU glede učinkovitosti in uspešnosti teh sistemov. Nedavno uveljavljena Direktiva (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive o odpadkih (UL L, št. 150, 14. 6. 2018, str. 109) zato določa minimalne operativne zahteve za takšne sisteme PRO. Pri tem ločuje med splošnimi minimalnimi zahtevami, ki se uporabljajo za vse sisteme, in tistimi, ki se uporabljajo samo za organizacije, ki v imenu proizvajalcev izvajajo obveznosti PRO proizvodov. Vključuje tudi opredelitev pojma »sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti«, ki pomeni sklop ukrepov, ki jih sprejmejo države članice, s katerimi od proizvajalcev proizvodov zahtevajo, da nosijo finančno ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanja v fazi odpadkov v življenjskem ciklu proizvoda, vključno z ločenim zbiranjem, sortiranjem in postopki obdelave. Ta obveznost lahko zajema tudi organizacijsko odgovornost in odgovornost prispevati k preprečevanju odpadkov ter k ponovni uporabljivosti proizvodov in njihovi reciklabilnosti. Proizvajalci proizvodov lahko obveznosti iz sistema PRO izpolnjujejo posamično ali skupinsko.

Splošne minimalne zahteve bi morale zmanjšati stroške in izboljšati učinkovitost, kot tudi zagotoviti enake konkurenčne pogoje, tudi za mala in srednja podjetja ter podjetja,

ki se ukvarjajo z elektronskim poslovanjem, ter preprečiti ovire za nemoteno delovanje notranjega trga. Prav tako bi morale tudi prispevati k vključevanju stroškov ob koncu življenjske dobe proizvodov v njihovo ceno ter zagotoviti spodbude za proizvajalce že pri načrtovanju njihovih proizvodov, da bi bolje upoštevali reciklabilnost, ponovno uporabljivost, popravljivost in prisotnost nevarnih snovi. Na splošno bi morale te zahteve izboljšati upravljanje in preglednost sistemov PRO ter zmanjšati možnost za nasprotja interesov med organizacijami, ki izvajajo obveznosti PRO v imenu proizvajalcev proizvodov, in izvajalci ravnanja z odpadki, s katerimi te organizacije sklenejo pogodbe.

Proizvajalci proizvodov bi morali kriti stroške, potrebne za doseganje ciljev ravnanja z odpadki in drugih ciljev, vključno s preprečevanjem odpadkov, določenih za zadevni sistem PRO. Pod strogimi pogoji se lahko ti stroški delijo z izvirnimi povzročitelji odpadkov ali distributerji, kadar je to upravičeno zaradi potrebe po zagotavljanju ustreznega ravnanja z odpadki in ekonomske upravičenosti sistema PRO.

Države članice morajo zagotoviti prenos določb glede minimalnih zahtev za sisteme PRO v nacionalne pravne rede do 5. julija 2020.

1.3. Predpisi, ki urejajo to področje

1. Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ in 21/18 – ZNOrg),
2. Zakon o interventnih ukrepih pri ravnanju s komunalno odpadno embalažo in z odpadnimi nagrobnimi svečami (ZIURKOE) (Uradni list RS št. 84/18),
3. Uredba o odpadni električni in elektronski opremljeni (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE),
4. Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 - ZIURKOE),
5. Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17, 60/18 in 84/18 - ZIURKOE),
6. Uredba o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 - ZIURKOE),
7. Uredba o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št 63/09 in 84/18 - ZIURKOE),
8. Uredba o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19),
9. Uredba o ravnanju z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 - ZIURKOE),
10. Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 - ZIURKOE),
11. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne električne in elektronske opreme ter odpadnih prenosnih baterij in akumulatorjev (Uradni list RS št. 84/18),
12. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže (Uradni list RS št. 32/06, 65/06, 78/08, 19/10, 68/17 in 82/18),
13. Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja izrabljenih gum (Uradni list RS št. 32/06).

1.4. Predpisi EU, ki vplivajo na področje urejanja

Ravnanje z odpadki/proizvajalčeva razširjena odgovornost

1. Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 312 z dne 22.11.2008, str. 3), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih (UL L št. 150 z dne 14.6.2018, str. 109),
2. Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L št. 269 z dne 21. 10. 2000, str. 34), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 93),
3. Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi Direktive 91/157/EGS (UL L št. 266, 26. 9. 2006, str. 1–14), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 93),
4. Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (prenovitev) (UL L št. 197 z dne 24. 7. 2012, str. 38), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 93),
5. Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 365 z dne 31. 12. 1994, str. 10), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 141),

B/ SISTEM TRGOVANJA S PRAVICAMI DO EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV

1.1 Ocena stanja

1.1.1 Opis dejanskega stanja

Sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov je v Evropski uniji vzpostavljen in deluje od leta 2005 dalje, obsega pa, poleg držav članic, tudi države Evropskega gospodarskega prostora, torej Norveško, Islandijo in Liechtenstein. Osnovni pravni akt Evropske unije, ki ureja sistem trgovanja, je Direktiva 2003/87/ES o vzpostavitvi sheme za trgovanje s pravicami za izpuščanje toplogrednih plinov v Skupnosti. Ta direktiva je bila v nadaljevanju večkrat spremenjena in dopolnjena, zadnjič z Direktivo (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814 (UL L, št. 76, 19. 3. 2018, str. 3). Rok za prenos in izvajanje te direktive v nacionalne pravne rede je 9. oktober 2019. Zaradi tega, ker sistem deluje na ravni Evropske unije oz. evropskega gospodarskega prostora je razumljivo, da delovanje tega sistema ureja vse več pravnih aktov Evropske unije z neposrednim učinkom (uredbe, sklepi in odločitve).

V sistem so vključeni določeni toplogredni plini in določene naprave, za katere morajo njihovi upravljavci pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, in letalske

dejavnosti, za katere morajo operatorji zrakoplova pridobiti odločbo o izvajanju monitoringa. Upravljalci in operatorji morajo izvajati monitoring emisij toplogrednih plinov in pripraviti poročilo o emisijah, ki ga preveri akreditirani preveritelj, v določenem roku pa mora predati registru Unije pravice v obsegu preverjenih količin toplogrednih plinov, ki jih je naprava ali letalska dejavnost v enem koledarskem letu izpustila v ozračje. Del teh pravic pridobijo upravljalci oz. operatorji zrakoplova za nekatere naprave in za letalske dejavnosti brezplačno, del pa jih morajo kupiti. Zlasti upravljalci naprav za proizvodnjo električne energije iz fosilnih goriv pa morajo vse pravice kupiti. Pravico trgovati s temi pravicami pa imajo vse pravne ali fizične osebe.

1.1.2 Opis veljavne pravne ureditve

Zahteve evropske zakonodaje, ki ureja sistem trgovanja s pravicami do izpuščanja toplogrednih plinov, so v nacionalno zakonodajo prenesene z določbami ZVO-1, ki v členih od 117. do 139.f. ureja ta sistem v Republiki Sloveniji. Na podlagi ZVO-1 je uveljavljena tudi Uredba o toplogrednih plinih, dejavnostih in napravah, za katere je treba pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov oziroma izvajati monitoring emisij toplogrednih plinov (Ur. l. RS, št. 55/11 in 1/13). Kot rečeno ureja sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov tudi številne predpise Evropske unije, ki veljajo neposredno in urejajo določena vprašanja, pomembna za delovanje sistema na ravni Evropske unije oz. evropskega gospodarskega prostora. Ti pravni akti so navedeni v nadaljevanju.

1.2. Razlogi za sprejem predloga zakona

Razlog za sprejem predloga zakona v delu, ki ureja sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, je prenos zahtev Direktive (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814 (UL L, št. 76, 19. 3. 2018, str. 3).

Zaradi vse večjega števila pravnih aktov EU, ki urejajo sistem trgovanja s pravicami do emisije neposredno, je bilo treba zakon v določenem delu spremeniti tudi zaradi uskladitve z zahtevami teh predpisov, pa tudi nomotehnično prilagoditi, zlasti glede uporabe pravil o sklicevanju, saj se ti predpisi dokaj pogosto spreminjajo.

1.3 Predpisi, ki urejajo to področje

Predpisi, ki urejajo to področje, so:

1. Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE),
2. Uredba o toplogrednih plinih, dejavnostih in napravah, za katere je treba pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov oziroma izvajati monitoring emisij toplogrednih plinov (Ur. l. RS, št. 55/11 in 1/13).

1.4 Predpisi EU, ki vplivajo na področje urejanja

1.4.1. Direktive

1. Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra o vzpostavitvi sheme za trgovanje s pravicami za izpuščanje toplogrednih plinov v Skupnosti in dopolnitvi Direktive 96/61/ES (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2003, stran 32),
2. Direktiva 2004/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sheme za trgovanje s pravicami za izpuščanje toplogrednih plinov v Skupnosti, upoštevajoč projektne mehanizme Kjotskega protokola (UL L št. 338 z dne 13. 11. 2004, stran 18),
3. Direktiva 2008/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o spremembi Direktive 2003/87/ES zaradi vključitve letalskih dejavnosti v sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L št. 8 z dne 13. 1. 2009, stran 3),
4. Direktiva 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spremembi Direktive 2003/87/ES z namenom izboljšanja in razširitve sistema Skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov (UL L št. 140, z dne 5. 6. 2009, stran 63),
5. Direktiva (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814 (UL L, št. 76, 19. 3. 2018, str. 3).

1.4.2 Uredbe, sklepi, odločbe

Določanje skupne količina pravic za Unijo

1. 2013/448/EU: Sklep Komisije z dne 5. septembra 2013 v zvezi z nacionalnimi izvedbenimi ukrepi za prehodno brezplačno dodeljevanje pravic do emisije toplogrednih plinov v skladu s členom 11(3) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 240, z dne 7. 9. 2013, str. 27),
2. 2011/638/EU: Sklep Komisije z dne 26. septembra 2011 o referenčnih vrednostih za brezplačno dodeljevanje pravic do emisije toplogrednih plinov operatorjem zrakoplovov v skladu s členom 3e Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 252, z dne 28. 9. 2011, str. 20),
3. 2011/389/EU: Sklep Komisije z dne 30. junija 2011 o količini pravic na ravni Unije iz člena 3e(3)(a) do (d) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L št. 173, z dne 1. 7. 2011, str. 13),
4. 2011/149/EU: Sklep Komisije z dne 7. marca 2011 o zgodovinskih emisijah iz letalstva v skladu s členom 3c(4) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v **Skupnosti (UL L št. 61, z dne 8. 3. 2011, str. 42)**,
5. 2010/634/EU: Sklep Komisije z dne 22. oktobra 2010 o prilagoditvi skupne količine pravic za Unijo, ki jih je treba izdati v okviru sistema za trgovanje z emisijami EU za leto 2013, in razveljavitvi Sklepa 2010/384/EU (UL L št. 279, z dne 23. 10. 2010, str. 34),
6. 2010/384/: Sklep Komisije z dne 9. julija 2010 o količini pravic za celotno Skupnost za leto 2013, ki jih je treba izdati v okviru sistema trgovanja z emisijami EU (UL L št. 175, z dne 10. 7. 2010, str. 36),

Časovni načrt, upravljanje in drugi vidiki dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov:

7. Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/7 z dne 30. oktobra 2018 o spremembi Uredbe (EU) št. 1031/2010 glede dražbe 50 milijonov nedodeljenih pravic iz rezerve za stabilnost trga za sklad za inovacije in o vključitvi dražbenega sistema, ki ga imenuje Nemčija, v seznam dražbenih sistemov (UL L št. 2, z dne 4. 1. 2019, str. 1),

- 8.** Uredba Komisije (EU) 2017/1902 z dne 18. oktobra 2017 o spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 1031/2010 zaradi uskladitve prodaje pravic na dražbi s Sklepom (EU) 2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta in navedbe dražbenega sistema, ki ga imenuje Združeno kraljestvo (UL L št. 269, z dne 19. 10. 2017, str. 13),
- 9.** Uredba Komisije (EU) št. 176/2014 z dne 25. februarja 2014 o spremembi Uredbe (EU) št. 1031/2010 zlasti zaradi določitve količine pravic do emisije toplogrednih plinov, ki se bodo prodajale na dražbi med letoma 2013–2020 (UL L št. 56, z dne 26. 2. 2014, str. 11),
- 10.** Uredba Komisije (EU) št. 1143/2013 z dne 13. novembra 2013 o spremembi Uredbe (EU) št. 1031/2010 o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov na podlagi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti, zlasti v zvezi z navedbo dražbenega sistema, ki ga imenuje Nemčija (UL L št. 303, z dne 14. 11. 2013, str. 10),
- 11.** Uredba Komisije (EU) št. 1042/2012 z dne 7. novembra 2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1031/2010 v zvezi z navedbo dražbenega sistema, ki ga imenuje Združeno kraljestvo (UL L št. 310, z dne 9. 11. 2012, str. 19),
- 12.** Uredba Komisije (EU) št. 784/2012 z dne 30. avgusta 2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1031/2010 v zvezi z navedbo dražbenega sistema, ki ga imenuje Nemčija, in spremembo člena 59(7) Uredbe (UL L št. 234, z dne 31. 8. 2012, str. 4),
- 13.** Uredba Komisije (EU) št. 1210/2011 z dne 23. novembra 2011 o spremembi Uredbe (EU) št. 1031/2010 zlasti zaradi določitve količine pravic do emisije toplogrednih plinov, ki bodo prodane na dražbi pred letom 2013 (UL L št. 308, z dne 24. 11. 2011, str. 2),
- 14.** Uredba Komisije (EU) št. 1031/2010 z dne 12. novembra 2010 o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov na podlagi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L št. 302, z dne 18. 11. 2010, str. 1).

Določanje upravičenosti do mednarodnih dobropisov

- 15.** Uredba Komisije (EU) št. 1123/2013 z dne 8. novembra 2013 o določanju upravičenosti do mednarodnih dobropisov v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 299, z dne 9. 11. 2013, str. 32),
- 16.** Uredba Komisije (EU) št. 550/2011 z dne 7. junija 2011 o določanju nekaterih omejitev glede uporabe mednarodnih dobropisov iz projektov v zvezi z industrijskimi plini, skladno z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 149, z dne 8. 6. 2011, str. 1).

Določanje prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije

- 17.** Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/331 z dne 19. decembra 2018 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 59, z dne 27. 2. 2019, str. 8),
- 18.** Sklep Komisije (EU) 2017/126 z dne 24. januarja 2017 o spremembi Sklepa 2013/448/EU glede uvedbe enotnega medsektorskega korekcijskega faktorja v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 19, z dne 25. 1. 2017, str. 93),

- 19.** 2013/447/EU: Sklep Komisije z dne 5. septembra 2013 o standardnem faktorju uporabe zmogljivosti v skladu s členom 18(2) Sklepa 2011/278/EU (UL L št. 240, z dne 7. 9. 2013, str. 23),
- 20.** 2011/278/EU: Sklep Komisije z dne 27. aprila 2011 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 130, z dne 17. 5. 2011, str. 1).

Določanje sektorjev in delov sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij CO₂, za obdobje med letoma 2021 in 2030

- 21.** Delegirani sklep Komisije (EU) 2019/708 z dne 15. februarja 2019 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z določitvijo sektorjev in delov sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij CO₂, za obdobje med letoma 2021 in 2030 (UL L št. 120, z dne 8. 5. 2019, str. 20),
- 22.** 2014/746/EU: Sklep Komisije z dne 27. oktobra 2014 o določitvi seznama sektorjev in delov sektorjev v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO₂, za obdobje med letoma 2015 in 2019 (UL L št. 308, z dne 29. 10. 2014, str. 114),
- 23.** 2014/9/EU: Sklep Komisije z dne 18. decembra 2013 o spremembi sklepov 2010/2/EU in 2011/278/EU v zvezi s sektorji in deli sektorjev, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ (UL L št. 9, z dne 14. 1. 2014, str. 9),
- 24.** 2012/498/EU: Sklep Komisije z dne 17. avgusta 2012 o spremembi sklepov 2010/2/EU in 2011/278/EU v zvezi s sektorji in deli sektorjev, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ (UL L št. 241, z dne 7. 9. 2012, str. 52),

Spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih

- 25.** Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2066 z dne 19. decembra 2018 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 (UL L št. 334, z dne 31. 12. 2018, str. 1),
- 26.** Uredba Komisije (EU) št. 743/2014 z dne 9. julija 2014 o nadomestitvi Priloge VII k Uredbi (EU) št. 601/2012 glede najmanjše možne pogostosti analiz (UL L št. 201, z dne 10. 7. 2014, str. 1),
- 27.** Uredba Komisije (EU) št. 206/2014 z dne 4. marca 2014 o spremembi Uredbe (EU) št. 601/2012 glede potencialov globalnega segrevanja za emisije toplogrednih plinov brez CO₂ (UL L št. 65, z dne 5. 3. 2014, str. 27),
- 28.** Uredba Komisije (EU) št. 601/2012 z dne 21. junija 2012 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 181, z dne 12. 7. 2012, str. 30),
- 29.** 2010/345/: Sklep Komisije z dne 8. junija 2010 o spremembi Odločbe 2007/589/ES glede vključitve smernic za spremljanje in poročanje o emisijah toplogrednih plinov iz zajemanja, transporta in geološkega shranjevanja ogljikovega dioksida (UL L št. 155, z dne 22. 6. 2010, str. 34).

Preverjanje podatkov in akreditacija preveriteljev v skladu z Direktivo 2003/87/ES

- 30.** Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067 z dne 19. decembra 2018 o preverjanju podatkov in o akreditaciji preveriteljev v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 334, z dne 31. 12. 2018, str. 94)

Poročanje po 21. členu Direktive

- 31.** 2014/166/EU: Izvedbeni sklep Komisije z dne 21. marca 2014 o spremembi Odločbe 2005/381/ES v zvezi z vprašalnikom za poročanje o uporabi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 89, z dne 25. 3. 2014, str. 45),
- 32.** 2006/803/ES: Odločba Komisije z dne 23. novembra 2006 o spremembi Odločbe 2005/381/ES o uvedbi vprašalnika za poročanje o uporabi Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L št. 329, z dne 25. 11. 2006, str. 38),
- 33.** 2005/381/ES: Odločba Komisije z dne 4. maja 2005 o uvedbi vprašalnika za poročanje o uporabi Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L št. 126, z dne 19. 5. 2005, str. 43).

Odobritev poenostavljenega orodja

- 34.** Uredba Komisije (EU) št. 606/2010 z dne 9. julija 2010 o odobritvi poenostavljenega orodja, ki ga je razvila Evropska organizacija za varnost zračne plovbe (Eurocontrol) za ocenjevanje porabe goriva nekaterih operatorjev zrakoplovov z majhnimi emisijami (UL L št. 175, z dne 10. 7. 2010, str. 25).

Razlaga letalskih dejavnosti

- 35.** 2009/450/ES: Odločba Komisije z dne 8. junija 2009 o natančni razlagi letalskih dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 149, z dne 12. 6. 2009, str. 69).

Seznam operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES

- 36.** Uredba Komisije (EU) 2019/226 z dne 6. februarja 2019 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L št. 41, z dne 12. 2. 2019, str. 100).
- 37.** Uredba Komisije (EU) 2019/225 z dne 6. februarja 2019 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 glede operaterjev zrakoplovov, za katere je Združeno kraljestvo določeno kot država članica upravljavka (UL L št. 41, z dne 12. 2. 2019, str. 1),
- 38.** Uredba Komisije (EU) 2018/336 z dne 8. marca 2018 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L št. 70, z dne 13. 3. 2018, str. 1),
- 39.** Uredba Komisije (EU) 2017/294 z dne 20. februarja 2017 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L št. 43, z dne 21. 2. 2017, str. 3),
- 40.** Uredba Komisije (EU) 2016/282 z dne 26. februarja 2016 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L št. 56, z dne 2. 3. 2016, str. 1),

- 41.** Uredba Komisije (EU) 2015/180 z dne 9. februarja 2015 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L št. 34, z dne 10. 2. 2015, str. 1),
- 42.** Uredba Komisije (EU) št. 100/2014 z dne 5. februarja 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L št. 37, z dne 6. 2. 2014, str. 1),
- 43.** Uredba Komisije (EU) št. 815/2013 z dne 27. avgusta 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova, da se upošteva pristop Hrvaške k Evropski uniji (UL L št. 236, z dne 4. 9. 2013, str. 1),
- 44.** Uredba Komisije (EU) št. 109/2013 z dne 29. januarja 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova ob upoštevanju razširitve sistema Unije za trgovanje s pravicami do emisije na države EGP-Efta (UL L št. 40, z dne 9. 2. 2013, str. 1),
- 45.** Uredba Komisije (EU) št. 100/2012 z dne 3. februarja 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova ob upoštevanju razširitve sistema Unije za trgovanje s pravicami do emisije na države članice EGP-EFTA (UL L št. 39, z dne 11. 2. 2012, str. 1),
- 46.** Uredba Komisije (EU) št. 394/2011 z dne 20. aprila 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova glede razširitve sistema Unije za trgovanje s pravicami do emisije na države članice EGP-EFTA (UL L št. 107, z dne 27. 4. 2011, str. 1),
- 47.** Uredba Komisije (EU) št. 115/2011 z dne 2. februarja 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L št. 39, z dne 12. 2. 2011, str. 1),
- 48.** Uredba Komisije (EU) št. 82/2010 z dne 28. januarja 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L št. 25, z dne 29. 1. 2010, str. 12),
- 49.** Uredba Komisije (ES) št. 748/2009 z dne 5. avgust 2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L št. 219, z dne 22. 8. 2009, str. 1),

Določitev registra Unije

- 50.** Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/401 z dne 19. decembra 2018 o spremembi Uredbe (EU) št. 389/2013 o določitvi registra Unije (UL L št. 72, z dne 14. 3. 2019, str. 4),

51. Uredba Komisije (EU) 2018/208 z dne 12. februarja 2018 o spremembi Uredbe (EU) št. 389/2013 o določitvi registra Unije (UL L št. 39, z dne 13. 2. 2018, str. 3)

52. Uredba Komisije (EU) št. 389/2013 z dne 2. maja 2013 o določitvi registra Unije v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter odločbama št. 280/2004/ES in št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi uredb Komisije (EU) št. 920/2010 in št. 1193/2011 (UL L št. 122, z dne 3. 5. 2013, str. 1),

NER 300

53. Sklep Komisije (EU) 2017/2172 z dne 20. novembra 2017 o spremembi Sklepa 2010/670/EU v zvezi z razporeditvijo neizplačanih prihodkov iz prvega kroga razpisov za oddajo predlogov (notificirano pod dokumentarno številko (UL L št. 306, z dne 22. 11. 2017, str. 24),

54. Sklep Komisije (EU) 2015/191 z dne 5. februarja 2015 o spremembi Sklepa 2010/670/EU glede podaljšanja nekaterih rokov, določenih v členu 9 in členu 11(1) Sklepa (UL L št. 31, z dne 7. 2. 2015, str. 31),

55. 2010/670/EU: Sklep Komisije z dne 3. novembra 2010 o merilih in ukrepih za financiranje komercialnih demonstracijskih projektov, katerih cilj je okoljsko varno zajemanje in geološko shranjevanje CO₂, ter demonstracijskih projektov inovativnih tehnologij obnovljive energije v skladu s sistemom za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, vzpostavljenim z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 290, z dne 6. 11. 2010, str. 39).

Člen 3f(5) Direktive 2003/87/ES

56. Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2016/775 z dne 18. maja 2016 o referenčni vrednosti za brezplačno dodeljevanje pravic do emisije toplogrednih plinov operatorjem zrakoplovov v skladu s členom 3f(5) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 128, z dne 19. 5. 2016, str. 10),

57. 2006/780/ES: Odločba Komisije z dne 13. novembra 2006 o izogitvi dvojnemu štetju zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v okviru sistema Skupnosti za trgovanje z emisijami za projektne dejavnosti iz Kjotskega protokola v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 316, z dne 16. 11. 2006, str. 12).

1.5 Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po novem predpisu

Razlog je zahteva o lojalnem sodelovanju držav članic, ki narekuje sprejem zakonodajnih in drugih ukrepov za prenos in implementacijo pravnih aktov EU, ki urejajo sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji.

C/ DRUGO

Predlagani zakon vsebuje tudi nekatere druge manjše spremembe, potrebne zaradi odprave neskladnosti, ki jih je v zvezi s prenosom Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja (prenovitev), (UL L št. 334 z dne 17. 12. 2010, stran 17) ugotovila Evropska komisija.

Predlagani zakon vsebuje tudi spremembo 77. člena veljavnega zakona, katere namen je zmanjševanje administrativnih ovir in pospeševanje postopkov spreminjanja okoljevarstvenih dovoljenj na zahtevo upravljavca naprave.

Predlagani zakon vsebuje tudi prilagoditev inšpekcijskega ukrepanja zaradi izvajanja sistema PRO in ustrezne spremembe oz. prilagoditve kazenskih določb.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

A/ RAVNANJE Z ODPADKI

2.1 Cilji

Osnovni cilj predlaganega zakona je zagotovitev bolj jasnega in poenotenega zakonodajnega okvirja tako na področju ravnanja z odpadki nasploh kot na področju PRO. Okvirja, ki v pravni red RS prenaša tudi zahteve Direktive (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive o odpadkih za izvajanje PRO.

2.2 Načela

Predlagani zakon je zasnovan na temeljnih načelih ZVO-1. Za boljše razumevanje temeljne ideje PRO oziroma ideje, da je proizvajalec tisti povzročitelj, ki lahko dejansko vpliva na »okoljski odtis« proizvoda, je dopolnjeno tudi načelo plačila za obremenjevanje iz 10. člena zakona.

2.3 Poglavitne rešitve

2.3.1 Ravnanje z odpadki

V predlaganem zakonu vsebovane rešitve, ki se nanašajo na ravnanje z odpadki, so enake veljavnim, le da so iz veljavne Uredbe o odpadkih prenesene v zakon.

2.3.2. Proizvajalčeva razširjena odgovornost

Temeljne značilnosti odgovornosti proizvajalcev za proizvod od faze, ko iz proizvoda nastane odpadki, so v predlaganem osnutku zakona umeščene v oddelek z naslovom »Sistem PRO«. Ta za proizvajalce istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO, vzpostavlja zakonsko določen nabor obveznosti. Vlada pa je pooblaščen, da določi vrsto proizvodov, za katere velja PRO in - v verigi različnih oseb, ki po zakonu veljajo za proizvajalca proizvoda - določi proizvajalca, za katerega veljajo predpisane obveznosti.

V uvodnih določilih podpoglavja osnutek zakona najprej splošno opredeli obveznosti proizvajalca, ki daje na trg v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju RS) proizvode, za katere velja sistem PRO. Med drugim na primer določa, da je obveznost proizvajalca finančna in organizacijska. Vse te obveznosti pa so podrobneje urejene v nadaljnjih zakonskih določbah. Vsak imetnik odpadkov in osebe, ki na kakršenkoli način ravna z odpadki, mora seveda spoštovati tudi splošno ureditev ravnanja z odpadki. Že iz začetnih določil glede zbiranja odpadkov izhaja eden od organizacijskih vidikov sistema, in sicer dejstvo, da zakon ohranja obstoječe sisteme zbiranja komunalnih odpadkov.

Proizvajalec lahko izpolnjuje obveznosti PRO bodisi samostojno bodisi skupaj z drugimi proizvajalci istovrstnih proizvodov. Oba načina sta v nadaljnjih določilih

podrobneje urejena. Skupne zahteve obeh sistemov so: pridobitev dovoljenja, načrt izpolnjevanja obveznosti, spoštovanje določil glede stroškov in zahtev glede računovodskega evidentiranja, revizije in zagotavljanja kakovosti podatkov in kadar je predpisano, tudi zagotovitev finančnega jamstva.

Skupno izpolnjevanje obveznosti v imenu proizvajalcev istovrstnih proizvodov izvaja organizacija za skupno izpolnjevanje PRO za odpadke iz teh proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organizacija). Osnutek zakona ureja razmerja med proizvajalcem in organizacijo, ki v imenu proizvajalca izpolnjuje njegove obveznosti ter za ustanovitev in delovanje organizacije po vzoru tujih ureditev predpisuje pogoje, katerih temeljni smisel in namen je v tem, da organizacija deluje kot »podaljšana roka proizvajalcev« in ne kot oseba z lastnimi interesi, ki odstopajo od interesov proizvajalcev, za katere je vzpostavljena PRO. Organizacija je torej v osnovi namenjena izpolnjevanju obveznosti proizvajalca in je smotrna v vseh primerih, ko bi bilo breme samostojnega izpolnjevanja obveznosti, ki izvirajo iz PRO za določeno vrsto proizvodov, nesorazmerno; na primer zaradi zahtev, ki se tičejo zagotavljanja zbiralnih mest itd. Glede na navedeno je vlada pooblaščenca, da, kolikor so izpolnjeni zakonski kriteriji, ob upoštevanju narave proizvoda, za katerega velja PRO, predpiše obvezo skupnega izpolnjevanja obveznosti. Za tovrstne proizvode samostojno izpolnjevanja obveznosti torej sploh ne bo mogoče.

Z namenom usklajevanja oziroma »razporejanja izpolnjevanja obveznosti« v primeru, kadar je več kot ena organizacija oziroma proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti PRO za proizvod, osnutek zakona le tem nalaga tudi dogovor o imenovanju (civilnopravnem pooblastilu) ali ustanovitev koordinacijskega telesa. Tudi za to telo so, iz istega razloga kot za organizacijo in pa z namenom zagotavljanje enakopravnega položaja med več proizvajalci, predpisani pogoji, ki se nanašajo na njegovo delovanje in vzpostavitev. Zainteresirani koordinacijsko telo vzpostavijo z dogovorom ali ustanovitvijo na poziv ministrstva. Ta poziv ministrstvo poda, kadar se pojavi potreba po usklajevanju več deležnikov, torej kadar se pojavi več kot ena organizacija oziroma proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti. Vsi proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti PRO in vse organizacije, pa morajo imeti z omenjenim telesom pogodbo o izpolnjevanju obveznosti, kot jih ta razporeja.

Iz določil o stroških izhaja, da v okviru finančne odgovornosti proizvajalci praviloma v celoti (100%) nosijo stroške ravnanja z odpadki iz istovrstnih proizvodov, za katere velja PRO. Ob upoštevanju, da direktiva EU predpisuje tudi strukturo stroškov, to pomeni, da proizvajalec praviloma nosi celotne stroške zbiranja odpadkov iz proizvodov in ozaveščanja javnosti, ki so do sedaj v veliki meri predstavljali stroške izvornih povzročiteljev odpadkov oziroma so jih predhodno krili izvajalci javne službe. Po vzoru prava EU, tudi osnutek zakona le izjemoma in ob izpolnitvi zakonskih kriterijev dopušča odstopanje od 100% kritja stroškov.

Vsi proizvajalci proizvodov s sedežem v RS in pooblaščen zastopniki morajo biti vpisani v register. Poleg vpisa lastnih podatkov morajo zagotoviti tudi podatke o proizvodih, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji in nameravani način izpolnjevanja obveznosti PRO (skupno ali samostojno).

Za izvajanje sistema PRO ter spremljanje in nadzor nad izvajanjem sistema PRO ministrstvo vodi in vzdržuje tudi informacijski sistem. Podatke v ta informacijski sistem vpisujejo proizvajalci oziroma – v primeru skupnega izpolnjevanja - njihova organizacija, ki tudi odgovarjajo za pravilnost vpisanih podatkov. Vzpostavljena je izpodbojna domneva, da so ti podatki pravilni in ažurni. V sodnih postopkih (na primer med organizacijami) ali v upravnih postopkih (na primer inšpekcijskih), ki se opirajo na te podatke, je mogoče dokazovati, da niso pravilni. Z namenom dokazovanja

nepravilnosti vpisanih podatkov pa lahko oseba s pravnim interesom na podlagi odredbe sodišča, ki se izda ob zakonsko predpisanih pogojih, dostopa tudi do podatkov druge osebe; torej tudi do podatkov, ki sicer veljajo za poslovno skrivnost.

Ker je država dolžna zagotoviti spremljanje izvajanja sistema PRO, osnutek zakona ministrstvu nalaga letno analizo podatkov informacijskega sistema. Ob morebitnih ugotovljenih nepravilnostih glede izpolnjevanja obveznosti PRO pa bo obveščena inšpekcija.

Kot posvetovalni organ ministra je skladno z zahtevami ministra predviden tudi Svet za PRO.

Predpisanim zahtevam glede PRO sledita tudi sprememba določila o inšpekcijskih ukrepih in nove kazenske določbe.

Predvideno je, da bo nov sistem v celoti začel delovati šele s 1. 1. 2022. Pred tem je potrebno ustrezno spremeniti podzakonske predpise, vzpostaviti informacijski sistem, ter omogočiti pridobitev dovoljenj organizacijam in proizvajalcem, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, po novi ureditvi itd.

B/ SISTEM TRGOVANJA S PRAVICAMI DO EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV

3.1 Cilji

Cilj predlaganega zakona v delu, ki ureja sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v ničemer ne spreminja ciljev, zaradi katerih je sistem sploh vzpostavljen, to pa je zmanjševanje emisije toplogrednih plinov iz določenih naprav oziroma dejavnosti ter določenih zrakoplovnih dejavnosti.

3.2 Načela

Predlagani zakon ne vsebuje novih ali dodatnih načel, na katerih je zasnovan in vzpostavljen sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov.

3.3 Poglavitne rešitve

Predlagani zakon ne vsebuje rešitev, ki bi bistveno spreminjale sistem vzpostavljen in delujoč sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov.

4 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EU

Proizvajalčeva razširjena odgovornost

Estonija

V Estoniji je PRO urejena v Zakonu o odpadkih (Jäätmeseadus) v poglavju z naslovom: »Preprečevanje nastajanja odpadkov in zmanjševanje količin in nevarnih lastnosti odpadkov«.

PRO je v estonskem Zakonu o odpadkih predpisana za proizvajalce baterij in akumulatorjev, proizvajalce motornih vozil, proizvajalce električne in elektronske

opreme, proizvajalce pnevmatik ter proizvajalce plastike iz kmetijstva. Proizvajalci spredaj navedenih proizvodov, ki so bili dani na trg Estonije, morajo na svoje stroške zagotoviti zbiranje odpadkov, ki so nastali iz teh proizvodov, ter zagotoviti njihovo predelavo ali odstranjevanje.

Proizvajalci proizvodov (v nadaljnjem besedilu: proizvajalci) se morajo vpisati v evidenco oziroma register proizvodov (angleško: »register of products of concern«), v katerem se vodijo podatki o proizvodih, ki so dani na trg Estonije, podatki o proizvajalcih ter podatki o predelavi odpadkov, nastalih iz proizvodov.

Proizvajalci zagotavljajo obveznosti PRO (zbiranje in predelava ali odstranjevanje odpadkov, ki nastanejo iz proizvodov) bodisi individualno, bodisi tako, da svoje obveznosti s pogodbo prenesejo na nepridobitno organizacijo ali drugo združenje, oziroma tako, da se pridružijo nepridobitni organizaciji ali drugemu združenju.

Ta nepridobitna organizacija oziroma drugo združenje je v angleškem besedilu Zakona o odpadkih poimenovana „producers' responsibility organisation (v nadaljnjem besedilu: PRO organizacija), in mora biti neprofitna, njeni člani pa so izključno proizvajalci ali združenja proizvajalcev. Njen glavni cilj je organizacija in/ali financiranje zbiranja in predelave odpadkov, ki izhajajo iz proizvodov, opredeljenih v tem zakonu.

Naloge PRO organizacije so tudi zagotavljanje dostopa do njenih storitev vsem proizvajalcem, za katere velja PRO pod enakimi pogoji; zaračunavanje (pod enakimi pogoji) pristojbin proizvajalcem, ki so prenesli svoje obveznosti s pogodbo ali pa so se pridružili PRO organizaciji, in sicer na podlagi njihovega tržnega deleža na trgu proizvodov za take vrste proizvoda; dostopnost podatkov, ki se nanašajo na zbiranje in predelavo odpadkov Ministrstvu za okolje in osebam, ki imajo pravico nadzora.

Proizvajalec, ki je s pisno pogodbo prenesel obveznosti, določene s tem zakonom, na PRO organizacijo, in je izpolnil svoje obveznosti do te PRO organizacije, ni odgovoren za doseganje ciljev predelave in recikliranja odpadkov, ki izhajajo iz zadevnih proizvodov, temveč je za te obveznosti odgovorna PRO organizacija.

Slovaška

PRO je urejena z Zakonom o odpadkih v posebnem poglavju, velja pa za naslednje vrste proizvodov: električna in elektronska oprema, baterije in akumulatorje, embalažo, motorna vozila, gume in še za nekatere neembalažne proizvode (angleško:«non-packaging products«).

Obveznosti PRO so natančno predpisane, tako v zvezi z proizvodi kot z odpadki iz teh proizvodov. Če ni drugače določeno v posameznem podpoglavju, proizvajalec zagotavlja izpolnjevanje obveznosti PRO, povezanih z odpadki iz proizvodov tako, da vzpostavi svoj sistem individualnega ravnanja z odpadki iz proizvodov ali v okviru PRO organizacije in njenega sistema kolektivnega ravnanja s temi odpadki.

Sistem kolektivnega ravnanja z odpadki je skupek medsebojno povezanih aktivnosti deležnikov na področju ravnanja z odpadki. Namen teh aktivnosti je zagotoviti celovito zbiranje in obdelavo določenega toka odpadkov iz proizvodov, vključno s pripravo za ponovno uporabo in recikliranjem. Sistem je vzpostavljen s pogodbenimi razmerji med PRO organizacijo in drugimi subjekti na trgu ravnanja z odpadki – z namenom izpolnitve določenih obveznosti.

Ko proizvajalec sklene pogodbo s PRO organizacijo, se njegove obveznosti iz naslova razširjene odgovornosti prenesejo na PRO organizacijo, razen obveznosti, povezanih z doseganjem okoljskih ciljev in zagotavljanjem predelave in recikliranja najmanj v obsegu kot je določen s predpisi.

Zakon o odpadkih predpisuje, da je PRO organizacija pravna oseba s sedežem na Slovaškem, ustanovljena, v lasti in vodena izključno s strani proizvajalcev določenega proizvoda s sedežem na Slovaškem. PRO organizacija v skladu z izdanim dovoljenjem in na podlagi pogodbe o zagotavljanju izpolnjevanja določenih obveznosti izpolnjuje te obveznosti za proizvajalce, ki jih zastopa. PRO organizacija opravlja dejavnost kot nepridobitno dejavnost. Ustanovitelj, lastnik ali upravljavec PRO organizacije ne more biti oseba, ki ima neposredno ali posredno kakršnekoli lastniške, odločevalske ali volilne pravice pri lastniku ali upravljavcu naprave za zbiranje, recikliranje, predelavo ali odstranjevanje odpadkov, za katere skrbi PRO organizacija (na Slovaškem ali v drugi državi članici), ali v drugi PRO, ki ima dovoljenje za enake odpadke.

PRO organizacija mora: a) vzpostaviti, financirati, upravljati in vzdrževati funkcionalni sistem za kolektivno ravnanje z odpadki v celotnem obdobju, za katero ima dovoljenje, b) pod nediskriminatornimi pogoji skleniti pogodbo z vsakim proizvajalcem, ki to želi, razen v določenih pogojih (bankrot, neporavnane obveznosti do druge PRO organizacije, noče sprejeti splošnih pogojev...), c) biti skladna s pogoji v izdanem dovoljenju, d) zagotavljati ravnanje z odpadki v imenu vseh proizvajalcev glede doseganja okoljskih ciljev, e) zagotoviti predelavo in recikliranje najmanj v obsegu kot je določeno s predpisi.

Ministrstvo izda PRO organizaciji dovoljenje za upravljanje kolektivnega sistema, če na podlagi njene vloge, katere vsebina je predpisana z zakonom, ugotovi, da je PRO organizacija vzpostavila in financira, upravlja in vzdržuje delujoč sistem za kolektivno ravnanje z določenimi odpadki iz proizvodov. Zato mora PRO organizacija v vlogi za dovoljenje med drugim navesti vrsto odpadkov iz proizvodov, ki bodo predmet kolektivnega ravnanja, ločeno glede komunalnih odpadkov in nekomunalnih odpadkov, predložiti seznam proizvajalcev, ki jih predstavlja, navesti podatke o aktivnostih, ki jih zagotavlja sistem, zlasti opis aktivnosti, opis tehničnih kapacitet in primernosti za zbiranje, transport, predelavo in odstranjevanje odpadkov (priložiti obvezujoča pisma o nameri) ter posebej podatke o načinu zbiranja, zmogljivosti zbiranja in zbiralnih mestih ter o načinu doseganja okoljskih ciljev zbiranja, če so predpisani, predložiti seznam pogodbenih partnerjev, ki za to PRO organizacijo zagotavljajo zbiranje, prevoz, pripravo za ponovno uporabo, predelavo, recikliranje, procesiranje in odstranjevanje odpadkov, navesti podatke o stroških za zagotovitev kolektivnega ravnanja v skladu z izdanim dovoljenjem, navesti ukrepe za spodbujanje razvoja sistemov za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, če gre za odpadke iz proizvodov, ki so komunalni odpadki, predložiti podatke o predvidenem obsegu za zagotovitev teritorialne pokritosti Slovaške za zbiranje teh odpadkov.

Tri mesece po izdaji dovoljenja mora PRO organizacija ministrstvu dokazati, da so izpolnjeni vsi pogoji, določeni v dovoljenju. Izpolnjevanje vseh pogojev mora PRO organizacija izkazovati celotno obdobje, za katerega ima dovoljenje.

Češka

Češka ureja ravnanje z embalažo in odpadno embalažo s posebnim Zakonom o embalaži. Zakon zahteva, da osebe, ki dajejo v promet embalažo ali embalarane izdelke zagotovijo brezplačno prevzemanje odpadne embalaže nazaj in zagotovijo njeno predelavo, razen za embalažo oziroma proizvode, za katere dokažejo, da niso

postali odpadki na ozemlju Češke.

Proizvajalec lahko obveznost zbiranja in predelave odpadne embalaže izpolnjuje na tri načine, in sicer a) individualno z vzpostavitvijo organizacijskih in tehničnih ukrepov na svoje stroške, b) s prenosom obveznosti na tretjo osebo, skupaj z lastninsko pravico na tej embalaži, ali c) s sklenitvijo sporazuma s PRO organizacijo za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti PRO.

PRO organizacija je pravna oseba, ustanovljena kot delniška družba, ki je pridobila dovoljenje za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti PRO in sklepanje sporazumov s proizvajalci. Za PRO organizacijo velja Zakon o družbah, razen v delu, ki je posebej urejen v Zakonu o embalaži.

Dovoljenje za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti izda ministrstvo. Vloga poleg firme in sedeža vsebuje podatke o vseh delničarjih in njihovih deležih v registriranem kapitalu PRO organizacije. Vlogi morajo biti priloženi: izpis iz registra o vpisu družbe, ki ne sme biti starejši od 7 dni, izjava prosilca, da izpolnjuje pogoje, določene za družbo s tem zakonom, zadnje letno poročilo ali dokumentacija o aktivnostih, če letno poročilo še ne obstaja, projekt skupnega izvajanja obveznosti PRO, zlasti opis tehničnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti (vključno s sodelovanjem z lokalnimi skupnostmi), podatki o vrstah embalaže za vsako leto izvajanja obveznosti, ocena števila proizvajalcev, ki bodo sklenili sporazum s PRO organizacijo in ocena količine embalaže, za katero bo zagotovljeno skupno izvajanje obveznosti, oceno količine odpadne embalaže za katero bo zagotovljeno recikliranje, energetska predelava ali odstranjevanje, predlagana struktura poročil o embalaži in odpadni embalaži ter natančen opis ocenjene finančne varnosti za zagotavljanje skupnega izvajanja obveznosti PRO v prvem letu po izdaji dovoljenja in dokumentacija, ki dokazuje avtentičnost finančnega zavarovanja.

Dovoljenje se izda za določen čas, in sicer največ za 10 let in ni prenosljivo na drugo osebo. Dovoljenje se lahko podaljša, vlogo za podaljšanje pa mora dati najmanj eno leto pred iztekom veljavnosti dovoljenja.

Delničarji PRO organizacije so lahko le osebe, ki dajejo embalažo na trg. Delež posameznega delničarja v registriranem kapitalu PRO organizacije ne sme presegati 33%; če posamezen delničar ta delež preseže, mora nemudoma obvestiti ministrstvo in ga v enem letu zmanjšati na 33%. Delničar ne sme izvajati poslovne dejavnosti na področju ravnanja z odpadki. Če so prekršeni navedeni pogoji lahko ministrstvo odpravi delničarjeve pravice glede odločanja na skupščini PRO organizacije. Delničarji, člani organov PRO organizacije in zaposleni v PRO organizaciji ne smejo delovati za druge osebe, katerih dejavnost je ravnanje z odpadki, ali osebe, katerih dejavnost je direktno povezana z ravnanjem z odpadki.

B/ SISTEM TRGOVANJA S PRAVICAMI DO EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV

Sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov je vzpostavljen in deluje na celotnem Evropskem gospodarskem prostoru, to pomeni enotno v vseh državah članicah.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in in 84/18 – ZIURKOE) se v drugem odstavku 1. člena 8. točka spremeni tako, da se glasi:

»8. Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra o vzpostavitvi sheme za trgovanje s pravicami za izpuščanje toplogrednih plinov v Skupnosti in dopolnitvi Direktive 96/61/ES (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2003, stran 32), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814) (UL L št. 76, z dne 19. 3. 2018, stran 3),«.

14. točka se spremeni tako, da se glasi:

»14. Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 312 z dne 22.11.2008, str. 3), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih (UL L št. 150 z dne 14.6.2018, str. 109),«.

Na koncu 15. točke se pika nadomesti z vejico in dodajo nove 16. do 21. točka, ki se glasijo:

»16. Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L št. 269 z dne 21. 10. 2000, str. 34), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 93),

17. Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (prenovitev) (UL L št. 197 z dne 24. 7. 2012, str. 38), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 93),

18. Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 365 z dne 31. 12. 1994, str. 10), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 141),

19. Direktiva 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti ter o spremembi Direktive 2004/35/ES (UL L št. 102 z dne 11. 4. 2006, str. 15), kakor je bila zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrti del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14),

20. Direktiva 2006/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih in razveljavitvi

Direktive 91/157 (UL L št. 266 z dne 26. 9. 2006, str. 1), kakor je bila zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (UL L št. 150 z dne 14. 6. 2018, str. 93), 21. Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L št. 190 z dne 12. 7. 2006, str. 1), kakor je bila zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (EU) 2015/2002 z dne 10. novembra 2015 o spremembi prilog IC in V k Uredbi (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o pošiljkah odpadkov (UL L št. 294 z dne 11. 11. 2015, str. 1).«.

2. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen
(pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. Alarmna vrednost je s predpisom določena vrednost obremenitve, nad katero so škodljivi vplivi na človekovo zdravje za vse prebivalce verjetni že pri kratkotrajni izpostavljenosti in pri kateri so potrebni takojšnji ukrepi, in pri kateri je potrebno sprotno obveščanje javnosti.
2. Biogorivo je gorivo, ki je proizvedeno iz biološko razgradljivih delov proizvodov, odpadkov in ostankov biološkega izvora iz kmetijstva (vključno s snovmi rastlinskega in živalskega izvora), gozdarstva in z njima povezanih proizvodnih dejavnosti, vključno z ribištvom in ribogojstvom, ter biološko razgradljive dele industrijskih in komunalnih odpadkov.
3. Biološki odpadek je biorazgradljiv odpadek iz vrta ali parka, živilski in kuhinjski odpadek iz gospodinjstev, restavracij, gostinske dejavnosti ter trgovine na drobno in primerljiv odpadek iz obratov za predelavo hrane.
4. Celotna obremenitev okolja so skupni vplivi in učinki več istovrstnih sestavin [emisije], skupna obremenitev okolja pa so skupni vplivi in učinki vseh prisotnih raznovrstnih sestavin [emisij; deli okolja].
5. Ciljna vrednost je predpisana raven onesnaženosti okolja, določena z namenom, da se izogne škodljivim vplivom na zdravje ljudi oziroma na okolje kot celoto, se jih prepreči ali zmanjša, in ko je treba in kadar je to mogoče, doseže v določenem času.
6. Čezmerna obremenitev okolja je obremenitev, ki presega mejne vrednosti emisije, standarde kakovosti okolja, pravila ravnanja ali dovoljeno rabo naravne dobrine.
7. Deli okolja so tla, mineralne surovine, voda, zrak in živalske ter rastlinske vrste, vključno z njihovim genskim materialom. Biotska raznovrstnost je biotska raznovrstnost po predpisih o ohranjanju narave.
8. Dodeljene letne emisije (v nadaljnjem besedilu; AEA) pomeni maksimalno dovoljene letne emisije toplogrednih plinov v letih od 2013 do 2020 v skladu s z Odločbo št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L št. 140 z dne 5. 5. 2009, str. 136; v nadaljnjem besedilu: Odločba 496/2009/ES).
9. Država članica upravljavka je država članica, ki je operatorju zrakoplova odobrila operativno licenco v skladu s predpisom Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov oziroma država članica z največjimi ocenjenimi pripisanimi emisijami iz letalstva, kot jih je določil pristojni organ EU. Operator zrakoplova je pripisan Republiki Sloveniji na podlagi podatkov pristojnega

organa EU, da je na območju EU povzročil največ emisij toplogrednih plinov z opravljanjem določenih vrst letalskih dejavnosti na območje Republike Slovenije.

10. Enota dodeljenih količin (v nadaljnjem besedilu: AAU) je enota količine toplogrednih plinov, ki jih država pogodbenica iz priloge B Zakona o ratifikaciji Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 17/02; v nadaljnjem besedilu: Kjotski protokol) Kjotskega protokola lahko odda v ozračje v določenem obdobju.

11. Enota zmanjšanja emisij (v nadaljnjem besedilu: ERU) je enota, izdana na podlagi 6. člena Kjotskega protokola in odločitev, sprejetih na podlagi Zakona o ratifikaciji Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 13/95; v nadaljnjem besedilu: Podnebna konvencija) ali Kjotskega protokola.

12. Enota potrjenega zmanjšanja emisij (v nadaljnjem besedilu: CER) je enota, izdana na podlagi 12. člena Kjotskega protokola in odločitev, sprejetih na podlagi Podnebne konvencije ali Kjotskega protokola.

13. Enota odstranitve toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: RMU) je enota, izdana državi na podlagi tretjega in četrtega odstavka 3. člena Kjotskega protokola, kadar država izvaja ukrepe, ki prispevajo k neto ponoru emisij toplogrednih plinov.

14. Emisija je neposredno ali posredno izpuščanje ali oddajanje snovi v tekočem, plinastem ali trdnem stanju ali energije (hrup, vibracije, sevanje, toplota in svetloba) ali organizmov ali mikroorganizmov iz posameznega vira v okolje.

15. Funkcija posebnega dela okolja je koristna vloga, ki jo ima posebni del okolja za drug del okolja ali za javnost.

16. Gorivo je katero koli trdno, tekoče ali plinasto gorivo, ki je fosilnega izvora.

17. Imetnik odpadkov je povzročitelj odpadkov ali fizična ali pravna oseba, ki ima odpadke v posesti.

18. Izhodiščno poročilo je dokument, ki vsebuje podatke o stanju onesnaženosti tal in podzemne vode z določenimi nevarnimi snovmi iz 10. točke, potrebne za količinsko primerjavo s stanjem po prenehanju obratovanja naprave.

19. Izvajalec dejavnosti je povzročitelj obremenitve okolja, ki izvaja določeno dejavnost.

20. Izvajalec javne službe varstva okolja je pravna ali fizična oseba, ki izvaja gospodarsko javno službo varstva okolja, določeno s tem zakonom.

21. Javnost pomeni eno ali več fizičnih ali pravnih oseb in njihova združenja, organizacije ali skupine.

22. Kakovost okolja je stanje okolja ali njegovega dela, ki je posledica emisije in drugih človekovih dejanj ter delovanja naravnih pojavov.

23. Kjotska enota je skladno s Kjotskim protokolom enota dodeljenih količin, enota zmanjšanja emisij, enota potrjenega zmanjšanja emisij ali enota odstranitve toplogrednih plinov in je enaka eni toni ekvivalenta ogljikovega dioksida.

24. Komunalna odpadna voda je odpadna voda iz gospodinjstev in njej po naravi ali sestavi podobna voda iz proizvodnje ali storitvene ali druge dejavnosti ali mešanica teh odpadnih voda z odpadno vodo iz proizvodnje ali s padavinsko odpadno vodo.

25. Komunalni odpadki so mešani odpadki in ločeno zbrani odpadki iz gospodinjstev, ki vključujejo papir in karton, steklo, kovine, plastiko, biološke odpadke, les, tekstil, embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo, odpadne baterije in akumulatorje in kosovne odpadke, vključno z vzmetnicami in pohištvom ter mešani odpadki in ločeno zbrani odpadki iz drugih virov, kadar so po naravi in sestavi podobni odpadkom iz gospodinjstev. Komunalni odpadki ne vključujejo odpadkov iz proizvodnje, kmetijstva, gozdarstva, ribištva, greznic, kanalizacije in čiščenja odplak, vključno z blatom iz čistilnih naprav, izrabljenih vozil ali gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov.

26. Kritična vrednost je predpisana vrednost, katere preseganje ima lahko neposredne škodljive vplive na nekatere sprejemnike, kot npr. na drevesa, druge rastline in naravne ekosisteme, vendar ne na človeka.

27. Kulturna dediščina je kulturna dediščina po predpisih o varstvu kulturne dediščine.
28. Mejna vrednost emisije je predpisana vrednost emisije, ki je določena kot masa, izražena s posebnimi parametri, koncentracija ali raven emisije, in v enem ali več časovnih obdobjih ne sme biti presežena.
29. Mejna vrednost je predpisana raven, katere cilj je izogniti se škodljivim učinkom na zdravje ljudi ali okolje kot celoto, jih preprečiti ali zmanjšati, in ki jo je v določenem roku treba doseči, ko pa se ta doseže, se ne sme preseči.
30. Mejni stroški onesnaževanja okolja so s predpisom določeni dodatni stroški povzročitelja onesnaževanja okolja, ki so posledica proizvodnje dodatne enote proizvoda ali storitve in niso vključeni v lastno ceno proizvoda ali storitve.
31. Monitoring okolja je spremljanje in nadzorovanje okolja s sistematičnimi meritvami ali drugimi metodami in z njimi povezanimi postopki.
32. Najboljša je tista tehnika, ki je pri doseganju visoke splošne ravni varstva okolja kot celote najučinkovitejša.
33. Najboljša razpoložljiva tehnika je najbolj učinkovita in napredna razvojna stopnja dejavnosti in z njo povezanih načinov obratovanja, ki kaže praktično primernost posamezne tehnike, da se na njeni podlagi določajo mejne vrednosti emisije za preprečevanje, in če to ni izvedljivo, za zmanjševanje emisij na splošno in njihovega vpliva na okolje kot celoto. Najboljša razpoložljiva tehnika je opredeljena z dokumenti Evropske komisije.
34. Naprava je nepremična ali premična tehnološka enota, za katero je določeno, da lahko povzroča obremenitev okolja, ker v njej poteka eden ali več določenih tehnoloških procesov in na istem kraju drugi z njimi neposredno tehnološko povezani procesi, ki lahko povzročajo obremenitev okolja.
35. Naprava na območju obrata je nepremična ali premična tehnološko zaokrožena enota na ali pod površjem, v kateri se nevarne snovi proizvajajo, uporabljajo, se z njimi ravna ali se jih skladišči; naprava vključuje vso opremo, konstrukcije, cevovode, stroje, orodje, lastne priključke na železniško, infrastrukturo, doke, razkladalna nabrežja, pomole, skladišča ali podobne konstrukcije.
36. Naprava za proizvodnjo električne energije je naprava, v kateri se od 1. januarja 2005 proizvaja električna energija za prodajo tretjim osebam in v kateri se ne opravlja nobena dejavnost, določena v predpisu iz četrtega odstavka 191. člena tega zakona, razen zgorevanje goriva.
37. Narava je celota materialnega sveta in sestav z naravnimi zakoni med seboj povezanih ter soodvisnih delov in procesov. Človek je sestavni del narave.
38. Naravna dobrina je del narave in je lahko naravno javno dobro, naravni vir ali naravna vrednota.
39. Naravna dobrina je del narave in je lahko naravno javno dobro, naravni vir ali naravna vrednota.
40. Naravna vrednota je naravna vrednota po predpisih o ohranjanju narave.
41. Naravni pojav je fizikalno kemični proces, sevanje, geološki pojav, podnebne, hidrografske in biološke razmere ter drugi naravni pojavi, ki povzročajo spremembe okolja.
42. Naravno javno dobro je del okolja, na katerem je z zakonom vzpostavljen status javnega dobra.
43. Naravni vir je del okolja, kadar je predmet gospodarske rabe.
44. Nastajajoča tehnika je nova tehnika za industrijsko dejavnost, ki bi, če bi bila tržno razvita, lahko zagotovila večjo ali vsaj enako stopnjo varstva okolja in večje prihranke pri stroških kakor obstoječe najboljše razpoložljive tehnike.
45. Nevarna snov je snov ali zmes, ki ustreza kriterijem za fizikalne nevarnosti, nevarnosti za zdravje ali nevarnosti za okolje, opredeljenih v predpisu EU, ki ureja razvrščanje, označevanje in pakiranje snovi ter zmesi.
46. Nevarna snov, določena zaradi razvrstitve obratov, je v predpisu iz tretjega odstavka 24. člena tega zakona določena snov ali zmes, ki je lahko surovina, proizvod, stranski proizvod, ostanek ali vmesni proizvod.

47. Nevarni odpadki so odpadki, ki imajo eno ali več nevarnih lastnosti.
48. Nevarnost je lastnost nevarne snovi ali fizično stanje, ki lahko škoduje človekovemu zdravju ali okolju.
49. Obdelava odpadkov so postopki predelave ali odstranjevanja odpadkov, vključno s pripravo odpadkov za predelavo ali odstranjevanje.
50. Obrat je celotno območje, ki ga upravlja isti upravljavec in na katerem je ena ali več naprav, vključno s pripadajočo ali z njimi povezano infrastrukturo in tehnološkimi procesi, v katerih se proizvajajo, skladiščijo ali kakor koli drugače uporabljajo nevarne snovi, in izpolnjuje predpisane pogoje za razvrstitev v obrate nižje ali obrate višje stopnje v skladu s predpisom iz 24. člena tega zakona.
51. Obremenjevanje okolja je vsak poseg ali posledica posega v okolje, ki je izključno ali hkrati povzročila ali povzroča onesnaževanje okolja, tveganje za okolje, okoljsko škodo ali rabo naravne dobrine.
52. Odpadek je snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči.
53. Okolje je tisti del narave, kamor seže ali bi lahko segel vpliv človekovega delovanja.
54. Okoljska nesreča je nenadzorovan ali nepredviden dogodek, ki je nastal zaradi posega v okolje in ima takoj ali kasneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja. Okoljska nesreča je tudi ekološka nesreča po predpisih o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in večja nesreča.
55. Okoljski podatek je katera koli informacija v pisni, vizualni, zvočni, elektronski ali drugi materialni obliki, ki se nanaša na okolje.
56. Onesnaževalo je snov, ki lahko onesnažuje okolje.
57. Onesnaževanje okolja je neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v zrak, vodo ali tla, nastajanje odpadkov in določena ravnanja z njimi, ter je posledica človekovega delovanja ali dejavnosti, ki lahko škoduje okolju ali človekovemu zdravju ali posega v lastninsko pravico tako, da poškoduje ali uniči predmet lastninske pravice ali posega v njeno uživanje ali v pravico do rabe okolja.
58. Opozorilna vrednost je s predpisom določena vrednost obremenitve okolja ali njegovega dela, nad katero so škodljivi vplivi na človekovo zdravje za posamezne skupine ljudi verjetni že pri kratkotrajni izpostavljenosti, in pri kateri je potrebno sprotno obveščanje javnosti.
59. Operator komercialnega zračnega prometa je operator zrakoplova, ki javnosti za plačilo zagotavlja redne ali izredne storitve zračnega prometa za prevoz potnikov, tovora ali poštnih pošiljk.
60. Operator zrakoplova je oseba, ki upravlja zrakoplov med izvajanjem določene vrste letalske dejavnosti, ali lastnik zrakoplova, kadar ta ne pozna osebe, ki upravlja zrakoplov, ali je ne navede.
61. Proizvajalec proizvodov je povzročitelj obremenitve, ki v okviru svoje dejavnosti razvija, izdeluje, dodeluje, obdeluje, prodaja ali uvaža določene vrste proizvodov v Republiko Slovenijo.
62. Proizvod je proizvod v skladu z zakonom, ki ureja tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti.
63. Proizvodna zmogljivost naprave je največja možna količina vhodnih ali izhodnih snovi, kot so surovine, pomožna sredstva, proizvodi, polproizvodi ali odpadki, ki v 24 urah na dan vstopajo v napravo ali izstopajo iz nje, če je ta zmožna obratovati na ta način. Lahko je opredeljena tudi posredno, in sicer s parametri, kot so prostornina, površina ali dimenzije naprave ali njenih delov, uporabljena moč ali energija, število mest ali osebkov v objektih za rejo živali in podobno.
64. Podnaprava je podnaprava v skladu s predpisom EU, ki določa prehodna pravila za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije.
65. Posebni deli okolja so vode in tla ter s predpisi o ohranjanju narave posebej določene mednarodno varovane in zavarovane prosto živeče rastlinske in živalske

vrste (v nadaljnjem besedilu: zavarovane vrste), njihovi habitati in habitatni tipi, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju po predpisih o ohranjanju narave.

66. Poseg v okolje je vsako človekovo ravnanje ali opustitev ravnanja, ki lahko vpliva na okolje tako, da škoduje človekovemu zdravju, počutju in kakovosti njegovega življenja ter preživetju, zdravju in počutju drugih organizmov. Poseg v okolje se nanaša zlasti na rabo naravnih dobrin, onesnaževanje delov okolja, gradnjo in uporabo objektov, proizvodne in druge dejavnosti ter dajanje proizvodov na trg in njihovo potrošnjo.

67. Povzročiteljica ali povzročitelj obremenjevanja okolja (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj obremenjevanja) je pravna ali fizična oseba, ki neposredno ali posredno, izključno ali hkrati onesnažuje okolje, rabi naravne dobrine ali povzroča tveganje za okolje ali povzroči okoljsko nesrečo, okoljsko škodo ali je v preteklosti povzročil onesnaženost okolja.

68. Povzročitelj odpadkov je oseba, katere delovanje ali dejavnost povzroča nastajanje odpadkov (izvirni povzročitelj odpadkov), ali oseba, ki izvaja predobdelavo, mešanje ali druge postopke, s katerimi se spreminjajo lastnosti ali sestava teh odpadkov.

69. Prožni kjotski mehanizmi so skupne naložbe in mednarodno trgovanje z AAU.

70. Raba naravnih dobrin je splošna raba delov okolja, za katero ni treba pridobiti posebne pravice, ali posebna raba delov okolja, za katero je treba pridobiti posebno pravico rabe skladno z zakonom.

71. Razpoložljiva tehnika je tista tehnika, katere stopnja razvoja ob upoštevanju stroškov in prednosti omogoča njeno uporabo v posamezni industrijski panogi pod ekonomsko in tehnično izvedljivimi pogoji ne glede na to, ali se uporablja ali razvija v posamezni državi članici EU ali v drugi državi, če je le upravljavcu naprave primerno dostopna.

72. Ravnanje z odpadki je zbiranje, prevoz, predelava in odstranjevanje odpadkov, vključno z nadzorom nad takimi postopki in dejavnostmi po prenehanju obratovanja naprave za odstranjevanje odpadkov, ter delovanje osebe, ki z odpadki trguje ali jih posreduje.

73. Referenčni dokument BAT je dokument, ki ga sprejme in na svoji spletni stran objavi Evropska komisija, izdelan pa je za določene dejavnosti; opisuje predvsem uporabljene tehnologije, sedanje vrednosti emisij, porabe snovi in energije, tehnike, ki se uporabljajo za opredelitev najboljših razpoložljivih tehnik, ter zaključke o BAT in vse nastajajoče tehnike.

74. Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, so razpon ravni emisij, nastalih pri običajnih pogojih obratovanja naprave ob uporabi najboljše razpoložljive tehnike ali kombinaciji najboljših razpoložljivih tehnik, kot so opisane v zaključkih o BAT; te ravni so izražene kot povprečje v določenem časovnem obdobju pod posebnimi referenčnimi pogoji in se uporabljajo neposredno.

75. Sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti (v nadaljnjem besedilu: PRO) je sistem predpisanih ukrepov, ki zagotavljajo da proizvajalci določenih proizvodov nosijo finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje z odpadki, ki nastanejo iz proizvoda.

76. Skupna naložba je projektna dejavnost za izpolnjevanje obveznosti iz 3. člena Kjotskega protokola in se nanaša na projekt skupnega izvajanja iz 6. člena Kjotskega protokola ali projekt mehanizma čistega razvoja iz 12. člena Kjotskega protokola.

77. Snov je katerikoli kemijski element in njegove spojine v naravnem stanju ali pridobljene s kakršnimkoli proizvodnim postopkom, vključno z vsemi dodatki, potrebnimi za ohranitev njene obstojnosti, ne vključuje pa topil, ki se lahko izločijo, ne da bi to vplivalo na obstojnost snovi ali spremenilo njeno sestavo, razen radioaktivnih snovi po predpisih o varstvu pred ionizirajočimi sevanji, in gensko spremenjenih organizmov po predpisih o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi.

78. Sprememba upravljavca ali izvajalca dejavnosti je sprememba pravne ali fizične osebe ali sprememba firme ali sedeža pravne osebe ali sprememba osebnega imena ali naslova fizične osebe, ki ima okoljevarstveno dovoljenje ali je vpisana v evidenco.

79. Sprememba v obratovanju naprave je sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, ki bi lahko vplivala na okolje in odstopa od pogojev, pod katerimi je bilo izdano okoljevarstveno dovoljenje skladno s tem zakonom.

80. Sprožilna vrednost je s predpisom določena raven onesnaženosti tal, nad katero so verjetni škodljivi vplivi na zdravje človeka ali za okolje in je treba izvesti dodatna raziskovanja, da bi se ugotovilo, ali je treba izvesti ukrepe, da se škodljivi vplivi v največji možni meri zmanjšajo ali odstranijo glede na sedanjo ali s prostorskimi akti predvideno namensko rabo prostora.

81. Standard kakovosti okolja je predpisana kakovost okolja ali njegovega dela, pri kateri ni mogoče pričakovati škodljivih vplivov na zdravje ljudi ali okolje. Standard kakovosti okolja je lahko izražen kot koncentracija snovi, parameter stanja okolja ali raven energije. Standard kakovosti okolja je lahko določen kot mejna, ciljna, opozorilna, alarmna, kritična ali sprožilna vrednost.

82. Tehnika vključuje uporabljeno tehnologijo in način načrtovanja, gradnje, vzdrževanja, obratovanja in razgradnje naprave.

83. Tla so vrhnja plast zemeljske skorje med kamninsko podlago in površino, sestavljajo pa jih mineralni delci, organske snovi, voda, zrak in živi organizmi.

84. Tok ogljikovega dioksida je pretežno sestavljen iz ogljikovega dioksida in se mu ne smejo dodajati odpadki ali druge snovi, namenjene odstranjevanju odpadkov. Tok ogljikovega dioksida lahko vsebuje naključne snovi iz vira, zajema ali postopka vbrizgavanja ogljikovega dioksida ter dodane sledljive snovi, ki so v pomoč pri spremljanju in preverjanju migracije ogljikovega dioksida. Koncentracije vseh naključnih in dodanih snovi v tokove ogljikovega dioksida morajo biti pod ravni, ki bi negativno vplivala na neoporečnost območja shranjevanja ogljikovega dioksida ali infrastrukturo, namenjeno njegovemu transportu, ali pomenila znatno tveganje za okolje ali zdravje ljudi.

85. Toplogredni plini so s predpisom določeni plini in druge naravne ter antropogene plinske sestavine ozračja, ki absorbirajo in ponovno oddajajo infrardeče sevanje.

86. Tveganje za okolje je verjetnost, da bo nek poseg v okolje posredno ali neposredno v določenih okoliščinah ali v določenem času škodoval okolju ali življenju ali zdravju ljudi.

87. Ugodno stanje ohranjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov je stanje, določeno s predpisi o ohranjanju narave.

88. Upravljavka ali upravljavec (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) je gospodarska družba, samostojni podjetnik posameznik ali podjetnik, ki samostojno opravlja dejavnost, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe in ima napravo ali obrat v lasti ali je njen posestnik, in na podlagi prenesenih stvarnih ali obligacijskih upravičenj lahko odloča o delovanju in spremembah naprave ali obrata.

89. Večja nesreča je dogodek, kot je večja emisija, požar ali eksplozija, ki je posledica nenadzorovanih dogodkov pri obratovanju obrata in lahko takoj ali z zakasnitvijo znotraj ali zunaj obrata povzroči hudo nevarnost za človekovo zdravje ali okolje in vključuje eno ali več nevarnih snovi.

90. Večja sprememba v obratovanju naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega, je sprememba v vrsti ali delovanju naprave ali njena razširitev, ki ima lahko znatne negativne vplive na zdravje ljudi ali okolje.

91. Večja sprememba v obratovanju druge naprave je sprememba naprave ali njena razširitev, ki bistveno spremeni njene glavne tehnične značilnosti ali poveča njeno proizvodno zmogljivost in tako poveča emisije ali spremembo vrste emisije v okolje ali odpadkov ter ima lahko znatne negativne vplive na okolje.

92. Večja sprememba obrata je znatna sprememba količine nevarnih snovi ali njihovih kemijskih ali fizikalnih lastnosti, sprememba tehnološkega procesa, v katerem se uporablja nevarna snov, ali katerakoli druga sprememba v obratu, ki vpliva na možnost nastanka in poteka večje nesreče ter na ukrepe za njeno preprečitev in zmanjšanje njenih posledic.

93. Vode so vode po predpisih o vodah in predpisih o varstvu okolja.

94. Zainteresirana javnost je javnost, ki lahko sodeluje v postopku izdaje upravnih aktov, v skladu s tem zakonom.

95. Zaključki o BAT so dokument, ki ga sprejme Evropska komisija in je objavljen v Uradnem listu EU, vsebuje pa dele referenčnega dokumenta BAT, zaključke o najboljših razpoložljivih tehnikah, njihov opis, informacije za oceno njihove ustreznosti, ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, z njimi povezan monitoring, vrednosti porabe snovi in energije, lahko pa tudi ukrepe za sanacijo območja, na katerem je naprava.

96. Zmes je zmes ali raztopina, sestavljena iz dveh ali več snovi.«.

3. člen

9. člen se spremeni tako, da se glasi:

»9. člen

(načelo odgovornosti povzročitelja obremenitve)

(1) Povzročitelj obremenitve je odgovoren za odpravo vira čezmernega obremenjevanja okolja in njegovih posledic v skladu s tem zakonom.

(2) Povzročitelj obremenitve je odgovoren za obremenjevanje okolja v primeru stečaja ali likvidacije v skladu s tem zakonom.

(3) Povzročitelj obremenitve je odgovoren za preprečevanje in sanacijo okoljske škode v skladu s tem zakonom.

(4) Odgovornost iz prejšnjih odstavkov nosi tudi pravni naslednik povzročitelja obremenitve, lastnik ali drug posestnik nepremičnine ali naprave v skladu s tem zakonom.

(5) Za proizvajalca določenih proizvodov se njegova odgovornost za proizvod v skladu s tem zakonom podaljša na celoten življenjski cikel proizvoda. Pri določanju te odgovornosti se upoštevajo tehnična izvedljivost in ekonomska upravičenost, globalni vplivi na okolje in človekovo zdravje ter vpliv na družbo in delovanje notranjega trga EU.«.

4. člen

19. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Povzročitelj obremenitve mora upoštevati predpisane prepovedi, omejitve in druga pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti ali v potrošnji, ki so potrebni za preprečevanje in zmanjševanje obremenjevanja okolja.

(2) Proizvajalec proizvodov mora zaradi povečanja možnosti ponovne uporabe proizvodov ali njihovih sestavnih delov in za preprečevanje odpadkov, njihovo recikliranje in drugo predelavo upoštevati predpisane prepovedi, omejitve in druga pravila ravnanja tudi pri razvoju, izdelavi, dodelavi, obdelavi, prodaji ali uvozu določenih proizvodov v Republiko Slovenijo.

(3) Prepovedi, omejitve in druga pravila ravnanja pri opravljanju dejavnosti ali v potrošnji iz prvega in drugega odstavka tega člena določi vlada, nanašajo pa se zlasti na:

1. prijavo ravnanja ali dejavnosti,
2. proizvodnjo, prevoz in skladiščenje,
3. usposobljenost oseb za opravljanje dejavnosti,
4. dajanje storitev ali proizvodov na trg,
5. označevanje materialov in proizvodov,
6. obveščanje in ozaveščanje potrošnikov,
7. zagotavljanje informacij o materialih in proizvodih zaradi preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja v njihovem celotnem življenjskem krogu,
8. specifikacije za proizvode, storitve ali postopke in ugotavljanje skladnosti z njimi,
9. zmanjševanje porabe snovi in energije,
10. okoljsko primerno zasnovano in razvoj proizvodov,
11. omejevanje vsebnosti nevarnih in škodljivih snovi v materialih in proizvodih,
12. vračanje in prevzemanje rabljenih proizvodov,
13. ponovno uporabo proizvodov ali sestavnih delov ali podaljšanje njihove življenjske dobe,
14. nadomeščanje snovi, materialov in proizvodov z okolju primernejšimi,
15. zahteve, povezane z nadzorom nad okoljsko ustreznostjo proizvodov ali tehnologij pri uvozu,
16. vodenje evidenc o storitvah in proizvodih, danih na trg, ter poročanje ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), in
17. druga ravnanja, potrebna za preprečevanje in zmanjševanje obremenjevanja okolja.

(4) Vlada v predpisu iz tretjega odstavka tega člena podrobneje določi vrste tudi povzročiteljev obremenitve in proizvajalcev proizvodov, za katere veljajo obveznosti iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(5) Vlada lahko v predpisu iz tretjega odstavka tega člena določi tudi vrste dejavnosti, ki lahko škodljivo vplivajo na okolje in za katere mora njihov izvajalec pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem zakonom.

5. člen

Za 19. členom se doda novo podpoglavje 1.a z naslovom »1.a Odpadki« in nov oddelek 1.a 1. z naslovom »1.a 1. Ravnanje z odpadki«.

6. člen

20. člen se spremeni tako, da se glasi:

»20. člen

(obveznosti izvirnega povzročitelja ali drugega imetnika odpadkov)

(1) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora upoštevati pravila ravnanja za preprečevanje odpadkov in preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi.

(2) Z odpadki je treba ravnati tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in se ne škodi okolju, ter da ravnanje zlasti:

1. ne predstavlja tveganja za vode, zrak, tla, rastline in živali,
2. ne povzroča škodljivih vplivov zaradi hrupa ali vonjav in

3. ne vpliva škodljivo na krajino ali območja, na katerih je predpisan poseben režim v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, upravljanje voda, varstvo kulturne dediščine, kmetijska zemljišča, gozdove, urejanje prostora in obrambo.

(3) Pravna ali fizična oseba, ki zbira, predeluje ali odstranjuje svoje odpadke ali odpadke drugih povzročiteljev po predpisanih postopkih, mora za to imeti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tem zakonom.

(4) Pravna ali fizična oseba, ki prevaža odpadke ali z njimi trguje ali jih posreduje in oseba iz sedmega odstavka tega člena, mora svojo dejavnost prijaviti ministrstvu in biti v skladu s tem zakonom vpisana evidenco iz 104. člena tega zakona.

(5) Vlada ob upoštevanju določb 20.a člena tega zakona predpiše pravila ravnanja in druge pogoje za ravnanje z odpadki, nanašajo pa se zlasti na:

1. preprečevanje odpadkov,
2. preprečevanje in zmanjševanje smetenja,
3. okoljske cilje preprečevanja odpadkov in ravnanja z njimi,
4. nevarne lastnosti, zaradi katerih je odpadek nevarni odpadek,
5. obveznosti izvirnega povzročitelja odpadkov ali drugega imetnika odpadkov,
6. obveznosti imetnika stranskega proizvoda,
7. obveznosti oseb, ki ravnavajo z odpadki in načine ter postopke ravnanja z odpadki,
8. zahteve in omejitve pri ravnanju z odpadki,
9. načrtovanje, projektiranje, gradnjo in obratovanje naprav ali drugih objektov za ravnanje z odpadki,
10. usposobljenost oseb za ravnanje z odpadki,
11. ukrepe, povezane s prenehanjem delovanja naprav za ravnanje z odpadki,
12. pogoje in merila za prenehanje statusa odpadka,
13. vodenje evidenc o odpadkih in ravnanju z njimi ter poročanje ministrstvu ter
14. druga ravnanja, potrebna za preprečevanje in zmanjševanje odpadkov.

(6) Vlada pri določanju pravil ravnanja in drugih pogojev za ravnanje z odpadki v predpisih iz prejšnjega odstavka upošteva tudi najboljše razpoložljive tehnike in zaključke o BAT ter določi podrobnejšo vsebino vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka tega člena in vloge iz drugega odstavka tega člena.

(7) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena lahko vlada določi primere, ko okoljevarstveno dovoljenje za odstranjevanje lastnih nenevarnih odpadkov na kraju nastanka ali za predelavo odpadkov ni potrebno, za posamezno gospodarsko dejavnost določi vrste in količine odpadkov, za katere velja takšna ureditev, metodo obdelave odpadkov, ki se lahko uporablja in primere ko okoljevarstveno dovoljenje ni potrebno za zbiranje odpadkov zaradi vrste ali količine odpadkov.

(8) Vlada v predpisu iz prejšnjega odstavka za predelavo nevarnih odpadkov določi tudi gospodarske dejavnosti, za katere velja oprostitev iz prejšnjega odstavka, mejne vrednosti vsebnosti nevarnih snovi v odpadkih in mejne emisijske vrednosti.

(9) Vlada v operativnih programih iz 19. člena tega zakona določi tudi ukrepe za vzpostavitev ustreznega omrežja naprav za odstranjevanje odpadkov in naprav za predelavo mešanih komunalnih odpadkov, tako da je zagotovljena samozadostnost pri odstranjevanju odpadkov in predelavi mešanih komunalnih odpadkov, nastalih na območju Republike Slovenije, odpadki pa se odstranijo ali predelajo v eni od najbližjih ustreznih naprav.

(10) Ukrepi iz prejšnjega odstavka so zlasti vzpostavitev in vzdrževanje ustrezne infrastrukture ter ozaveščanje javnosti.

(11) Pošiljanje odpadkov se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo pošiljke odpadkov.

(12) Ravnanje z radioaktivnimi odpadki se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti.«.

7. člen

Za 20. členom se dodajo novi 20.a do 20.z člen, ki se glasijo:

»20.a člen (hierarhija ravnanja z odpadki)

(1) Pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi se kot prednostni vrstni red upošteva naslednja hierarhija ravnanja:

1. preprečevanje odpadkov,
2. priprava za ponovno uporabo,
3. recikliranje,
4. drugi postopki predelave (npr. energetska predelava) in
5. odstranjevanje.

(2) Odstopanje od prednostnega vrstnega reda iz prejšnjega odstavka je ob upoštevanju celotnega življenjskega kroga snovi in materialov ter zmanjšanja obremenitve okolja mogoče le za posamezne tokove odpadkov, za katere je tako določeno s posebnimi predpisi.

(3) Odpadke je treba predelati. Priprava odpadkov za ponovno uporabo ima prednost pred njihovim recikliranjem in drugimi postopki predelave. Recikliranje odpadkov ima prednost pred drugimi postopki predelave, razen pred njihovo pripravo za ponovno uporabo. Odpadke, ki niso predelani v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena, je treba varno odstraniti s postopki v skladu z zahtevami iz prvega odstavka tega člena. Drugi postopki odstranjevanja odpadkov imajo prednost pred njihovim odlaganjem.

(4) Odpadke je prepovedano odmetavati ali puščati v okolju ali z njimi nenadzorovano ravnati, vključno s smetenjem ali kurjenjem.

(5) Ukrepe, ki se nanašajo na preprečevanje in zmanjševanje smetenja iz prejšnjega odstavka lahko v okviru svoje izvirne pristojnosti predpiše občina, pri čemer pa ti ukrepi ne smejo imeti omejevalnih učinkov na trgovanje znotraj EU.

20.b člen (ostanek proizvodnje)

(1) Snov ali predmet, ki nastane pri proizvodnem procesu, katerega glavni namen ni proizvodnja te snovi ali predmeta, je ostanek proizvodnje.

(2) Vlada predpiše merila in kriterije, po katerih se snov ali predmet iz prvega odstavka tega člena ne šteje za ostanek proizvodnje, ter dokazila in način dokazovanja izpolnjenosti pogojev iz prejšnjega odstavka.

(3) Proizvajalec lahko šteje ostanek proizvodnje iz prvega odstavka tega člena za stranski proizvod in ne za odpadek, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. nadaljnja uporaba ostanka proizvodnje je zagotovljena in ne zgolj mogoča,
2. ostanek proizvodnje se lahko neposredno uporabi brez kakršne koli nadaljnje obdelave, razen običajnih industrijskih postopkov,
3. ostanek proizvodnje se proizvaja kot sestavni del proizvodnega procesa in
4. ostanek proizvodnje izpolnjuje zahteve, določene za njegovo uporabo s predpisi, ki urejajo proizvode, varstvo okolja in varovanje človekovega zdravja, njegova nadaljnja uporaba pa ne bo škodljivo vplivala na okolje in človekovo zdravje.

20.c člen
(prenehanje statusa odpadka)

(1) Odpadek, ki je bil recikliran ali kako drugače predelan preneha biti odpadek, če izpolnjuje te pogoje:

1. snov ali predmet je treba uporabiti za specifične namene,
2. za snov ali predmet obstoja trg ali povpraševanje,
3. snov ali predmet izpolnjuje tehnične zahteve za določene namene ter predpisane zahteve in standarde, ki se nanašajo na proizvode, in
4. uporaba snovi ali predmeta ne bo povzročila škodljivega vpliva na zdravje ljudi in okolje.

(2) Vlada lahko za nekatere vrste odpadkov določi podrobnejša merila za izpolnitev pogojev iz prejšnjega odstavka, če teh ni določila Evropska komisija. Ta merila morajo upoštevati vse možne škodljive vplive snovi ali predmeta na zdravje ljudi ali okolje, vsebovati pa morajo:

1. dopustne vhodne odpadne materiale za postopek recikliranja,
2. dovoljene postopke in tehnike obdelave,
3. kadar je potrebno, merila kakovosti za materiale, ki niso več odpadki, pridobljene s postopkom recikliranja v skladu z veljavnimi standardi za proizvode, vključno z mejnimi vrednostmi za onesnaževala,
4. kadar je potrebno, zahteve za sisteme upravljanja, da se dokaže skladnost z merili za prenehanje statusa odpadka, tudi za nadzor kakovosti in notranje spremljanje ter akreditacijo, in
5. zahtevo za izjavo o skladnosti.

(4) Fizična ali pravna oseba, ki prvič uporablja material, ki je prenehal biti odpadek in ni bil dan na trg, ali prvič da material na trg po tem, ko je ta prenehal biti odpadek, zagotovi, da material izpolnjuje zahteve iz predpisov, ki urejajo kemikalije in predpisov, ki urejajo proizvode. Pogoji iz prvega odstavka tega člena morajo biti izpolnjeni, preden se za material, ki je prenehal biti odpadek, začne uporabljati zakonodaja o kemikalijah in proizvodih.

20.č člen
(odgovornost za ravnanje z odpadki)

(1) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora odpadke obdelati sam ali zanj obdelavo izvede oseba, ki v skladu s tem zakonom obdeluje odpadke ali zagotovi oseba, ki v skladu s tem zakonom zbira odpadke ali trguje z njimi.

(2) Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov lahko odpadke tudi pošlje v obdelavo v drugo državo članico EU ali tretjo državo v skladu s predpisi, ki urejajo pošiljke odpadkov.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pošiljanje odpadkov v odstranjevanje in pošiljanje mešanih komunalnih odpadkov v predelavo v drugo državo članico EU ali tretjo državo ni dovoljeno, če jih je mogoče ustrezno obdelati na območju Republike Slovenije.

(4) Odgovornost izvirnega povzročitelja odpadkov ali drugega imetnika odpadkov za izvedbo obdelave odpadkov iz prvega odstavka tega člena preneha, ko odpadke odda osebi, ki v skladu s tem zakonom odpadke zbira ali jih obdeluje.

(5) Izvirni povzročitelj odpadkov ali oseba, ki v skladu s tem zakonom zbira odpadke lahko nenevarne odpadke tudi proda trgovcu, če ta zanj zagotovi njihovo obdelavo tako, da jih proda osebi, ki v skladu s tem zakonom obdeluje odpadke. V tem primeru se šteje, da je odgovornost izvirnega povzročitelja odpadkov ali zbiralca glede obdelave odpadkov izpolnjena, ko je obdelava izvedena v celoti.

20.d člen (stroški ravnanja z odpadki)

(1) Izvirni povzročitelj odpadkov plača vse stroške ravnanja z odpadki.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko vlada v predpisu določi, da stroške ravnanja z odpadki delno ali v celoti plača drug imetnik odpadkov.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena vlada predpiše primere, ko stroške ravnanja z odpadki, ki nastanejo po uporabi proizvodov, za katere velja PRO, delno ali v celoti plača proizvajalec.

20.e člen (vsebina okoljevarstvenega dovoljenja)

(1) V okoljevarstvenem dovoljenju iz tretjega odstavka 20. člena tega zakona morajo biti določeni ukrepi, ki zagotavljajo, da se ravnanje z odpadki izvaja v skladu z določbami 20. člena tega zakona.

(2) Okoljevarstveno dovoljenje za predelavo ali odstranjevanje odpadkov vsebuje zlasti:

1. določitev vrste in količine odpadkov, ki se lahko obdelajo;
2. tehnične in kakršne koli druge zahteve za vsak postopek obdelave odpadkov, vključno s krajem obdelave;
3. varnostne in previdnostne ukrepe;
4. metodo in postopek obdelave;
5. zahteve glede spremljanja in nadzora ter
6. zahteve za preprečevanje škodljivih vplivov na okolje po dokončnem prenehanju obdelave.

(3) Okoljevarstveno dovoljenje za zbiranje odpadkov vsebuje zlasti:

1. vrste odpadkov, ki se lahko zbirajo,
2. skupno količino odpadkov, ki se lahko skladiščijo, in
3. kraj objekta, v katerem se odpadki lahko skladiščijo.

(4) Vlada v predpisu iz petega odstavka 20. člena tega zakona lahko predpiše tudi vsebino vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in njegovo podrobnejšo vsebino.

1.a 1. Sistem PRO

20.f člen (sistem PRO)

(1) Proizvajalec proizvodov, ki ima sedež v Republiki Sloveniji, mora upoštevati vse prepovedi, zahteve in druga pravila ravnanja, da se zagotovi ravnanje z odpadki, ki nastanejo po uporabi proizvodov, za katere velja PRO (v nadaljnjem besedilu: odpadki iz proizvodov), ter izpolnjevati vse obveznosti, določene v okviru sistema PRO.

(2) Odgovornost proizvajalca proizvodov iz prejšnjega odstavka ne izključuje odgovornosti povzročitelja odpadkov ali njihovega imetnika za ravnanje z odpadki, določene s tem zakonom.

(3) Proizvajalec proizvodov, ki ima sedež v Republiki Sloveniji in ne glede na prodajno tehniko neposredno daje na trg v drugi državi članici EU, v kateri nima sedeža, proizvode, za katere v tej državi članici EU velja PRO, se mora v njej registrirati ali imenovati svojega pooblaščenega zastopnika za namene izpolnjevanja obveznosti v okviru sistema PRO, kadar je tako zahtevano s predpisi te države članice EU.

(4) Proizvajalec proizvodov, ki nima sedeža v Republiki Sloveniji, ima pa sedež v drugi državi članici EU, in ne glede na prodajno tehniko neposredno daje na trg v Republiki Sloveniji proizvode, za katere velja PRO, lahko imenuje svojega pooblaščenega zastopnika za namene izpolnjevanja obveznosti v okviru sistema PRO. Imenovanje pooblaščenega zastopnika mora biti sklenjeno s pisno pogodbo.

(5) Pooblaščen zastopnik iz prejšnjega odstavka je lahko le pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik s sedežem v Republiki Sloveniji. Za pooblaščenega zastopnika iz prejšnjega stavka v celoti veljajo obveznosti proizvajalca proizvodov iz prvega odstavka tega člena.

(6) Vlada predpiše, za katere vrste proizvodov in proizvajalcev proizvodov velja PRO.

20.g člen (obveznosti proizvajalca proizvodov, za katerega velja PRO)

(1) Proizvajalec proizvodov, za katerega velja PRO (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec) mora zagotoviti:

1. zbiranje in prevzemanje odpadkov iz proizvodov, ki se na območju celotne RS kot komunalni odpadki:
 - a) zberejo kot ločeno zbrane frakcije komunalnih odpadkov v okviru gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov,
 - b) izločijo iz mešanih komunalnih odpadkov v okviru gospodarske javne službe obdelave določenih komunalnih odpadkov,
 - c) prepustijo distributerju ali na drugih prevzemnih mestih v skladu s predpisi,
2. zbiranje odpadkov iz proizvodov, ki niso komunalni odpadki, na območju celotne Republike Slovenije,

3. obdelavo zbranih odpadkov iz proizvodov iz prejšnje točke v skladu s predpisi,
4. doseganje okoljskih ciljev ločenega zbiranja, priprave za ponovno uporabo, recikliranja ali druge predelave odpadkov iz proizvodov iz prejšnje točke v skladu s predpisi,
5. informiranje javnosti in obveščanje imetnikov odpadkov o načinu in pomenu preprečevanju odpadkov iz proizvodov, njihovega ločenega zbiranja in okoljsko učinkovitem ravnanju z njimi,
6. dajanje informacij o proizvodih in načinu obdelave odpadkov iz proizvodov osebam, ki izvajajo obdelavo teh odpadkov, in
7. zbiranje in posredovanje predpisanih podatkov o proizvodih, danih na trg v Republiki Sloveniji, ter zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov v skladu s tem zakonom.

(2) Vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov so skupaj finančno in organizacijsko odgovorni, da se zberejo in obdelajo vsi odpadki iz teh proizvodov, ki nastanejo na območju Republike Slovenije, pri čemer je delež obveznosti posameznega proizvajalca iz prejšnjega odstavka v zvezi z odpadki enak deležu proizvodov, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji.

(3) Proizvajalec izpolnjuje obveznosti iz prvega odstavka tega člena:

1. skupaj z drugimi proizvajalci istovrstnih proizvodov tako, da se vključi v skupno izpolnjevanje dejavnosti, ukrepov in ravnanj za izpolnjevanje obveznosti v zvezi z odpadki iz teh proizvodov (v nadaljnjem besedilu: skupno izpolnjevanje obveznosti) ali
2. samostojno, tako da sam vzpostavi dejavnosti, ukrepe in ravnanja za izpolnjevanje obveznosti v zvezi z odpadki iz proizvodov (v nadaljnjem besedilu: samostojno izpolnjevanje obveznosti).

(4) Proizvajalec lahko spremeni način izpolnjevanja obveznosti iz prejšnjega odstavka samo za celotno koledarsko leto, enako velja tudi za prestop proizvajalca iz ene organizacije za skupno izpolnjevanje PRO iz prvega odstavka 20.i člena tega zakona v drugo.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko vlada določi, da proizvajalec ali pooblaščen zastopnik iz četrtega odstavka prejšnjega člena izpolnjuje obveznosti samo v okviru skupnega izpolnjevanja obveznosti, če:

1. so odpadki iz proizvodov, ki jih daje na trg, komunalni odpadki, ali
2. se proizvodi, ki jih daje na trg, lahko uporabljajo v gospodinjstvih.

(6) Vlada lahko proizvajalcem, ki dajejo na trg manjše količine proizvodov, določi manjši obseg administrativnih ukrepov in ravnanj, povezanih z izpolnjevanjem obveznosti iz prvega odstavka tega člena, da bi ta zanje ne povzročala nesorazmernega bremena.

(7) Vlada predpiše:

1. okoljske cilje ločenega zbiranja, priprave za ponovno uporabo, recikliranja ali druge predelave odpadkov iz proizvodov,
2. način in obseg izpolnjevanja obveznosti v zvezi z ravnanjem z odpadki iz proizvodov,
3. organizacijske in tehnične ukrepe, povezane z zbiranjem in obdelavo odpadkov iz proizvodov,
4. način, obseg in vsebino informiranja ter obveščanja javnosti, imetnikov odpadkov in oseb, ki izvajajo obdelavo odpadkov iz proizvodov, ter
5. druga ukrepe, zahteve in pravila ravnanja za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

20.h člen
(stroški proizvajalca)

(1) Proizvajalec v celoti krije stroške izpolnjevanja njegove obveznosti iz prvega odstavka prejšnjega člena, tako da vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov skupaj krijejo stroške obveznosti iz drugega odstavka tega člena v celoti.

(2) Proizvajalec iz prejšnjega odstavka krije za proizvode, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji, stroške:

1. ločenega zbiranja odpadkov iz vrste proizvodov, ki jih daje na trg,
2. prevoza in obdelave odpadkov iz proizvodov iz prejšnje točke,
3. izpolnjevanja okoljskih ciljev ločenega zbiranja, priprave za ponovno uporabo, recikliranja ali druge predelave odpadkov iz prejšnje točke v skladu s predpisi,
4. informiranja javnosti in obveščanja imetnikov ter dajanja informacij iz 4. in 5. točke prvega odstavka prejšnjega člena in
5. zbiranja ter posredovanja predpisanih podatkov v skladu s 6. točko prvega odstavka prejšnjega člena.

(3) Proizvajalec v deležu obveznosti iz drugega odstavka 20.g člena tega zakona krije tudi stroške izpolnjevanja obveznosti za vse druge odpadke iz istovrstnih proizvodov, ki nastajajo v Republiki Sloveniji.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena vlada lahko določi, da proizvajalec ne krije stroškov iz drugega in tretjega odstavka tega člena v celoti, kadar to zahtevajo ali omogočajo predpisi EU, ki urejajo PRO za določeno vrsto proizvodov, in:

1. del stroškov nosijo izvorni povzročitelji odpadkov ali distributerji proizvodov, ali
2. gre za proizvajalca, ki daje na trg v Republiki Sloveniji manjše količine določene vrste proizvodov.

20.i člen
(skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Skupno izpolnjevanje obveznosti v imenu proizvajalcev istovrstnih proizvodov izvaja organizacija za skupno izpolnjevanje PRO za odpadke iz teh proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organizacija).

(2) Proizvajalec pristopi k skupnemu izpolnjevanju obveznosti tako, da z organizacijo sklene pisno pogodbo, s katero jo pooblasti za izpolnjevanje svojih obveznosti iz prvega odstavka 20.g člena tega zakona.

(3) Pooblastilo iz prejšnjega odstavka proizvajalca ne odvezuje finančne odgovornosti v primeru, da organizacija ne izpolni njegovih obveznosti iz prvega odstavka in drugega odstavka 20.g. člena tega zakona.

(4) Proizvajalec ima lahko za izpolnjevanje njegovih obveznosti za odpadke iz istovrstnih proizvodov istočasno veljavno pogodbo iz drugega odstavka tega člena samo z eno organizacijo.

(5) Proizvajalec, ki je ustanovitelj ali lastnik organizacije, ima lahko veljavno pogodbo iz drugega odstavka tega člena samo s to organizacijo.

(6) Proizvajalec, ki ima veljavno pogodbo iz drugega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: pridruženi proizvajalec), mora organizaciji:

1. plačevati stroške iz prejšnjega člena tega zakona,
2. zagotavljati točne in popolne podatke o količini proizvodov, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji, in druge podatke, pomembne za izpolnjevanje njegovih obveznosti,
3. zagotavljati informacije o spremembah v poslovanju, spremembi vrste, sestave ali lastnosti proizvoda, ki lahko vplivajo na pravilno izvajanje dejavnosti, ukrepov in ravnanj za skupno izpolnjevanje obveznosti,
4. na njeno zahtevo dati na vpogled v dokumentacijo, potrebno za ugotavljanje točnosti, popolnosti in pravilnosti podatkov ter informacij iz 2. in 3. točke tega odstavka.

(7) Pridruženi proizvajalec ima pravico do vpogleda v vso dokumentacijo organizacije, ki se nanaša na izpolnjevanje njegovih obveznosti, pri čemer organizacija vežejo pravila o varovanju poslovnih skrivnosti pridruženih proizvajalcev.

20.j člen (organizacija)

(1) Organizacija je pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ustanovljena z namenom, da za proizvajalce določenih istovrstnih proizvodov zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti kot nepridobitno dejavnost.

(2) Organizacijo ustanovijo in imajo v lasti le proizvajalci določenih istovrstnih proizvodov s sedežem v Republiki Sloveniji.

(3) Organizacija lahko opravlja skupno izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena samo za odpadke iz ene vrste proizvodov.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek vlada lahko zaradi tehničnih ali ekonomskih razlogov ali če to omogočajo predpisi EU določi, da organizacija lahko opravlja skupno izpolnjevanje obveznosti za odpadke iz več vrst proizvodov.

(5) Organizacija ne sme opravljati nobene dejavnosti, ki ni zvezana z izvajanjem namena iz prvega odstavka tega člena.

(6) Ustanovitelj ali lastnik organizacije in organizacija ne smeta biti:

1. zbiralec ali izvajalec obdelave odpadkov iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti v tej organizaciji,
2. neposredno ali posredno kapitalsko povezana z osebo s sedežem v Republiki Sloveniji, v drugi državi članici EU ali v tretji državi, ki izvaja zbiranje ali obdelavo odpadkov iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti v tej organizaciji, ali imeti v njej upravljavske ali nadzorstvene pravice,
3. neposredno ali posredno kapitalsko povezana z drugo organizacijo, ki zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti za odpadke iz istovrstnih proizvodov, ali imeti v njej upravljavske ali nadzorstvene pravice, in
4. kakorkoli povezana z osebo, ki upravlja, nadzira ali zastopa osebe ali organizacijo iz prejšnjih točk tega odstavka.

(7) Omejitve iz prejšnjega odstavka veljajo tudi za člana poslovnega organa organizacije, njenega nadzornega organa ali zastopnika.

(obveznosti organizacije)

(1) Organizacija mora za pridružene proizvajalce zagotavljati izpolnjevanje njihovih obveznosti iz prvega in drugega odstavka 20.g člena tega zakona.

(2) Organizacija mora zagotoviti izpolnjevanje obveznosti iz prejšnjega odstavka za ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki nastanejo na območju Republike Slovenije, v deležu, ki je enak vsoti deležev obveznosti iz drugega odstavka 20.g člena tega zakona pridruženih proizvajalcev.

(3) Organizacija mora zagotavljati izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena v skladu s svojim načrtom za skupno izpolnjevanje obveznosti (v nadaljnjem besedilu: skupni načrt), v katerem opredeli obseg obveznosti in sistem dejavnosti in ukrepov za njihovo izpolnjevanje. Skupni načrt vsebuje zlasti podatke o:

1. predvideni skupni količini proizvodov, ki jih pridruženi proizvajalci dajejo na trg v Republiki Sloveniji,
2. odpadkih iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti in predvideni količini letno zbranih odpadkov,
3. načinu in obsegu zbiranja odpadkov iz proizvodov,
4. načinu in obsegu obdelave zbranih odpadkov, v povezavi z doseganjem okoljskih ciljev,
5. zbiralcih in izvajalcih obdelave, ki za organizacijo zbirajo ali obdelujejo odpadke iz proizvodov,
6. načinu, pogostosti in vsebini obveščanja in informiranja javnosti, imetnikov odpadkov in oseb, ki izvajajo obdelavo odpadkov iz proizvodov.

(4) Organizacija mora skupni načrt spremeniti ali dopolniti, če se spremenijo:

1. način ali obseg zbiranja odpadkov iz proizvodov ali zbiralna mesta,
2. način ali obseg obdelave zbranih odpadkov,
3. obseg izpolnjevanja predpisanih okoljskih ciljev zbiranja ali obdelave odpadkov iz proizvodov ali
4. zbiralci ali izvajalci obdelave, ki za organizacijo zbirajo ali obdelujejo odpadke iz proizvodov.

(5) Organizacija mora pri spreminjanju ali dopolnjevanju skupnega načrta zagotoviti sledljivost sprememb ali dopolnitev.

(6) Pristojni inšpektor mora najmanj enkrat letno preveriti skladnost izpolnjevanja obveznosti s skupnim načrtom, organizacija pa mora skupni načrt dati na vpogled ministrstvu ali pristojnemu inšpektorju kadarkoli ta to zahteva.

(7) Vlada predpiše podrobnejšo vsebino skupnega načrta.

20.I člen
(delovanje organizacije)

(1) Organizacija mora z vsakim proizvajalcem, ki želi pristopiti k organizaciji, skleniti na enoten način in pod enakimi pogoji pogodbo o pristopu k skupnemu izpolnjevanju obveznosti v organizaciji.

(2) Organizacija mora zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti glede zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov zagotoviti finančno jamstvo v skladu s 115. členom tega zakona.

(3) Organizacija mora pridruženim proizvajalcem zaračunavati stroške iz 20.h člena tega zakona tako, da:

1. so upoštevani dejanski stroški izpolnjevanja obveznosti iz prvega odstavka prejšnjega člena, ki ne presegajo stroškov, potrebnih za zagotavljanje storitev za predpisano ravnanje z odpadki iz proizvodov na stroškovno učinkovit način,
2. se upoštevajo prihodki iz ponovne uporabe proizvodov ali iz prodaje materialov za sekundarne surovine, in
3. se pri zaračunavanju za posamezne proizvode ali skupine proizvodov stroški lahko uravnavajo, kadar je mogoče, glede na trajnost, popravljivost, ponovno uporabljivost ali reciklabilnost proizvoda ali vsebnost nevarnih snovi v proizvodu.

(4) Organizacija mora zaradi preglednosti načina zaračunavanja stroškov iz prejšnjega odstavka imeti notranji akt, ki mora biti dostopen vsem pridruženim proizvajalcem.

(5) Organizacija mora uporabiti morebitni dobiček le za izvajanje dejavnosti in ukrepov za skupno izpolnjevanje obveznosti.

(6) Organizacija mora izbirati osebe, ki zanjo izvajajo zbiranje in obdelavo odpadkov na podlagi javnega poziva.

(7) Organizacija mora imeti vzpostavljen sistem nadzora nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov v skladu z 20.r členom tega zakona.

(8) Organizacija mora na svojih spletnih straneh javno objavljati informacije o:

1. lastnikih organizacije in pridruženih proizvajalcih,
2. višini stroškov, ki jih za skupno izpolnjevanje obveznosti plača posamezni pridružen proizvajalec glede na prodano enoto ali 1 t proizvoda, danega na trg v Republiki Sloveniji,
3. postopkih izbora oseb, ki za organizacijo izvajajo zbiranje in obdelavo odpadkov, ter
4. doseganju predpisanih okoljskih ciljev ločenega zbiranja, priprave za ponovno uporabo, recikliranja ali druge predelave odpadkov iz proizvodov.

(9) Organizacija mora:

1. redno preverjati točnost in pravilnost podatkov iz 2. in 3. točke šestega odstavka 20.i člena tega zakona,
2. obveščati pridružene proizvajalce vsaj enkrat letno o izvedenju dejavnosti in ukrepov ter obsegu izpolnitve njihovih obveznosti v preteklem letu,
3. dati ministrstvu na zahtevo vpogled v seznam pridruženih proizvajalcev in dokumentacijo, iz katere je razvidna verodostojnost podatkov o proizvodih, ki jih dajejo ti proizvajalci na trg v Republiki Sloveniji, ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov.

(10) Organizacija je upravičena od posameznega pridruženega proizvajalca zahtevati vpogled v dokumente, ki dokazujejo točnost in pravilnost posredovanih podatkov o količinah proizvodov, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji.

(11) Organizacija je upravičena od zbiralca ali izvajalca obdelave, ki zanjo v skladu s skupnim načrtom zbira ali obdeluje odpadke iz proizvodov, zahtevati vpogled v dokumente, ki dokazujejo točnost in pravilnost podatkov o količinah zbranih ali obdelanih odpadkov ter doseganju predpisanih okoljskih ciljev, zbiralec ali izvajalec obdelave pa ji je vpogled dolžan omogočiti.

(12) Organizacija mora ministrstvu enkrat letno poslati poročilo o izvajanju dejavnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka prejšnjega člena za preteklo koledarsko leto. Poročilu mora biti priložen revidiran računovodski izkaz iz 20.r člena tega zakona.

(13) Vlada predpiše vsebino poročila in način poročanja.

20.m člen

(dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Organizacija mora za skupno izpolnjevanje obveznosti imeti dovoljenje ministrstva.

(2) Vloga za dovoljenje iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke o organizaciji in vrsti proizvodov oziroma odpadkov iz proizvodov, za katere bo zagotavljala skupno izpolnjevanje obveznosti, ter naslednje priloge:

1. ustanovni akt organizacije in druga dokazila, da organizacija izpolnjuje pogoje iz 20.j člena tega zakona,
2. seznam proizvajalcev, ki imajo z organizacijo pogodbo iz drugega odstavka 20.i člena tega zakona,
3. skupni načrt,
4. pogodbe z zbiralci in izvajalci obdelave, ki bodo zbirali in obdelovali odpadke iz proizvodov,
5. dokazila o sistemu nadzora iz sedmega odstavka prejšnjega člena,
6. oceno predvidenih letnih stroškov izvajanja skupnega načrta in finančni načrt, iz katerega je razvidno, da ima organizacija na voljo zadostna finančna sredstva za izvajanje skupnega načrta.

(3) Ministrstvo izda dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, če ugotovi, da:

1. organizacija izpolnjuje pogoje iz 20.j člena tega zakona,
2. bo organizacija zagotavljala skupno izpolnjevanje obveznosti za pridružene proizvajalce, ki dajo skupaj na trg najmanj 25 odstotkov količine proizvodov, dane na trg v Republiki Sloveniji,
3. je skupni načrt izdelan v skladu s tem zakonom in iz njega izhaja, da bo zagotovljeno skupno izpolnjevanje obveznosti v skladu s tem zakonom,
4. imajo zbiralci in izvajalci obdelave, ki bodo zbirali ali obdelovali odpadke iz proizvodov potrebno dovoljenje v skladu s tem zakonom,
5. ima organizacija vzpostavljen sistem nadzora iz sedmega odstavka prejšnjega člena, in
6. je iz finančnega načrta razvidno, da ima organizacija na voljo zadostna finančna sredstva za izvajanje skupnega načrta.

(4) Ministrstvo izda dovoljenje iz prejšnjega odstavka za obdobje petih let od dneva njegove veljavnosti. Dovoljenje se izda pod odložnim pogojem, da proizvajalec v zahtevanem roku posreduje finančno jamstvo.

(5) Organizacija, ki je pridobila dovoljenje iz prejšnjega odstavka, mora najkasneje en mesec od njegove dokončnosti ministrstvu posredovati finančno jamstvo v skladu z drugim odstavkom 20.i člena tega zakona. Če finančno jamstvo ni bilo pravočasno predloženo, ministrstvo izda ugotovitveno odločbo, da odložni pogoj ni bil izpolnjen in da dovoljenje ni začelo veljati.

(6) Veljavnost dovoljenja iz četrtega odstavka tega člena se lahko podaljša, če organizacija ob izteku njegove veljavnosti izpolnjuje pogoje, pod katerimi se dovoljenje

podeljuje, razen v primeru, če je ministrstvo začelo postopek za odvzem dovoljenja v skladu s petim in šestim odstavkom 20.n člena tega zakona.

(7) Organizacija mora zahtevati podaljšanje veljavnosti dovoljenja najkasneje tri mesece pred iztekom njegove veljavnosti, vloga za podaljšanje pa mora imeti sestavine iz drugega odstavka tega člena.

(8) Če organizacija zahteva podaljšanje dovoljenja v roku iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je to dovoljenje veljavno, dokler odločba o podaljšanju ne postane pravnomočna.

(9) Vlada predpiše način ugotavljanja izpolnjevanja pogoja iz 2. točke tretjega odstavka tega člena.

20.n člen

(sprememba in odvzem dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Organizacija mora zaradi spremembe firme ali sedeža oziroma imena ali naslova ali zaradi vsake večje nameravane spremembe skupnega načrta, ki bi lahko vplivala na izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka 20.k člena tega zakona, vložiti vlogo za spremembo dovoljenja iz prejšnjega člena.

(2) Za večjo spremembo iz prejšnjega odstavka se šteje zlasti:

1. pridružitve novih proizvajalcev, ki zahteva spremembo načina ali obsega zbiranja odpadkov iz proizvodov ali zbiralnih mest,
2. sprememba načina ali obsega zbiranja odpadkov iz proizvodov,
3. sprememba načina ali obsega obdelave zbranih odpadkov,
4. sprememba obsega izpolnjevanja predpisanih okoljskih ciljev zbiranja ali obdelave odpadkov iz proizvodov ali
5. sprememba zbiralca ali izvajalca obdelave, ki za organizacijo zbira in obdeluje odpadke iz proizvodov.

(3) Vloga za spremembo dovoljenja iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati podatke o nameravani spremembi skupnega načrta, in vsebovati priloge iz 2., 3., 4., ali 6. točke drugega odstavka prejšnjega člena tega zakona, ki se tičejo spremembe.

(4) Organizacija lahko po vložitvi vloge iz prejšnjega odstavka začne izvajati spremenjeni skupni načrt, ministrstvo pa v 60 dneh od vložitve vloge odloči o spremembi dovoljenja.

(5) Ministrstvo dovoljenje iz prvega odstavka prejšnjega člena odvzame, če ugotovi, da organizacija ne zagotovi finančnega jamstva v skladu drugim odstavkom 20.l člena tega zakona.

(6) Ministrstvo dovoljenje iz prvega odstavka prejšnjega člena organizaciji odvzame tudi na predlog pristojnega inšpektorja, če ta trikrat ugotovi hujšo kršitev izpolnjevanja njenih obveznosti glede zbiranja ali obdelave odpadkov ali doseganja okoljskih ciljev pri zagotavljanju ravnanja z odpadki iz proizvodov, organizacija pa ne izvrši njegove pravnomočne odločbe, ki se nanaša na izvršitev ukrepov.

(7) Pridruženi proizvajalci imajo v postopku odvzema dovoljenja položaj stranskega udeleženca.

(8) Odvzem dovoljenja učinkuje od dneva dokončnosti odločbe, s katero je bil izrečen, organizacija pa mora izpolniti vse obveznosti.

(9) Ministrstvo pošlje odločbo iz prejšnjega odstavka tudi pristojni inšpekciji.

20.o člen

(samostojno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, te izpolnjuje v skladu s svojim načrtom za samostojno izpolnjevanje obveznosti (v nadaljnjem besedilu: načrt), v katerem opredeli obseg obveznosti in sistem dejavnosti in ukrepov za njihovo izpolnjevanje.

(2) Za pripravo načrta se smiselno uporabljajo določbe tretjega odstavka 20.k člena tega zakona, za njegovo spremembo ali dopolnitev pa določbe četrtega in petega odstavka 20.k člena tega zakona.

(3) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti glede zbiranja in obdelave odpadkov zagotoviti finančno jamstvo v skladu s 115. členom tega zakona.

(4) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora imeti vzpostavljen sistem nadzora nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov v skladu z 20.r členom tega zakona.

(5) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora dati ministrstvu na zahtevo vpogled v dokumente, ki dokazujejo točnost in pravilnost podatkov o količinah proizvodov danih na trg v Republiki Sloveniji in o količinah zbranih ter obdelanih odpadkov.

(6) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora na svojih spletnih straneh javno objavljati informacije o doseganju predpisanih okoljskih ciljev ločenega zbiranja, priprave za ponovno uporabo, recikliranja ali druge predelave odpadkov.

(7) Proizvajalec iz prvega odstavka tega člena mora enkrat letno poslati ministrstvu poročilo o izvajanju dejavnosti in ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena za preteklo koledarsko leto. Poročilu mora biti priložen tudi revidiran računovodski izkaz v skladu z določbami 20.r člena tega zakona.

(8) Pristojni inšpektor mora najmanj enkrat letno preveriti skladnost izpolnjevanja obveznosti z načrtom, proizvajalec pa mora načrt dati na vpogled ministrstvu ali pristojnemu inšpektorju kadarkoli ta to zahteva.

(9) Vlada predpiše podrobnejšo vsebino načrta in poročila ter način poročanja.

20.p člen

(dovoljenje za samostojno izpolnjevanje obveznosti)

(1) Proizvajalec mora za samostojno izpolnjevanje obveznosti imeti dovoljenje ministrstva.

(2) Vloga za dovoljenje iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke o proizvajalcu in vrsti proizvodov oziroma odpadkov iz proizvodov, za katere bo samostojno izpolnjeval obveznosti, ter naslednje priloge:

1. načrt,
2. pogodbe z zbiralci in izvajalci obdelave, ki bodo zanj zbirali ali obdelovali odpadke iz proizvodov,
3. dokazila o sistemu nadzora iz četrtega odstavka prejšnjega člena,
4. oceno predvidenih letnih stroškov izvajanja načrta in finančni načrt, iz katerega je razvidno, da ima proizvajalec na voljo zadostna finančna sredstva za izvajanje načrta.

(3) Ministrstvo izda dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, če ugotovi, da:

1. je načrt izdelan v skladu s tem zakonom in iz njega izhaja, da bo zagotovljeno samostojno izpolnjevanje obveznosti v skladu z zahtevami iz tega zakona,
2. ima proizvajalec vzpostavljen sistem nadzora iz četrtega odstavka prejšnjega člena,
3. imajo zbiralci in izvajalci obdelave, ki bodo zbirali ali obdelovali odpadke iz proizvodov, potrebna dovoljenja v skladu s tem zakonom,
4. je iz finančnega načrta razvidno, da ima proizvajalec na voljo zadostna finančna sredstva za izvajanje načrta.

(4) Ministrstvo izda dovoljenje iz prejšnjega odstavka za obdobje petih let od dneva njegove veljavnosti. Dovoljenje se izda pod odložnim pogojem, da proizvajalec v zahtevanem roku posreduje finančno jamstvo.

(5) Proizvajalec, ki je pridobil dovoljenje iz prejšnjega odstavka, mora najkasneje en mesec od njegove dokončnosti ministrstvu posredovati finančno jamstvo v skladu s tretjim odstavkom 20.o člena tega zakona. Če finančno jamstvo ni bilo pravočasno predloženo, ministrstvo izda ugotovitveno odločbo, da odložni pogoj ni bil izpolnjen in da dovoljenje ni začelo veljati.

(6) Veljavnost dovoljenja iz četrtega odstavka tega člena se lahko podaljša, če proizvajalec ob izteku njegove veljavnosti izpolnjuje pogoje, pod katerimi se dovoljenje podeljuje, razen v primeru, če je ministrstvo začelo postopek za odvzem dovoljenja ob smiselni uporabi petega in šestega odstavka 20.n člena tega zakona.

(7) Proizvajalec mora zahtevati podaljšanje veljavnosti dovoljenja najkasneje tri mesece pred iztekom njegove veljavnosti, vloga za podaljšanje pa mora imeti sestavine iz drugega odstavka tega člena.

(8) Če proizvajalec zahteva podaljšanje dovoljenja v roku iz prejšnjega odstavka, se šteje, da je to dovoljenje veljavno, dokler odločba o podaljšanju ne postane pravnomočna.

(9) Za spremembo in odvzem dovoljenja se smiselno uporabljajo določbe 20.n člena tega zakona.

20.r člen

(računovodsko evidentiranje, revizija in kakovost podatkov)

(1) Organizacija ali proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, mora zagotoviti ločeno računovodsko evidentiranje prihodkov, stroškov ter odhodkov, povezanih z zahtevami iz 20.h člena tega zakona, in organizirati učinkovit sistem notranjih kontrol, ki bo zagotavljal pravilnost in popolnost računovodskega evidentiranja.

(2) Oseba iz prejšnjega odstavka mora zagotoviti, da so njeni računovodski izkazi revidirani s strani revizijske družbe v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje.

(3) Revidiranje iz prejšnjega odstavka mora vključevati revizijske postopke, ki zagotavljajo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, da:

1. ima oseba iz prvega odstavka tega člena vzpostavljen ustrezen sistem ločenega računovodskega evidentiranja iz prvega odstavka tega člena in
2. je evidentiranje prihodkov, stroškov in odhodkov iz prvega odstavka tega člena pravilno.

(4) Oseba iz prvega odstavka tega člena mora imeti certifikat o vzpostavljenem sistemu zbiranja podatkov iz 7. točke prvega odstavka 20.g člena tega zakona, ki ga izda organ, pristojen za akreditacijo v skladu z zakonom, ki ureja akreditacijo.

(5) Revidiranje iz tretjega odstavka tega člena obsega tudi pravilnost in popolnost podatkov iz prejšnjega odstavka.

(6) Revizorjevo poročilo mora vsebovati tudi mnenje, ali so prihodki, stroški in odhodki iz 2. točke tretjega odstavka tega člena evidentirani pravilno in popolno in ali so podatki iz petega odstavka tega člena pravilni in popolni.

(7) Revizorjevo poročilo za organizacijo mora vsebovati tudi mnenje ali so plačila proizvajalcev proizvodov, ki so vključeni v organizacijo zadostna za skupno izpolnjevanje obveznosti v organizaciji.

(8) Minister predpiše shemo za certificiranje sistema zbiranja podatkov iz četrtega odstavka tega člena.

20.s člen (koordinacijsko telo)

(1) Koordinacijsko telo je pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki usklajuje izpolnjevanje obveznosti organizacij in proizvajalcev, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti. Koordinacijsko telo lahko usklajuje izpolnjevanje obveznosti le za odpadke iz istovrstnih proizvodov, za isto vrsto odpadkov iz proizvodov pa lahko izpolnjevanje obveznosti usklajuje samo eno koordinacijsko telo.

(2) Usklajevanje izpolnjevanja obveznosti iz prejšnjega odstavka obsega določanje deležev iz drugega odstavka 20.g in drugega odstavka 20.k člena tega zakona in razporejanje obveznosti med organizacijami in proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, na način, določen s pogodbo iz šestega odstavka tega člena.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko vlada zaradi tehničnih ali ekonomskih razlogov določi, da koordinacijsko telo usklajuje izpolnjevanje obveznosti iz prvega odstavka tega člena tudi za odpadke iz več vrst proizvodov.

(4) Koordinacijsko telo ustanovijo ali se o njem dogovorijo organizacije in proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti.

(5) Stroške delovanja koordinacijskega telesa nosijo organizacije in proizvajalci iz prvega odstavka tega člena.

(6) Koordinacijsko telo ustanovijo ali se o njem dogovorijo osebe iz prejšnjega odstavka, ki v enem mesecu od poziva ministrstva za vzpostavitev koordinacijskega telesa izrazijo pisno namero, da ga bodo ustanovile ali se o njem dogovorile. Ministrstvo po izteku roka na svoji spletni strani objavi podatke o osebah, ki so izrazile pisno namero, in jih pozove, da v treh mesecih ustanovijo ali se dogovorijo o koordinacijskem telesu, ministrstvo obvestijo o njegovi vzpostavitvi ter mu posredujejo akt o ustanovitvi ali dogovor o koordinacijskem telesu.

(7) Če osebe iz prejšnjega odstavka koordinacijskega telesa v roku iz prejšnjega odstavka ne ustanovijo ali se o njem ne dogovorijo, ministrstvo na podlagi javnega poziva imenuje neodvisno osebo, ki bo na njihove stroške opravljala naloge koordinacijskega telesa.

(8) Organizacije in proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, za odpadke iz istovrstnih proizvodov morajo imeti s koordinacijskim telesom pogodbo, s katero pristopijo k usklajevanju izpolnjevanja obveznosti iz drugega odstavka tega člena. Organizacija ali proizvajalec mora pogodbo iz prejšnjega stavka skleniti v enem mesecu od veljavnosti dovoljenja iz 20.m oziroma 20.p člena tega zakona in jo poslati ministrstvu.

(9) Osebe iz prejšnjega odstavka, ki imajo v času ustanovitve koordinacijskega telesa veljavno dovoljenje iz 20.m oziroma 20.p člena tega zakona, morajo skleniti pogodbo iz prejšnjega odstavka v enem mesecu od njegove vzpostavitve in jo poslati ministrstvu.

(10) Ministrstvo po uradni dolžnosti organizaciji dovoljenje iz 20.m člena tega zakona ali proizvajalcu, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, dovoljenje iz 20.p člena tega zakona odvzame, če ministrstvu v rokih iz sedmega in osmega odstavka tega člena ne pošlje svoje pogodbe s koordinacijskim telesom.

20.š člen (naloge koordinacijskega telesa)

(1) Koordinacijsko telo mora:

1. določati deleže izpolnjevanja obveznosti iz drugega odstavka prejšnjega člena,
2. razporeja izpolnjevanje obveznosti organizacij oziroma proizvajalcev, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, glede doseganja deležev iz prejšnje točke,
3. za usklajevanje iz prejšnje točke imeti komunikacijsko povezavo z izvajalci javne službe iz prvega odstavka 149. člena tega zakona in povzročitelji ter imetniki odpadkov iz proizvodov, ki niso komunalni odpadki,
4. sodelovati z organizacijami oziroma proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, pri identifikaciji proizvajalcev, ki niso vpisani v register proizvajalcev iz 20.t člena tega zakona;
5. prispevati k mirnemu reševanju sporov v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti med udeleženci,
6. sodelovati z ministrstvom in pristojno inšpekcijo glede izpolnjevanja obveznosti organizacij in proizvajalcev, ki samostojno zagotavljajo obveznosti,
7. ministrstvu sporočati podatke o deležih in
8. na zahtevo ministrstva posredovati in omogočiti vpogled v podatke o usklajevanju obveznosti, ki so potrebni zaradi spremljanja in nadzora nad izvajanjem sistema PRO.

(2) Koordinacijsko telo svoje naloge iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena izpolnjuje z uporabo podatkov iz informacijskega sistema iz 20.u člena tega zakona, ob upoštevanju obveznosti organizacije in posameznega proizvajalca, ki samostojno

izpolnjuje obveznosti v skladu z določbami drugega odstavka 20.g člena in drugega odstavka 20.k člena tega zakona.

(3) Koordinacijsko telo mora pri izvajanju nalog iz prvega odstavka tega člena skrbeti za doseganje skupnega interesa in neodvisno od interesov posamične organizacije ali posamičnega proizvajalca, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, pri čemer mora zagotavljati enakopravno obravnavo vseh.

(4) Koordinacijsko telo mora obvestiti pristojni inšpektorat, če organizacija ali posameznik, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, ne izpolni svojih obveznosti glede zbiranja odpadkov, kakor mu ga je razporedilo koordinacijsko telo, in tega ni mogoče doseči na način iz 5. točke prvega odstavka tega člena.

(5) Vlada predpiše podrobnejši način določanja deležev iz 1. točke prvega odstavka tega člena.

20.t člen
(vpis v register)

(1) Proizvajalec, ki ima sedež v Republiki Sloveniji, in pooblaščen zastopnik iz četrtega odstavka 20.f člena tega zakona morata biti vpisana v register proizvajalcev, za katere velja PRO (v nadaljnjem besedilu: register proizvajalcev proizvodov).

(2) Register proizvajalcev proizvodov je sestavni del informacijskega sistema o PRO iz 20.u člena tega zakona.

(3) Proizvajalec ali pooblaščen zastopnik iz prvega odstavka tega člena se vpiše v register proizvajalcev proizvodov tako, da od ministrstva pridobi uporabniško pravico do dostopa v register in vpiše svoje podatke, podatke o proizvodih, ki jih daje na trg v Republiki Sloveniji, in podatek o tem, ali bo obveznosti PRO izpolnjeval samostojno ali pristopil k skupnemu izpolnjevanju obveznosti v organizaciji. Oseba iz prejšnjega stavka mora v enem mesecu od vpisa v register vložiti vlogo za pridobitev dovoljenja iz 20.p člena tega zakona ali skleniti pogodbo iz drugega odstavka 20.i člena tega zakona.

(4) Proizvajalec ali pooblaščen zastopnik, ki je vpisan v register proizvajalcev proizvodov, mora vanj tekoče vpisati tudi vsako spremembo podatkov iz prejšnjega odstavka.

(5) Ministrstvo izbriše proizvajalca ali pooblaščenega zastopnika iz registra proizvajalcev proizvodov in mu odvzame uporabniško pravico do dostopa v informacijski sistem iz prvega odstavka tega člena, če:

1. sporoči ministrstvu, da ne namerava več dajati proizvodov, za katere velja PRO, na trg v Republiki Sloveniji,
2. preneha obstajati,
3. mu je bilo s pravnomočno odločbo pristojnega organa prepovedano dajanje proizvodov, za katere velja PRO, na trg v Republiki Sloveniji.

(6) Podatki iz registra proizvajalcev proizvodov so javni v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(7) Vlada podrobneje predpiše vrsto podatkov in način vpisa v register proizvajalcev proizvodov.

20.u člen
(informacijski sistem o PRO)

(1) Za izvajanje sistema PRO in spremljanje ter nadzor nad izvajanjem sistema PRO ministrstvo vodi in vzdržuje informacijski sistem o PRO.

(2) Informacijski sistem iz prejšnjega odstavka zagotavlja:

1. organizacijam in proizvajalcem, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, elektronsko podporo pri poročanju o proizvodih, danih na trg, in o zbranih ter obdelanih odpadkih iz proizvodov v skladu s tem zakonom,
2. koordinacijskemu telesu podatke za izvajanje usklajevanja obveznosti.

(3) Informacijski sistem o PRO vsebuje podatke:

1. iz registra proizvajalcev proizvodov,
2. o količinah proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji,
3. o količinah zbranih in obdelanih odpadkov iz proizvodov ter
4. poročila iz dvanajstega odstavka 20.l člena in sedmega odstavka 20.o člena tega zakona.

(4) Podatke iz 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka pošiljata v informacijski sistem o PRO organizacija in proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, pri čemer organizacija pošilja tudi podatke o količinah proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji, za posameznega pridruženega proizvajalca.

(5) Ministrstvo da proizvajalcu in pooblaščenemu zastopniku iz četrtega odstavka 20.f člena tega zakona uporabniško pravico za vnos podatkov v informacijski sistem o PRO in dostop do njih ob vpisu v register proizvajalcev proizvodov, organizaciji pa ob pridobitvi dovoljenja iz 20.m člena tega zakona.

(6) Za pravilnost in ažurnost podatkov, vpisanih v informacijski sistem o PRO, odgovarja njihov pošiljatelj. Domneva se, da so podatki registra proizvajalcev proizvodov in podatki iz informacijskega sistema o PRO pravilni in ažurni.

(7) Pošiljatelj podatkov je odgovoren tudi za škodo, ki jo zaradi nepopolnosti, neresničnosti neažurnosti ali drugih nepravilnosti predloženih podatkov.

(8) V upravnih in sodnih postopkih, v katerih se uporabijo podatki iz prejšnjega člena, je mogoče dokazovati nasprotno. Dokazno breme o pravilnosti podatka nosi oseba, ki v postopku uveljavlja nepravilnost podatkov.

(9) Dostop do podatkov informacijskega sistema o PRO ima:

1. proizvajalec, do podatkov, ki se nanašajo nanj,
2. pooblaščen zastopnik iz četrtega odstavka 20.f člena tega zakona do podatkov, ki se nanašajo nanj,
3. proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, do podatkov, ki se nanašajo nanj,
4. organizacija do podatkov, ki se nanašajo nanjo, in podatkov o pridruženih proizvajalcih,
5. koordinacijsko telo do podatkov, potrebnih za izvajanje usklajevanja izpolnjevanja obveznosti.

(11) Oseba iz prejšnjega odstavka ima dostop do podatkov druge osebe le v primeru, če verjetno izkaže, da mu zaradi nepravilnosti podatkov nastaja oziroma lahko nastane večja škoda. O dostopu do teh podatkov odloča pristojno sodišče.

(12) Dostop do vseh podatkov informacijskega sistema o PRO ima tudi pristojni inšpektor.

(13) Vlada podrobneje predpiše vrsto podatkov in način vpisa v informacijski sistem o PRO ter vrsto, obseg, pogostost in način pošiljanja podatkov iz tretjega in četrtega odstavka tega člena.

20.v člen
(spremljanje izvajanja sistema PRO)

(1) Ministrstvo obdeluje in uporablja podatke iz informacijskega sistema PRO za:

1. spremljanje izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev, zlasti z vidika doseganja okoljskih ciljev,
2. nadzor nad izvajanjem obveznosti PRO v skladu s tem zakonom in
3. obveznosti poročanja EU.

(2) Ministrstvo zaradi ugotavljanja učinkovitosti delovanja sistema PRO analizira podatke iz informacijskega sistema iz prvega odstavka tega člena in enkrat letno objavi poročilo o izvajanju sistema PRO, ki vsebuje zlasti ugotovitve glede doseganja okoljskih ciljev in izpolnjevanja drugih obveznosti proizvajalcev.

(3) Ministrstvo na svoji spletni strani enkrat letno objavi podatke o skupni količini istovrstnih proizvodov, danih na trg v Republiki Sloveniji, in skupni količini zbranih ter obdelanih odpadkih ter doseženih okoljskih ciljih.

20.z člen
(Svet za PRO)

(1) Za izmenjavo mnenj o sistemu PRO minister ustanovi Svet za PRO.

(2) Svet za PRO ima šestindvajset članov, ki jih imenuje minister za pet let z možnostjo ponovnega imenovanja. Svet za PRO sestavljajo predstavniki proizvajalcev, občin, oseb, ki izvajajo ravnanje z odpadki iz proizvodov ali se ukvarjajo s ponovno uporabo in popravili in nevladnih organizacij, ki delujejo na področju varstva okolja in varstva potrošnikov. Sestanke Sveta za PRO vodi predsednik, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta.

(3) Za člane Sveta za PRO šestnajst predstavnikov proizvajalcev, štiri predstavnike oseb, ki izvajajo ravnanje z odpadki iz proizvodov, in dva predstavnika oseb, ki se ukvarjajo s ponovno uporabo in popravili, predlagajo skupaj Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, dva predstavnika občin predlagajo njihova združenja, dva predstavnika nevladnih organizacij pa nevladne organizacije iz prvega odstavka 153. člena tega zakona.

(4) Delovanje članov Sveta za PRO ni poklicno. Ministrstvo zagotavlja finančne in administrativno-tehnične pogoje za delovanje Sveta za PRO.

(5) Svet za PRO je pri svojem delu neodvisen in samostojen, njegovo delo pa je javno. Svet lahko k svojemu delu povabi tudi druge osebe, ki se ukvarjajo s sistemom PRO.

(6) Svet za PRO izmenjuje mnenja o sistemu PRO in daje ministru mnenja ter pobude zlasti o:

1. stanju in trendih na področju sistema PRO,
2. zakonodajnem urejanju sistema PRO,
3. delovanju vseh subjektov, vključenih v sistem PRO,
4. posameznih perečih vprašanjih sistema PRO,
5. pobudah javnosti in
6. drugih zadevah, pomembnih za delovanje sistema PRO.«.

8. člen

V prvem odstavku 69. člena se beseda tretjega nadomesti z besedilom »iz drugega in dvanajstega«.

9. člen

V prvem odstavku 71. člena se besedilo »1. in 2. točka tretjega odstavka ter štirinasjstega« nadomesti z besedilom »1. točka drugega odstavka in dvanajstega“.

10. člen

V drugem odstavku 73. člena besedilo »1. in 2. točka tretjega odstavka ter štirinasjstega« nadomesti z besedilom »1. točka drugega odstavka in dvanajstega“.

11. člen

77. člen se spremeni tako, da se glasi:

»77. člen

(sprememba okoljevarstvenega dovoljenja na zahtevo upravljavca)

(1) Upravljavec mora za vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave iz 68. člena tega zakona, ki je povezana z delovanjem ali razširitvijo naprave in lahko vpliva na okolje vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja.

(2) Ministrstvo okoljevarstveno dovoljenje spremeni,

1. če je nameravana sprememba večja,
2. nameravana sprememba ni večja, vendar je treba zaradi nameravane spremembe spremeniti pogoje in ukrepe v veljavnem okoljevarstvenem dovoljenju.

(3) Ministrstvo vlogo zavrne, če zaradi nameravane spremembe ni treba spremeniti okoljevarstvenega dovoljenja.

(4) V primeru iz 1. točke drugega odstavka tega člena upravljavec naprave vloži vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki mora vsebovati sestavine iz 70. člena tega zakona.

(5) V primeru iz 2. točke drugega odstavka tega člena upravljavec vloži vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki mora vsebovati sestavine iz 70. člena tega zakona, razen elaborata o določitvi vplivnega območja naprave.

(6) Če sprememba naprave obsega tudi spremembo območja naprave oziroma določene nevarne snovi, mora vloga iz četrtega in petega odstavka tega člena vsebovati dopolnitev izhodiščnega poročila iz četrtega odstavka 70. člena tega zakona s podatki, ki se nanašajo na novo območje naprave oziroma novo določeno nevarno snov.

(7) Ministrstvo zavrže vlogo iz četrtega ali petega odstavka tega člena, če upravljavec za napravo, za katero zahteva spremenjeno okoljevarstveno dovoljenje, nima pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja, kadar je to zahtevano ali pravnomočnega sklepa iz 51.a člena tega zakona.

(8) Če ministrstvo na podlagi vloge iz četrtega odstavka tega člena začne odločati o izdaji spremenjenega okoljevarstvenega dovoljenja, o tem pisno obvesti pristojno inšpekcijo, ta pa opravi izredni inšpekcijski pregled naprave, o tem pripravi poročilo in ga v 30 dneh od prejema obvestila pošlje ministrstvu. Če pristojna inšpekcija ob izrednem inšpekcijskem pregledu ugotovi, da naprava ne deluje v skladu s predpisi in o tem izda odločbo, ministrstvo postopek spremembe okoljevarstvenega dovoljenja prekine do izvršitve inšpekcijske odločbe.

(9) Ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz četrtega odstavka tega člena v šestih mesecih od vložitve popolne vloge, pri čemer se rok iz prejšnjega odstavka ne šteje v rok za izdajo odločbe, ob izdaji inšpekcijske odločbe iz prejšnjega odstavka pa v treh mesecih od prejema obvestila o njeni izvršitvi, ki ga pristojna inšpekcija pošlje ministrstvu.

(10) Ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz petega odstavka tega člena v treh mesecih od vložitve popolne vloge, pri čemer se ne uporabljajo določbe 71. člena tega zakona in drugega do četrtega odstavka 73. člena tega zakona.

(11) V primeru spremembe upravljavca ministrstvo odloči v 30 dneh in na način iz prejšnjega odstavka.

(12) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov lahko upravljavec naprave zaprosi ministrstvo za določitev manj strogih mejnih vrednosti v skladu z določbami enajstega odstavka 74. člena tega zakona, ministrstvo pa mu v roku iz devetega odstavka tega člena spremeni dovoljenje, če so izpolnjeni pogoji iz desetega, enajstega in dvanajstega odstavka 74. člena tega zakona.

(13) Ministrstvo razveljavi okoljevarstveno dovoljenje, izdano enemu upravljavcu za več naprav na podlagi drugega odstavka 68. člena tega zakona, če se spremeni njihova posest, in izda novo okoljevarstveno dovoljenje novim upravljavcem v roku in na način iz dvanajstega odstavka tega člena.

(14) Ministrstvo pošlje odločbe iz devetega, desetega in enajstega odstavka tega člena tudi pristojni inšpekciji in občini, na katere območju je naprava.

(15) Če zaradi nameravane spremembe naprava ne izpolnjuje več pogojev, določenih v predpisu iz četrtega odstavka 68. člena tega zakona, ministrstvo okoljevarstveno razveljavi in izda novo okoljevarstveno dovoljenje v skladu z določbami 84. člena tega zakona, če je v predpisih iz 17., 19. ali 20. člena tega zakona za spremenjeno napravo zahtevana pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja.«.

V šestem odstavku 78. členu se črta beseda »glavno«.

13. člen

V prvem odstavku 80. člena se 1. točka se spremeni tako, da se glasi:

»1. izvede spremembo v obratovanju naprave brez pravnomočne odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz 77. člena,«.

14. člen

V prvem odstavku 90. člena se 5. točka spremeni tako, da se glasi:

»5. če namerava spremeniti upravljavca, firmo ali sedež,«.

V tretjem odstavku se pred dosedanjo 1. točko doda nova 1. točka, ki se glasi:

»1. namerava spremeniti upravljavca obrata,«.

Dosedanje točke od 1. do 3. postanejo točke od 2. do 4.

15. člen

V IV. poglavju se v naslovu 4. podpoglavja, v naslovu in prvem odstavku 117. člena beseda »Skupnosti« nadomesti z besedo »Uniji«.

16. člen

V drugem odstavku 118. člena se v 2. točka črta, dosedanje 3., 4., 5. in 6. točka pa postanejo 2., 3., 4. in 5. točka.

17. člen

V tretjem odstavku 119. člena se v 2. točki črta besedilo: »če je naprava upravičena do brezplačne razdelitve emisijskih kuponov v skladu s Sklepom 278/2011/EU pa tudi zmogljivost podnaprave,«.

V tretjem odstavku se v 6. točki besedilo »nacionalnemu administratorju iz 132. člena tega zakona« črta.

Četrty odstavek se črta, dosedanji peti odstavek pa postane četrti odstavek.

18. člen

V prvem odstavku 120. člena se besedilo »v skladu s Sklepom 278/2011/EU« črta.

V četrtem odstavku se beseda »tretjega« nadomesti z besedo »drugega«.

V petem odstavku se črta besedilo »firme ali sedeža«.

V šestem odstavku se besedilo »za katero je upravljavec pridobil emisijske kupone« nadomesti z besedilom »na katero se nanaša seznam upravljavcev in naprav iz 126.a člena tega zakona«.

V sedmem odstavku se besedilo »pristojnemu organu, ki vodi register« nadomesti z besedilom »nacionalnemu administratorju«.

19. člen

V naslovu 121. člena se črta besedilo »in prenehanje upravljavca«.

V prvem odstavku se besedilo »Sklepom 278/2011/EU« nadomesti z besedilom »s predpisom EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije«.

V drugem odstavku se beseda »primerih« nadomesti z besedo »primeru«.

V tretjem odstavku se besedilo »pristojnemu organu, ki vodi register« nadomesti z besedilom »nacionalnemu administratorju«.

20. člen

122. člen se spremeni tako, da se glasi:

»122. člen
(odvzem dovoljenja)

(1) Ministrstvo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov odvzame, če upravljavec ne izpolnjuje zahtev iz 4. točke tretjega odstavka 119. člena tega zakona, če ne plača penalov v skladu s 136. členom tega zakona ali, če je upravljavec izvedel spremembo naprave iz 120. člena tega zakona, pa o tem ni obvestil ministrstva.

(2) Upravljavec naprave, ki mu je bilo dovoljenje odvzeto, ne sme vložiti vloge za pridobitev dovoljenja iz 118. člena tega zakona v petih letih od pravnomočnosti odločbe iz prejšnjega odstavka.

(3) Ministrstvo pošlje odločbo iz prvega odstavka tega člena tudi nacionalnemu administratorju iz 132. člena tega zakona in pristojni inšpekciji.«.

21. člen

V prvem odstavku 122. a člena se beseda »petega« nadomesti z besedo »prvega«.

V drugem odstavku se beseda »pripravil« nadomesti z besedilom »poslal ministrstvu«.

V tretjem odstavku se besedilo »pisnim mnenjem iz tretjega« nadomesti z besedilom »poročilom o preverjanju iz drugega«.

22. člen

V prvem odstavku 125. člena se besedilo »enakim potencialom globalnega ogrevanja ozračja« nadomesti z besedilom »ekvivalentnim potencialom globalnega segrevanja ozračja«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Vsakdo je lahko imetnik emisijskega kupona v skladu s tem zakonom in predpisi EU, ki urejajo sistem trgovanja.«.

23. člen

126. člen se spremeni tako, da se glasi:

»126. člen
(dodelitev emisijskih kuponov).

(1) Upravljavcem naprav za proizvodnjo električne energije in naprav za zajem, prenos ali shranjevanje ogljikovega dioksida se od leta 2013 dalje emisijski kuponi ne dodelijo brezplačno.

(2) Upravljavcem naprav, ki niso navedeni v prejšnjem odstavku, se od leta 2013 del emisijskih kuponov dodeli brez obveznosti plačila v skladu s predpisom EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije. Brez obveznosti plačila se od leta 2013 dalje emisijski kuponi dodelijo tudi za daljinsko ogrevanje in za naprave za soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki ustrezajo merilom visoke učinkovitosti v skladu s predpisi, ki urejajo energetiko, in sicer za ekonomsko upravičljivo povpraševanje po proizvodnji toplotne in hladilne energije.

(3) Upravljavci naprav iz prejšnjega odstavka so za leto 2013 upravičeni do 80 odstotkov količine emisijskih kuponov, izračunane v skladu s predpisom EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije in odobrene v skladu z določbami 126.a člena tega zakona. Ta količina se vsako leto zmanjša za enak znesek tako, da v letu 2020 doseže 30 odstotkov količine emisijskih kuponov, izračunane v skladu s predpisom EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije. Brezplačna dodelitev se po letu 2026 zmanjšuje v enakih deležih, tako da leta 2030 ni več brezplačnih dodelitev emisijskih kuponov, razen za daljinsko ogrevanje.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so upravljavci naprav iz sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni visokemu tveganju premestitve emisij ogljikovega dioksida v skladu s predpisom EU, ki določa sektorje in dele sektorjev, ki veljajo za izpostavljene tveganju premestitve emisij CO₂, do leta 2030 upravičeni do dodelitve 100 odstotkov količine emisijskih kuponov brez obveznosti plačila v skladu s predpisom EU iz drugega odstavka tega člena.«.

24. člen

126.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»126.a člen
(seznam naprav in upravljavcev)

(1) Ministrstvo na podlagi vloge upravljavca naprave v skladu s predpisom EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije, pripravi in do 30. septembra 2019 predloži Evropski komisiji za obdobje od leta 2021 do 2025 seznam naprav in upravljavcev, ki

imajo pravnomočno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu s 118. členom ali 126.c členom tega zakona (v nadaljnjem besedilu: seznam naprav).

(2) Ministrstvo pripravi seznam naprav tudi za vsako nadaljnje pet letno obdobje in ga do 30. septembra dve leti pred začetkom tega obdobja predloži Evropski komisiji.

(3) Ministrstvo skupaj s seznamom naprav pošlje Evropski komisiji tudi seznam naprav in njihovih upravljavcev, ki se želijo izključiti iz sistema trgovanja v skladu s 126.c členom tega zakona in predlog enakovrednih ukrepov, ki jih morajo ti izvajati za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.

(4) Seznam naprav vsebuje tudi količino emisijskih kuponov, dodeljenih upravljavcem naprav brez obveznosti plačila za posamezno pet letno obdobje, in sorazmerni delež za posamezno koledarsko leto v navedenem obdobju (v nadaljnjem besedilu: dodeljena količina), izračunanih v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka tega člena.

(5) Ministrstvo v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka tega člena upošteva zahteve Evropske komisije glede vključitve naprav na seznam naprav in izračuna končno letno količino emisijskih kuponov dodeljenih brez obveznosti plačila za posamezno obdobje.

(6) Ministrstvo v svetovnem spletu objavi seznam naprav in končno dodeljeno količino emisijskih kuponov iz prejšnjega odstavka.«.

25. člen

Drugi odstavek 126.b člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Ministrstvo lahko naprave, dejavnosti in toplogredne pline iz prejšnjega odstavka vključi v sistem trgovanja, če je vključitev odobrila Evropska komisija.«.

26. člen

126.c člen se spremeni tako, da se glasi:

»126.c člen
(izključitev iz sistema trgovanja)

(1) Upravljavec naprave, katere emisije so v poročilih o emisijah toplogrednih plinov v treh zaporednih letih pred datumom iz drugega odstavka 126.a člena tega zakona, manjše od 25.000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida in imajo med opravljanjem dejavnosti izgorevanja nazivno vhodno toplotno moč pod 35 MW, brez emisij iz biomase (v nadaljnjem besedilu: mala naprava), se lahko odloči, da se izključi iz sistema trgovanja, če izvaja enakovredne ukrepe za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, določene v skladu s tem zakonom.

(2) Enakovredni ukrepi iz prejšnjega odstavka obsegajo oprostitev plačila okoljske dajatve v skladu s predpisom iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona, in izvajanje monitoringa in poročanja v skladu s predpisom iz dvanajstega odstavka tega člena.

(3) Ministrstvo upravljavcu male naprave, ki je vključen na seznam iz tretjega odstavka 126.a člena tega zakona, po uradni dolžnosti nadomesti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov z novim dovoljenjem za izpuščanje toplogrednih plinov in ga izključi

iz sistema trgovanja, prej veljavno dovoljenje pa preneha veljati z dnem dokončnosti novega dovoljenja.

(4) Novo dovoljenje iz prejšnjega odstavka poleg sestavin iz 1., 2. in 4. točke tretjega odstavka 119. člena tega zakona vsebuje tudi:

1. načrt monitoringa, pripravljenega v skladu s predpisom iz dvanajstega odstavka tega člena,
2. dodeljeno količino emisijskih kuponov, določeno v seznamu iz petega odstavka 126.a člena tega zakona in
3. obveznost izvajanja enakovrednih ukrepov.

(5) Upravljavec male naprave mora ministrstvu poslati poročilo o emisijah toplogrednih plinov najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, ministrstvo pa ga pregleda v skladu s predpisom iz dvanajstega odstavka tega člena.

(6) Če ministrstvo med pregledom poročila o emisijah toplogrednih plinov ugotovi, da so podatki iz poročila o emisijah toplogrednih plinov napačni, samo izračuna količino emisij toplogrednih plinov in o tem izda upravljavcu male naprave odločbo. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

(7) Upravljavec male naprave, ki je na seznamu iz tretjega odstavka 126.a člena tega zakona, mora predati emisijske kupone v skladu s 135. členom tega zakona za obdobje, v katerem je bil vključen v sistem trgovanja, emisijski kuponi za leta, v katerih je izključen iz sistema trgovanja, pa se mu ne podelijo.

(8) Če je ministrstvo na podlagi poročila iz petega odstavka tega člena ali samo ugotovilo, da je mala naprava v preteklem letu izpustila 25.000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida, brez emisij iz biomase, jo z začetkom koledarskega leta, ki sledi letu, v katerem je to ugotovilo, ponovno vključi v sistem trgovanja, naprava pa v njem ostane do konca leta obdobja.

(9) Ministrstvo ponovno vključi upravljavca male naprave v sistem trgovanja z izdajo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z določbami tretjega odstavka 119. člena tega zakona, s katerim nadomesti dovoljenje iz četrtega odstavka tega člena, to pa preneha veljati z dnem dokončnosti novega dovoljenja.

(10) Upravljavec male naprave mora izpolniti obveznosti izvajanja enakovrednih ukrepov iz drugega odstavka tega člena tudi za leto, ki sledi letu, ko je naprava izpustila 25.000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida, brez emisij iz biomase.

(11) Za upravljavca male naprave se glede spremembe, povezane z napravo, prenehanjem delovanja naprave in prenehanja upravljavca, odvzema dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov, izpolnitve obveznosti pri prenehanju ali odvzemu dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov in spremembe monitoringa smiselno uporabljajo določbe 120., 121., 122., 122.a in 133.a člena tega zakona.

(12) Vlada predpiše način izvajanja monitoringa, priprave poročila ter način in pogostost pregledovanja poročila iz petega odstavka tega člena.

(13) Ministrstvo najkasneje do datuma iz drugega odstavka 126.a člena tega zakona objavi seznam malih naprav iz prvega odstavka tega člena na svoji spletni strani in omogoči javnosti da v 30 dneh od javne objave dajanje pripomb.

(14) Če Evropska komisija v šestih mesecih od prejema seznama naprav iz drugega odstavka 126.a člena tega zakona izključitvi malih naprav ne nasprotuje, se šteje da so te naprave izključene iz sistema trgovanja za določeno obdobje.«.

27. člen

126.d člen se spremeni tako, da se glasi:

»126.d člen
(sprememba dodeljene količine)

Ministrstvo z odločbo spremeni dodeljeno količino upravljavcu naprave v skladu s predpisom EU, ki ureja spreminjanje dodeljene količine. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.«.

28. člen

126.e člen se spremeni tako, da se glasi:

»126.e člen
(dodelitev emisijskih kuponov za nove naprave)

(1) Upravljavec nove naprave je upravičen do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov v skladu s predpisom EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije, razen za zgorevanje goriva zaradi proizvodnje električne energije.

(2) Za upravljavca nove naprave iz prejšnjega odstavka se za obdobje od 2021 do 2025 šteje upravljavec naprave, v kateri se opravlja ena ali več dejavnosti, določenih v predpisu iz četrtega odstavka 118. člena tega zakona, upravljavec pa je dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov prvič pridobil v obdobju od 30. juniju 2019 do 30. junija 2024.

(3) Za upravljavca nove naprave v naslednjih pet letnih obdobjih se šteje upravljavec naprave, v kateri se opravlja ena ali več dejavnosti, določenih v predpisu iz četrtega odstavka 118. člena tega zakona, upravljavec pa je dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov prvič pridobil v obdobju, ki se začne tri mesece pred rokom za predložitev seznama Evropski komisiji iz drugega odstavka 126. a člena in konča tri mesece pred rokom za predložitev seznama Evropski komisiji za naslednje pet letno obdobje.

(4) Ne glede na določbo drugega in tretjega odstavka tega člena se za upravljavca nove naprave ne štejeta upravljavec, ki je s pravnim poslom pridobil obstoječo napravo ali njen del in upravljavec, ki mu je bilo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov spremenjeno v skladu z določbami petega odstavka 120. člena tega zakona.

(5) Ministrstvo izračuna dodeljeno letno količino brezplačnih emisijskih kuponov za upravljavca nove naprave drugega in tretjega odstavka tega člena v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka tega člena in o tem obvesti Evropsko komisijo.

(6) Ministrstvo podeli emisijske kupone brez obveznosti plačila upravljavcu nove naprave, ki jih je Evropska komisija dodelila upravljavcu nove naprave.«.

29. člen

Prvi odstavek 127. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Emisijski kuponi, ki pripadajo Republiki Sloveniji za dražbo v skladu s predpisom EU, ki ureja časovni načrt, upravljanje in druge vidike dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov, se od leta 2013 prodajajo na dražbi.«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Dražba iz prejšnjega odstavka se izvaja v skladu s predpisom iz prejšnjega odstavka.«.

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

30. člen

129. člen se spremeni tako, da se glasi:

»129. člen

(poraba sredstev, pridobljenih na dražbi emisijskih kuponov)

(1) Sredstva Podnebnega sklada, pridobljena z dražbo emisijskih kuponov za naprave, se porabijo za izvedbo potrebnih ukrepov v EU in tretjih državah, zlasti pa za:

1. zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, vključno s prispevkom v Svetovni sklad za energetske učinkovitost in obnovljive vire ter v Sklad za prilagajanje, določena v Podnebni konvenciji;
2. prilagajanje na vplive podnebnih sprememb, financiranje raziskav in razvoja ter demonstracijskih projektov za zmanjšanje emisij in prilagoditev podnebnim spremembam, vključno s sodelovanjem v pobudah Evropskega strateškega načrta za energetske tehnologije in evropskih tehnoloških platform;
3. razvoj obnovljivih virov energije za izpolnitev zaveze Unije v zvezi z uporabo obnovljivih virov energije ter razvoj drugih tehnologij, ki prispevajo k prehodu na varno in trajnostno nizkoogljično gospodarstvo in pripomorejo k izpolnitvi zaveze Unije, da poveča energetske učinkovitost na ravni, dogovorjene v ustreznih zakonodajnih aktih;
4. ukrepe za preprečevanje krčenja gozdov in povečanje pogoždovanja ter obnovo gozdov v državah v razvoju, ki so ratificirale Kjotski protokol, prenos tehnologij in omogočanje prilagajanja negativnim učinkom podnebnih sprememb v teh državah;
5. zajemanje ogljikovega dioksida v gozdovih Unije;
6. okolju varno zajemanje in geološko shranjevanje ogljikovega dioksida, zlasti iz elektrarn na trdno fosilno gorivo ter vrste industrijskih sektorjev in delov sektorjev, vključno v tretjih državah;
7. spodbujanje prehoda na promet z nizkimi emisijami in javni promet;
8. financiranje raziskav in razvoja energetske učinkovitosti in čistih tehnologij v sektorjih, določenih v predpisu iz četrtega odstavka 118. člena tega zakona;
9. ukrepe, katerih namen je izboljšanje energetske učinkovitosti, sistemov daljinskega ogrevanja in izolacije ali zagotavljanje finančne podpore za obravnavo socialnih vprašanj v gospodinjstvih z nizkim ali srednjim prihodkom;
10. kritje administrativnih stroškov upravljanja sistema trgovanja;
11. financiranje podnebnih ukrepov v ranljivih tretjih državah, vključno za prilagajanje na učinke podnebnih sprememb, in
12. spodbujanje pridobivanja spretnosti in prerazporeditve delovne sile, da bi v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji prispevali k pravičnemu prehodu na nizkoogljično gospodarstvo, zlasti v regijah, ki jih tranzicija delovnih mest najbolj zadeva.

(2) Sredstva Podnebnega sklada, pridobljena z dražbo emisijskih kuponov za operatorje zrakoplovov, se porabijo za izvedbo potrebnih ukrepov v Republiki Sloveniji, skupnih projektov EU in projektov v tretjih državah, zlasti pa za:

1. zmanjšanje emisije toplogrednih plinov;
2. prilagajanje na vplive podnebnih sprememb v Republiki Sloveniji, EU in tretjih
3. državah, zlasti državah v razvoju;
4. financiranje raziskav in razvoja, namenjenih blaženju in prilagajanju podnebnim
5. spremembam, ki jih povzročajo emisije toplogrednih plinov iz letalstva;
6. zmanjševanje emisij s prometom z nizkimi emisijami;
7. kritje stroškov upravljanja sistema trgovanja;
8. financiranje prispevkov v Svetovni sklad za energetske učinkovitost in
9. obnovljive vire energije ter
10. preprečevanje krčenja gozdov.

(3) Vlada sprejme program ukrepov iz prvega in drugega odstavka tega člena. Pri ukrepih, ki vključujejo večletne projekte, se v posameznem programu navedejo predvidena finančna sredstva do zaključka projekta tudi izven obdobja, za katerega se sprejme posamezen program, ter lahko prevzemajo finančne obveznosti v breme proračunov prihodnjih let, pod pogoji, ki jih določata zakon, ki ureja javne finance in zakon, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

(4) Sredstva Podnebnega sklada se lahko v okviru upravičenih namenov in pod pogoji iz prejšnjih odstavkov z neposredno pogodbo dodeljujejo tudi neposrednim ali posrednim proračunskim uporabnikom, ki jih je za izvajanje javnopravnih nalog ustanovila ali pooblastila Republika Slovenija.

(5) Ministrstvo obvesti Evropsko komisijo o porabi sredstev iz prejšnjega odstavka po sprejetju zaključnega računa proračuna Republike Slovenije v skladu s predpisom EU, ki ureja upravljanje energetske unije in podnebnih ukrepov.«.

31. člen

Prvi odstavek 130. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Ministrstvo upravljavcu naprave, ki je na seznamu iz šestega odstavka 126.a člena tega zakona, razen upravljavcu male naprave iz 126.c člena tega zakona z odločbo podeli celotno količino emisijskih kuponov, ki mu pripadajo brez obveznosti plačila za določeno obdobje in dodeljene letne količine emisijskih kuponov. Odločba vsebuje tudi seznam podnaprav, v skladu s predpisom EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije. Pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.«.

V tretjem odstavku se besedilo »firme ali sedeža« črta, beseda »šestim« pa se nadomesti z besedo »petim«.

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Nacionalni administrator iz 132. člena tega zakona v register Unije vpiše dodeljeno letno količino emisijskih kuponov iz prvega odstavka tega člena v skladu s predpisom EU iz prvega odstavka 132. člena tega zakona.«.

32. člen

V prvem in drugem odstavku 130.b člena se besedilo »v skladu z Uredbo 550/2011/EU« nadomesti z besedilom »v skladu s predpisom EU, ki ureja določanje nekaterih omejitev glede uporabe mednarodnih dobropisov«.

33. člen

V prvem odstavku 132. člena se besedilo »z Uredbo Komisije (EU) št. 389/2013 z dne 2. maja 2013 o določitvi registra Unije v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter odločbama št. 280/2004/ES in št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi uredb Komisije (EU) št. 920/2010 in št. 1193/2011 (UL L št. 122 z dne 3. 5. 2013, stran 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 389/2013/EU)« nadomesti z besedilom »s predpisom EU, ki določa register Unije«.

V drugem odstavku se besedilo »z Uredbo 389/2013/EU« nadomesti z besedilom »s predpisom iz prejšnjega odstavka«.

34. člen

V prvem odstavku 133. člena se besedilo »z Uredbo Komisije (EU) št. 601/2012 z dne 21. junija 2012 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 181 z dne 12. 7. 2012, stran 30; v nadaljnjem besedilu: Uredba 601/2012/EU)« nadomesti z besedilom »s predpisom EU, ki ureja spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih«.

V drugem odstavku se besedilo »z Uredbo 601/2012/EU« nadomesti z besedilom »s predpisom iz prejšnjega odstavka«.

V tretjem odstavku se besedilo »z Uredbo 601/2012/EU« nadomesti z besedilom »s predpisom iz prvega odstavka tega člena«.

35. člen

V prvem odstavku 133.a člena se besedilo »z Uredbo 601/2012/EU« nadomesti z besedilom »s predpisom EU, ki ureja spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih«.

V drugem in tretjem odstavku se besedilo »z Uredbo 601/2012/EU« nadomesti z besedilom »s predpisom iz prvega odstavka tega člena«.

36. člen

V prvem odstavku 134. člena se besedilo »z Uredbo Komisije (EU) št. 600/2012 z dne 21. junija 2012 o preverjanju poročil o emisijah toplogrednih plinov in poročil o tonskih kilometrih ter o akreditaciji preveriteljev v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 181 z dne 12. 7. 2012, stran 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 600/2012/EU)« nadomesti z besedilom »s predpisom EU, ki ureja preverjanje poročil o emisijah toplogrednih plinov in poročil o tonskih kilometrih ter o akreditaciji preveriteljev«.

V drugem odstavku se besedilo »z Uredbo 600/2012/EU« nadomesti z besedilom »s predpisom iz prvega odstavka tega člena«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Ministrstvo lahko kadarkoli izredno naknadno preveri poročilo o emisijah toplogrednih plinov, ki ga je preveril preveritelj, tako da izbere drugega preveritelja.«

V četrtem odstavku se besedilo »Uredbo 600/2012/EU« nadomesti z besedilom »predpis iz prvega odstavka tega člena«.

V petem in sedmem odstavku se besedilo »Uredbe 600/2012/EU« nadomesti z besedilom »predpisa iz prvega odstavka tega člena«.

37. člen

V prvem odstavku 135. člena se beseda »šestega« nadomesti z besedo »drugega«, besedilo »z Uredbo 389/2013/EU« pa z besedilom »s predpisom EU, ki določa register Unije«.

38. člen

137. člen se spremeni tako, da se glasi:

»137. člen
(veljavnost emisijskih kuponov)

Veljavnost emisijskih kuponov, izdanih od 1. januarja 2013, ni omejena. Emisijski kuponi, izdani od 1. januarja 2021, veljajo za emisije od 2021 dalje.«.

39. člen

138. člen se spremeni tako, da se glasi:

»138. člen
(začasna prekinitev dostopa do računa)

(1) Če upravljavec naprave iz 118. člena tega zakona ali operator zrakoplova do 31. marca tekočega leta ne pošlje ministrstvu poročila o emisijah za preteklo leto iz šestega odstavka 133. člena tega zakona in poročilo o preverjanju iz drugega odstavka 134. člena tega zakona, s katerim je preveritelj ugotovil, da je poročilo iz šestega odstavka 133. člena tega zakona resnično, pravilno in natančno, mu ministrstvo z odločbo začasno prepove trgovanje z emisijskimi kuponi, nacionalni administrator iz 132. člena tega zakona pa začasno prekine dostop do računa upravljavca naprave ali operatorja zrakoplova v registru Unije v skladu s predpisom EU, ki določa register Unije. Pritožba proti odločbi iz prejšnjega stavka ne zadrži izvršitve.

(2) Ministrstvo izda upravljavcu naprave ali operatorju zrakoplova iz prejšnjega odstavka odločbo o ponovni dovolitvi trgovanja z emisijskimi kuponi, ko prejme poročilo o emisijah toplogrednih plinov in pisno mnenje iz prejšnjega odstavka, nacionalni administrator iz 132. člena tega zakona pa obnovi dostop do računa upravljavca naprave ali operatorja zrakoplova v registru Unije v skladu s predpisom iz prejšnjega odstavka.«

40. člen

Prvi odstavek 139.a člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Operator zrakoplova, ki mu je Republika Slovenija odobrila operativno licenco v skladu s predpisom EU, ki določa skupna pravila za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti oziroma je pripisan Republiki Sloveniji kot državi članici upravljavki, in opravlja določeno vrsto letalske dejavnosti, mora izvajati monitoring in poročati o emisijah toplogrednih plinov v skladu z določbami 133. člena tega zakona ter predati ustrezno količino emisijskih kuponov v skladu z določbami 135. člena tega zakona.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Ministrstvo izda na podlagi prvega odstavka 133. člena tega zakona odločbo, s katero odobri načrt monitoringa iz tretjega odstavka tega člena. Odločba vsebuje tudi obveznost operatorja zrakoplova, da v štirih mesecih po zaključku koledarskega leta preda emisijske kupone v skladu s predpisom EU, ki določa register Unije.«

41. člen

Drugi odstavek 139.b člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke o emisijah toplogrednih plinov, poročilo o emisijah toplogrednih plinov, določeno s predpisom iz prvega odstavka 133. člena tega zakona, in poročilo o preverjanju iz drugega odstavka 134. člena tega zakona.«.

V tretjem odstavku se besedilo »pisno mnenje« nadomesti z besedilom »poročilo o preverjanju«.

42. člen

V prvem odstavku 139.c člena se v 1. točki besedilo »razdelitev in prodajo emisijskih kuponov« nadomesti z besedilo »referenčne vrednosti za brezplačno dodeljevanje pravic do emisije toplogrednih plinov operatorjem zrakoplovov«.

43. člen

V tretjem odstavku 139.d člena se v 2. točki besedilo »pisno mnenje« nadomesti z besedilom »poročilo o preverjanju«.

44. člen

157. člen se spremeni tako, da se glasi:

»157. člen
(drugi ukrepi inšpektorjev)

(1) Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen zakon, drug predpis ali da naprava ali obrat ne delujeta v okviru okoljevarstvenega dovoljenja ali okoljevarstvenega soglasja ali se dejavnost izvaja v nasprotju z dovoljenjem ali pooblastilom, izdanim na podlagi tega zakona, ima pravico in dolžnost:

1. določiti, da se nepravilnosti, ki jih ugotovi, odpravijo v roku, ki ga določi,
2. določiti izvedbo ukrepov za odpravo virov čezmerne obremenitve v roku, ki ga določi,

3. določiti omejitve oziroma prilagoditev delovanja naprave do predpisanih mejnih vrednosti ali pravil ravnanja v roku, ki ga določi,
4. določiti v roku, ki ga določi, pripravo sanacijskega programa za odpravo nepravilnosti, če so te obsežnejše in jih je mogoče odpraviti le s kombinacijo več ukrepov,
5. predlagati pristojnemu ministrstvu odvzem dovoljenja, izdanega na podlagi tega zakona,
6. prepovedati obratovanje naprave ali obrata ali izvajanje dejavnosti, če deluje brez dovoljenja ali pooblastila, izdanega na podlagi tega zakona,
7. določiti prepoved izvajanja posega v okolje, za katerega ni bilo pridobljeno okoljevarstveno soglasje, pa za izvedbo posega ni potrebna gradnja po predpisih o graditvi objektov ali pridobitev drugega predpisanega dovoljenja.

(2) Če povzročitelj obremenitve ne ravna v skladu z ukrepi iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka, mu pristojni inšpektor lahko začasno ali trajno prepove:

1. obratovanje naprave ali obrata,
2. opravljanje dejavnosti,
3. uporabo nevarne snovi,
4. izvajanje tehnološkega postopka ali
5. uporabo naprave, prometnega sredstva ali izdelka in njegovo dajanje na trg.

(3) Pristojni inšpektor potrdi sanacijski program iz 4. točke prejšnjega odstavka, če ugotovi, da bodo z njegovo izvedbo ugotovljene nepravilnosti odpravljene, zavezanec pa ga mora v določenem roku izvesti. Če povzročitelj obremenitve ne ravna v skladu z ukrepom 4. točke prvega odstavka tega člena, mu pristojni inšpektor odredi odpravo nepravilnosti v roku, ki ga določi.

(4) Če obstaja neposredna nevarnost za onesnaženje okolja ali življenje ali zdravje ljudi lahko pristojni inšpektor za odpravo neposredne nevarnosti odredi izvršitev ukrepov ali prepovedi iz prejšnjega odstavka, dokler je to potrebno.

(5) Inšpektor lahko odredi izvedbo monitoringa ali kontrolnega monitoringa v obsegu, času, roku in na kraju, ki ga sam določi, ne da bi predhodno obvestil osebo, ki je dolžna zagotavljati obratovalni monitoring. V primeru ugotovitve nepravilnosti nosi stroške kontrolnega monitoringa upravljavec naprave, pri katerem so bile nepravilnosti ugotovljene.

(6) Inšpektor, pristojen za trg, lahko pri nadzoru predpisov, izdanih na podlagi 19. člena tega zakona, odredi tudi prepoved dajanja izdelkov na trg.

(7) Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen zakon, drug predpis ali da organizacija ali proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti PRO, ne zagotavlja izpolnjevanja obveznosti v skladu s skupnim načrtom ali z načrtom ali dovoljenjem, izdanim na podlagi tega zakona, ima pravico in dolžnost:

1. določiti, da se nepravilnosti, ki jih ugotovi, odpravijo v roku, ki ga določi,
2. določiti izvedbo ukrepov za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti ali
3. predlagati pristojnemu ministrstvu odvzem dovoljenja, izdanega na podlagi tega zakona.

(9) Če koordinacijsko telo obvesti pristojni inšpektorat, da organizacija ali proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti ne izvršujejo razporejenih obveznosti v skladu z 20.š členom tega zakona, in s tem ni zagotovljeno zbiranje odpadkov v skladu s predpisi, odredi izvršitev teh obveznosti pristojni inšpektor.«.

45. člen

V prvem odstavku 161. člena se v 1. točki beseda »drugi«, nadomesti z besedo »tretji«.

2. točka se spremeni tako, da se glasi:

»2. prevaža odpadke ali z njimi trguje ali jih posreduje (četrti odstavek 20. člena),«.

46. člen

V prvem odstavku 162. člena se pred 1. točko dodajo nove točke od 1. do 11., ki se glasijo:

»1. v državi članici ni registrirana ali ni imenovala svojega pooblaščenega zastopnika za namene izpolnjevanja obveznosti v okviru sistema PRO, kadar je tako zahtevano s predpisi te države članice EU (tretji odstavek 20.f člena),

2. svojih obveznosti PRO ne izpolnjuje skupno ali samostojno (tretji odstavek 20.g člena),

3. ne zagotavlja izpolnjevanja obveznosti v skladu s skupnim načrtom ali načrtom (tretji odstavek 20.k člena ali prvi odstavek 20.o člena),

4. če ne spremeni ali dopolni skupni načrt ali načrt, kadar je to zahtevano, ali ne zagotovi sledljivost sprememb ali dopolnitev (četrti in peti odstavek 20. k člena, ali drugi odstavek 20.o člena),

5. če ne zagotovi finančnega jamstva (drugi odstavek 20.l člena ali tretji odstavek 20.o člena),

6. uporabi dobiček v nasprotju petim odstavkom 20.l člena,

7. nima dovoljenja za skupno ali za samostojno izpolnjevanje obveznosti (prvi odstavek 20. m člena ali prvi odstavek 20.p člena),

8. ne vloži vloge za spremembo dovoljenja ali če izvaja spremenjeni skupni načrt ali načrt, pa je bila njegova vloga dokončno zavrnjena (prvi odstavek v povezavi s četrtem odstavka 20.n člena ali deveti odstavek 20.p člena),

9. v predpisanem roku ne sklene pogodbe s koordinacijskim telesom (osmi ali deveti odstavek 20.s člena),

10. ni vpisana v register proizvajalcev v skladu prvim odstavkom 20.t člena,

11. če ne pošilja podatkov v informacijski sistem o PRO ali so ti nepravilni ali neažurni (četrti ali peti odstavek 20.u člena),”.

Dosedanje točke od 1. do 19. postanejo točke od 12. do 30.

Dosedanja 4. točka, ki postane 15. točka se spremeni tako, da se glasi

»15. izvede spremembo naprave brez spremenjenega okoljevarstvenega dovoljenja (77. člen),«.

47. člen

V prvem odstavku 162.a člena se pred 1. točko dodajo nove točke od 1. do 6., ki se glasijo:

»1. odmetava, pušča ali nenadzorovano ravna z odpadki ali jih kuri (četrti odstavek 20.a člena),

2. če nima notranjega akta (četrti odstavek 20.l člena),

3. oseb ne izbira na podlagi javnega poziva (šesti odstavek 20.l člena

4. če na svoji spletnih straneh javno ne objavlja predpisanih informacij (osmi odstavek 20.l člena ali šesti odstavek 20.o člena),

5. če ministrstvu ne pošlje poročila v skladu z dvanajstim odstavkom 20.l člena ali sedmim odstavkom 20.o člena,
6. ne izpolni obveznosti iz 6. , 7. in 8. točke prvega odstavka 20.š člena,“.

Dosedanje točke od 1. do 5. postanejo točke od 7. do 11.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

48. člen (veljavnost predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona ostanejo v veljavi naslednji predpisi:

1. Uredba o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE),
2. Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE),
3. Uredba o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št 63/09 in 84/18 – ZIURKOE);
4. Uredba o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE),
5. Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18),
6. Uredba o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19 in 84/18 – ZIURKOE),
7. Uredba o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE),
8. Uredbi o ravnanju z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE).

(2) Za spreminjanje predpisov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe sedmega odstavka 20. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE).

49. člen (rok za sprejetje predpisov)

(1) Vlada sprejme predpise iz novih 20. f, 20.g, 20.k, 20.l, 20.m, 20.o, 20.t in 20.u členov Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE) v 16 mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Minister sprejme predpis iz novega 20.r člena zakona v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona.

50. člen (končanje postopkov)

(1) Postopki za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbe za ravnanje z odpadno embalažo iz 82. člena in v povezavi s 40. členom Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18), ki so se začeli pa do uveljavitve tega zakona niso bili končani, se končajo v skladu z zakonom.

(2) Postopki za vpis v evidenco individualnih sistemov iz Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18), ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo v skladu s tem predpisom.

(3) Postopki za vpis v evidenco načrtov iz Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE) in Uredbe o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št 63/09 in 84/18 – ZIURKOE), ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo v skladu s temi predpisi.

Z dnem uveljavitve tega zakona ni dopustno:

1. začeti postopkov za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za družbo za ravnanje z odpadno embalažo iz 82. člena v povezavi s 40. členom Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18),
2. začeti postopka za vpis v evidenco individualnih sistemov iz Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18) ali
3. začeti postopka za vpis v evidenco načrtov iz Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list št 3/10, 64/12, 93/12, 103/15 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z zdravili (Uradni list RS, št. 105/08 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o ravnanju z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06 in 84/18 – ZIURKOE), Uredbe o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12 in 84/18 – ZIURKOE) ali Uredbe o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št 63/09 in 84/18 – ZIURKOE).

51. člen

(veljavnost dovoljenj in vpisov v evidenco)

(1) Pravnomočna dovoljenja, izdana družbam za ravnanje z odpadno embalažo na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE) in Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17 in 60/18) prenehajo veljati 31. 12. 2021, ministrstvo pa o tem izda ugotovitveno odločbo.

(2) Načrti, vpisani v evidenco na podlagi predpisov iz 43 člena tega zakona, se izbrišejo na dan 31. 12. 2022, ministrstvo pa o tem izda ugotovitveno odločbo.

(3) Osebe, pooblaščne na podlagi Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE), se štejejo za pooblaščenega zastopnika po tem zakonu.

52. člen
(dovoljenja in delovanje koordinacijskega telesa)

(1) Dovoljenje, izdano na podlagi novega 20.m ali 20.p člena zakona pred 31. 12. 2021, začne veljati s 1. 1. 2022.

(2) Koordinacijsko telo, vzpostavljeno na podlagi novega 20.s zakona pred 31. 12. 2021, začne delovati s 1. 1. 2022.

53. člen
(vzpostavitev informacijskega sistema)

(1) Ministrstvo vzpostavi register iz novega 20.t člena in informacijski sistem iz novega 20.u člena zakona najpozneje do 1. oktobra 2021, njegovo uporabo pa omogoči s 1.1. 2022.

(2) Vlada v predpisu iz sedmega odstavka novega 20.t člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE) določi način in obseg prenosa podatkov iz obstoječih evidenc, določenih v predpisih iz prvega odstavka 43. člena tega zakona v register proizvajalcev proizvodov v skladu s tem zakonom.

(3) Podatki o proizvajalcih in masi proizvodov, danih na trg v letih od 2019 do 2021 in pridobljeni na podlagi predpisov, ki urejajo okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadkov iz proizvodov, se iz baz podatkov Finančne uprave Republike Slovenije prenesejo v informacijski sistem iz 20.u člena zakona. Za te podatke veljata deveti in deseti odstavek 20.u člena zakona.

54. člen
(ustanovitev Sveta za PRO)

Minister v treh mesecih od uveljavitve tega zakona pozove organizacije iz tretjega odstavka novega 20.z člena zakona, da v enem mesecu od poziva predlagajo svoje predstavnike v Svet za PRO.

55. člen
(sistem trgovanja s pravicami do emisije v obdobju od 2013 do 2020)

(1) Odlok o seznamu upravljavcev naprav, ki izpuščajo toplogredne pline, za obdobje od 2013 do 2020 (Uradni list RS, št. 21/14) ostane v veljavi.

(2) Ne glede na določbo spremenjenega 120. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in in 84/18 –.ZIURKOE) se za spremembo dovoljenja za izpuščanje toplogrednih plinov zaradi vrste ali delovanja naprave in njene razširitve ali zmanjšanje zmogljivosti do 31. decembra 2020 uporablja Sklep Komisije 2011/278/EU z dne 27. aprila 2011 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 130, z dne 17. 5. 2011, str. 1).

(3) Za upravljavca nove naprave se v obdobju od 2013 do 2020 šteje upravljavec naprave:

1. v kateri se opravlja ena ali več dejavnosti, določenih v predpisu iz četrtega odstavka 118. člena zakona, upravljavec pa je dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov prvič pridobil po 30. juniju 2011,
2. v kateri se opravlja dejavnost, ki je v skladu s 126.b členom prvič vključena v sistem trgovanja, ali
3. iz 1. točke tega odstavka, ki je bila znatno razširjena po 30. juniju 2011, samo kar zadeva to razširitev.

(4) Za dodelitev emisijskih kuponov upravljavcem novih naprav, za prilagoditev dodeljene količine, za prenehanje delovanja naprave se za obdobje od 2013 do 2020 uporablja Sklep Komisije z dne 27. aprila 2011 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 130 z dne 17. 5. 2011, stran 1), zadnjič spremenjenim s Sklepom Komisije z dne 17. avgusta 2012 o spremembi sklepov 2010/2/EU in 2011/278/EU v zvezi s sektorji in deli sektorjev, ki veljajo za izpostavljene visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ (UL L št. 241 z dne 7. 9. 2012, stran 52).

(5) Upravljavci naprav, ki so dobili dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov na podlagi 126.b člena zakona, so vključeni v sistem trgovanja do 31. decembra 2020. Ministrstvo izda odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenje, ko upravljavec naprave preda ustrezno količino emisijskih kuponov registru Unije v skladu z določbami 135. člena zakona.

56. člen

(veljavnost in uporaba zakona)

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Določbe od 20. f do 20.u člena se začnejo uporabljati s 1. 1. 2022, razen določb 20.m, 20.p, prvega, tretjega, četrtega, petega, šestega in sedmega odstavka 20.s člena tega zakona, ki se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. členu

S 1. členom predlaganega zakona se spreminja in dopolnjuje 1. člen veljavnega zakona zaradi navajanja pravnih aktov, ki se prenašajo z ZVO-1. Pri tem velja poudariti, da ne gre za nove direktive, ampak za veljavne direktive, ki so se spremenile ali dopolnile.

K 2. členu

Z 2. členom predlaganega zakona se spreminja in dopolnjuje 3. člen veljavnega zakona, v katerem so določeni pojmi, uporabljeni v ZVO-1. Čeprav se spreminja ali dodaja le manjše število pojmov, je bilo treba zaradi pravih motehneke spremeniti člen v celoti.

K 3. členu

V 3. členu predlaganega zakona je nekoliko spremenjena dikcija 9. člena ZVO-1 (načelo odgovornosti povzročitelja obremenitve), dodana pa je tudi nova določba, po kateri se za proizvajalca določenih proizvodov njegova odgovornost za proizvod podaljša na celoten življenjski cikel teh proizvodov. To načelo je v predlaganem zakonu razvito v spremenjenem 19. členu ZVO-1 in v posebnem oddelku o sistemu PRO.

K 4. členu

V 4. členu predlaganega zakona se 19. člen ZVO-1 dopolnjuje z rešitvami proizvajalčeve razširjene odgovornosti za določene proizvode, ki jih proizvajalec daje na trg Skupnosti. Ta odgovornost se nanaša proizvodnjo takšnih proizvodov, da se poveča možnosti njihove ponovne uporabe ali njihovih sestavnih delov, za preprečevanje odpadkov, njihovo recikliranje in drugo predelavo.

K 5. členu

V 5. členu je določen nov naslov podpoglavja in oddelka. V tem podpoglavju je urejeno ravnanje z odpadki.

K 6. členu

S 6. členom predlaganega zakona se nekoliko spreminja 20. člen ZVO-1, pri čemer pa se rešitve ne razlikujejo pomembneje od veljavnih. Večja sprememba se nanaša na določbo tretjega odstavka, po kateri mora dovoljenje pridobiti, poleg oseb, ki odpadke predelujejo ali odstranjujejo, tudi osebe, ki odpadke zbirajo.

K 7. členu

V 7. členu predlaganega zakona so določbe novih členov od 20.a do 20.z, s katerimi se ureja ravnanje z odpadki in sistem PRO.

K 20.a členu

V tem členu je določena hierarhija ravnanja z odpadki, kakor je že urejena v veljavni Uredbi o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15 in 69/15), a je zaradi upoštevanja načela legalitete prenesena v zakon.

Prav tako je določeno, da je odpadke prepovedano odmetavati ali puščati v okolju ali z njimi nenadzorovano ravnati, vključno s smetenjem ali kurjenjem. Ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje smetenja lahko predpiše občina, pri čemer pa ti ukrepi

ne smejo imeti omejevalnih učinkov na trgovanje znotraj EU s proizvodi, katerih raven potrošnje se najbolj odraža v visoki ravni smetenja z njimi.

Prepoved odmetavanja odpadkov, njihovega puščanja v okolju in nenadzorovanega ravnanja z njimi je prevzeta iz veljavne Uredbe o odpadkih. Na novo pa je določena prepoved smetenja in kurjenja odpadkov. Prepoved smetenja izhaja iz Direktive 2018/851/EU, kurjenje odpadkov pa predstavlja enega glavnih nenadzorovanih načinov ravnanja z odpadki s strani fizičnih oseb – posameznikov, bodisi na prostem, bodisi v malih kurilnih napravah.

K 20.b členu

V tem členu so določbe, ki urejajo področje ostankov proizvodnje, zlasti kdaj in pod kakšnimi pogoji se jih lahko šteje za stranske proizvode, in ne za odpadke.

Ostanki proizvodnje oz. njihova opredelitev za stranske proizvode je urejena in prevzeta iz veljavne Uredbe o odpadkih, upoštevane pa so tudi spremembe določb o stranskih proizvodih iz Direktive 2018/851/EU.

Tako je določeno, da je snov ali predmet, ki nastane pri proizvodnem procesu, katerega glavni namen ni proizvodnja te snovi ali predmeta, ostanek proizvodnje. Določeni so pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da imetnik lahko svoj ostanek proizvodnje opredeli kot stranski proizvod. Proizvajalec bo lahko štel ostanek proizvodnje za stranski proizvod in ne za odpadke, le če bodo kumulativno izpolnjeni pogoji, določeni s predlaganim zakonom.

Vladi pa je dano tudi pooblastilo, da predpiše merila in kriterije, po katerih se snov ali predmet, ki nastane pri proizvodnem procesu, katerega glavni namen ni proizvodnja te snovi ali predmeta, sploh ne šteje za ostanek proizvodnje (ampak za »drugi« proizvod), ter dokazila in način dokazovanja izpolnitosti predpisanih pogojev za opredelitev ostanka proizvodnje kot stranskega proizvoda.

K 20.c členu

V tem členu je urejen način prenehanja statusa odpadka, ki je urejen in prevzet iz veljavne Uredbe o odpadkih, upoštevane pa so tudi spremembe določb o prenehanju statusa odpadka iz Direktive 2018/851/EU.

Po določbi prvega odstavka odpadke, ki je bil recikliran ali kako drugače predelan preneha biti odpadke, če so izpolnjeni s predlaganim zakonom prepisni pogoji, in sicer:

1. snov ali predmet je treba uporabiti za specifične namene,
2. za snov ali predmet obstoja trg ali povpraševanje,
3. snov ali predmet izpolnjuje tehnične zahteve za določene namene ter predpisane zahteve in standarde, ki se nanašajo na proizvode, in
4. uporaba snovi ali predmeta ne bo povzročila škodljivega vpliva na zdravje ljudi in okolje.

Vladi je dano pooblastilo, da za nekatere vrste odpadkov lahko določi podrobnejša merila za izpolnitev pogojev za prenehanje statusa odpadka, če teh ni določila Evropska komisija. Ta merila morajo upoštevati vse možne škodljive vplive snovi ali predmeta na zdravje ljudi ali okolje, vsebovati pa morajo:

1. dopustne vhodne odpadne materiale za postopek recikliranja,
2. dovoljene postopke in tehnike obdelave,

3. kadar je potrebno, merila kakovosti za materiale, ki niso več odpadki, pridobljene s postopkom recikliranja v skladu z veljavnimi standardi za proizvode, vključno z mejnimi vrednostmi za onesnaževala,
4. kadar je potrebno, zahteve za sisteme upravljanja, da se dokaže skladnost z merili za prenehanje statusa odpadka, tudi za nadzor kakovosti in notranje spremljanje ter akreditacijo, in
5. zahtevo za izjavo o skladnosti.

Prav tako je določeno, da fizična ali pravna oseba, ki prvič uporablja material, ki je prenehal biti odpadek in ni bil dan na trg, ali prvič da material na trg po tem, ko je ta prenehal biti odpadek, zagotovi, da material izpolnjuje zahteve iz predpisov, ki urejajo kemikalije in predpisov, ki urejajo proizvode. Pogoji glede prenehanja statusa odpadka pa morajo biti izpolnjeni, preden se za material, ki je prenehal biti odpadek, začne uporabljati zakonodaja o kemikalijah in proizvodih.

K 20.č členu

V tem členu je urejena odgovornost za ravnanje z odpadki

Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora odpadke obdelati sam ali zanj obdelavo izvede oseba, ki v skladu Z zakonom o varstvu okolja obdeluje odpadke ali zagotovi oseba, ki v skladu s tem zakonom zbira odpadke ali trguje z njimi.

Izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov lahko odpadke tudi pošlje v obdelavo v drugo državo članico EU ali tretjo državo v skladu s predpisi, ki urejajo pošiljke odpadkov, vendar pa pošiljanje odpadkov v odstranjevanje in pošiljanje mešanih komunalnih odpadkov v predelavo v drugo državo članico EU ali tretjo državo ni dovoljeno, če jih je mogoče ustrezno obdelati na območju Republike Slovenije. Te zahteve so urejene in prevzete iz veljavne Uredbe o odpadkih.

Odgovornost izvirnega povzročitelja odpadkov ali drugega imetnika odpadkov za izvedbo obdelave odpadkov preneha, ko odpadke odda osebi, ki v skladu z Zakonom o varstvu okolja odpadke zbira ali jih obdeluje.

Izvirni povzročitelj odpadkov ali oseba, ki v skladu z Zakonom o varstvu okolja zbira odpadke, pa lahko nenevarne odpadke proda tudi trgovcu, če ta zanj zagotovi njihovo obdelavo tako, da jih proda osebi, ki v skladu s tem zakonom obdeluje odpadke. V tem primeru se šteje, da je odgovornost izvirnega povzročitelja odpadkov ali zbiralca glede obdelave odpadkov izpolnjena, ko je obdelava izvedena v celoti. Tudi te zahteve so urejene in prevzete iz veljavne Uredbe o odpadkih.

K 20.d členu

Ta člen ureja stroške ravnanja z odpadki, ki jih v skladu z načelom onesnaževalec plača praviloma plača izvirni povzročitelj odpadkov. Vladi pa je v skladu z Direktivo 2008/98/ES dano pooblastilo, da lahko določi, da stroške ravnanja z odpadki, ki nastanejo po uporabi proizvodov, za katere velja PRO, delno ali v celoti plača proizvajalec.

K 20.e členu

V tem členu je urejena vsebina okoljevarstvenega dovoljenja za zbiranje, predelavo ali odstranjevanje odpadkov. Te zahteve so urejene in prevzete iz veljavne Uredbe o odpadkih.

K 20.f členu

20.f člen predlaganega zakona določa proizvajalcu proizvodov s sedežem v RS obveznost upoštevanja vseh prepovedi, zahtev in drugih pravil ravnanja, da se zagotovi ravnanje z odpadki iz proizvodov ter vseh obveznosti, določenih v okviru sistema PRO. Sistem PRO je opredeljen kot sklop ukrepov, ki zagotavlja, da proizvajalci proizvodov nosijo finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje z odpadki v življenjskem ciklu proizvoda. Za večjo učinkovitosti sistemov PRO, še posebej zaradi kompleksnosti distribucijskih verig in naraščajoče prodaje na daljavo neposredno končnim uporabnikom člen uvaja dodatne ukrepe. Tako je proizvajalcu proizvodov s sedežem v RS naloženo tudi izpolnjevanje obveznosti sistema PRO pri dajanju proizvodov na trg v drugi državi članici EU, kljub temu da tam nima sedeža, kadar je to zahtevano s predpisi te države članice EU. Prav tako je proizvajalcu s sedežem v drugi državi članici, ki nima sedeža v RS, omogočeno imenovanje pooblaščenega zastopnika za namene izpolnjevanja obveznosti v okviru sistema PRO. Določen je pravno formalni status pooblaščenega zastopnika, način njegovega imenovanja in njegove obveznosti. Vladi pa je dana pristojnost za določitev proizvodov in proizvajalcev za katere velja PRO.

K 20.g členu

V 20.g členu so podrobno opredeljene obveznosti proizvajalca proizvodov za katere velja PRO. Te obsegajo zagotavljanje zbiranja in prevzemanja odpadkov iz proizvodov, ki se zberejo kot komunalni odpadki in tistih, niso komunalni odpadki, na območju celotnega ozemlja Republike Slovenije, obdelavo zbranih odpadkov, doseganje okoljskih ciljev pri ravnanju z odpadki iz proizvodov, informiranje javnosti in obveščanje imetnikov odpadkov o načinu in pomenu ločenega zbiranja odpadkov in okoljsko učinkovitem ravnanju z njimi, posredovanje ustreznih informacij o proizvodih in obdelavi odpadkov iz proizvodov izvajalcem obdelave ter zbiranje in posredovanje predpisanih podatkov o proizvodih danih na trg v RS ter zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov.

Da je zagotovljeno okoljsko učinkovito ravnanje z vsemi odpadki iz proizvodov, je jasno določena obveznost, da so vsi proizvajalci istovrstnih proizvodov skupaj finančno in organizacijsko odgovorni, da se zberejo in obdelajo vsi odpadki iz teh proizvodov, ki nastanejo na območju RS. Pri tem je delež obveznosti posameznega proizvajalca v zvezi z odpadki enak deležu proizvodov, ki ga ima pri dajanju proizvodov na trg v RS.

V tretjem odstavku obravnavanega člena je določen način izpolnjevanja PRO za posameznega proizvajalca (bodisi skupaj z drugimi proizvajalci istovrstnih proizvodov z vključitvijo v skupno izpolnjevanje obveznosti, bodisi da samostojno vzpostavi dejavnosti, ukrepe in ravnanja za izpolnjevanje obveznosti), v četrtem pa sprememba načina izpolnjevanja obveznosti. Ne glede na to, je s petim odstavkom tega člena vladi dana pristojnost, da lahko določi zgolj skupno izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev v primeru odpadkov iz proizvodov, ki so komunalni odpadki in če se proizvodi iz katerih nastajajo odpadki uporabljajo v gospodinjstvih. Prav tako lahko vlada proizvajalcu, ki daje na trg manjše količine proizvodov skladno s šestim odstavkom tega člena določi manjši obseg administrativnih ukrepov in ravnanj povezanih z izpolnjevanjem njegovih obveznosti.

Vladi je dana tudi pristojnost, da predpiše okoljske cilje pri ravnanju z odpadki iz proizvodov, način in obseg ravnanja z odpadki iz proizvodov, podrobnejše organizacijske in tehnične ukrepe povezane z zbiranjem in obdelavo odpadkov iz proizvodov, način, obseg in vsebino informiranja ter obveščanja javnosti, imetnikov

odpadkov ter oseb, ki izvajajo obdelavo odpadkov iz proizvodov ter druge ukrepe, zahteve in pravila ravnanja za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev.

K 20.h členu

V 20.h členu je določena finančna obveznost proizvajalca pri izpolnjevanju njegovih PRO obveznosti. Predlagani zakon tu sledi minimalnim zahtevam zakonodaje EU za sisteme PRO tako, da proizvajalec v celoti krije stroške izpolnjevanja njegove obveznosti iz prvega odstavka 20.g člena. Tako krije za proizvode, ki jih da na trg v RS stroške ločenega zbiranja odpadkov iz proizvodov, prevoza in obdelave zbranih odpadkov iz proizvodov, izpolnjevanja predpisanih okoljskih ciljev pri ravnanju z odpadki iz proizvodov, informiranja javnosti in obveščanja imetnikov odpadkov ter zbiranja in posredovanja vseh predpisanih podatkov. Prav tako proizvajalec v deležu obveznosti določenem v drugem odstavku 20.g člena krije tudi stroške izpolnjevanja obveznosti za vse odpadke iz istovrstnih proizvodov, ki nastajajo v RS.

V četrtem odstavku je vladi podeljena pristojnost za določitev morebitnih izjem glede obsega prej navedenih stroškov kadar to zahtevajo ali omogočajo predpisi EU, ki urejajo PRO za določeno vrsto proizvodov in ob pogoju, da določen del stroškov nosijo povzročitelji odpadkov ali distributerji. Tako je zagotovljena ohranitev uveljavljenega financiranja pri izpolnjevanju PRO za vozila in EEO, kjer finančna obveznost proizvajalca ne zajema financiranja celotnega ravnanja z odpadki iz proizvodov in kadar je to zaradi ohranjanja obstoječih sistemov ravnanja z odpadki potrebno. Prav tako lahko vlada, predpiše manjši obseg stroškov izpolnjevanja obveznosti PRO za proizvajalca, ki daje na trg v RS manjše količine proizvodov določene vrste.

K 20.i členu

V 20.i členu je podrobno določen način skupnega izpolnjevanja PRO. Predlagani zakon določa, da skupno izpolnjevanje PRO obveznosti v imenu proizvajalcev v tem primeru izvaja organizacija za skupno izpolnjevanje PRO za odpadke iz teh proizvodov. V drugem odstavku je določen način pristopa proizvajalca k organizaciji tako, da z njo sklene pisno pogodbo. S tem jo pooblasti za izpolnjevanje njegovih obveznosti kar ga ne odvezuje njegove predpisane finančne obveznosti. Predlog zakona zaradi zagotavljanja učinkovitega izpolnjevanja ravnanja z odpadki iz proizvodov in predvsem njihovega zbiranja ne dopušča proizvajalcu izpolnjevanja obveznosti za odpadke iz istovrstnih proizvodov v okviru več organizacij. V primeru, da je proizvajalec ustanovitelj, član ali lastnik organizacije pa lahko izpolnjuje obveznosti zgolj s sklenitvijo pogodbe s to organizacijo.

Šesti odstavek obravnavanega zakona določa obveznosti proizvajalca do organizacije, s katero ima sklenjeno pogodbo, ki se nanašajo na plačevanje stroškov in zagotavljanje točnih in popolnih podatkov o količini proizvodov, ki jih daje na trg v RS in drugih podatkov za izpolnjevanje njegovih obveznosti, informacijah o spremembah v poslovanju. V okviru teh obveznosti predlog zakona določa tudi obveznost proizvajalca za omogočanje vpogleda v dokumentacijo proizvajalca, na zahtevo organizacije. Prav tako pa daje pridruženemu proizvajalcu pravico do vpogleda v dokumentacijo organizacije, ki se nanaša na izpolnjevanje njegovih obveznosti.

K 20.j členu

20.j člen podrobno določa formalno pravni status organizacije, namen njene ustanovitve in način delovanja ter pogoje glede ustanovitelja ali lastnika organizacije.

Predlagani zakon določa organizacijo kot pravno oseba s sedežem v RS, ustanovljeno z namenom, da za proizvajalce določenih istovrstnih proizvodov zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti kot nepridobitno dejavnost, ki jo ustanovijo, jo imajo v lasti in z njo upravljajo proizvajalci določenih istovrstnih proizvodov s sedežem v RS. Takšna določitev nosilca skupnega izpolnjevanja obveznosti določa in zagotavlja izpolnjevanje PRO izključno zaradi izpolnjevanja obveznosti proizvajalcev in v poslanstvu zagotavljanja javnega interesa preprečevanja tveganja za onesnaženje okolja in za zdravje ljudi pri ravnanju z odpadki iz proizvodov.

Tretji odstavek obravnavanega člena določa, da lahko opravlja organizacija skupno izpolnjevanje obveznosti samo za odpadke iz ene vrste proizvodov. Ne glede na to četrti odstavek vladi omogoča, da zaradi tehničnih in ekonomskih razlogov ali če to omogočajo predpisi EU (z dopuščanjem skupnih sistemov za zbiranje in financiranje določenih vrst odpadkov iz proizvodov za katere velja PRO) določi, da organizacija lahko opravlja izpolnjevanje obveznosti za odpadke iz več vrst proizvodov.

Predlagani zakon določa tudi, da organizacija ne sme opravljati nobene dejavnosti, ki ni zvezana z namenom, da za proizvajalce določenih istovrstnih proizvodov zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti.

V šestem odstavku obravnavanega člena z namenom zagotavljanja konkurenčnosti v segmentu ravnanja z odpadki pri skupnem izpolnjevanju obveznosti določa, da ustanovitelj ali lastnik organizacije in organizacija ne sme biti oseba, ki izvaja ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti ali neposredno bodisi posredno kapitalsko povezana z osebo ki je oseba, ki ravna z odpadki iz proizvodov, ki so predmet izpolnjevanja skupne obveznosti ali imeti v njej upravljavske ali nadzorstvene pravice. Prav tako ne sme biti neposredno ali posredno kapitalsko povezana z drugo organizacijo, ki zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti za odpadke iz istovrstnih proizvodov.

K 20.k členu

20.k člen določa obveznosti organizacije. Ta mora za pridružene proizvajalce zagotavljati izpolnjevanje njihovih obveznosti. Obveznosti za ravnanje z odpadki iz proizvodov, ki nastanejo na območju RS mora zagotoviti v deležu, ki je enak vsoti deležev obveznosti proizvajalcev, ki imajo z njo veljavno pogodbo.

Tretji odstavek obravnavanega člena, da mora organizacija zagotavljati izpolnjevanje obveznosti v skladu s svojim načrtom za skupno izpolnjevanje obveznosti v katerem opredeli obseg obveznosti in sistem ukrepov in dejavnosti za njihovo izpolnjevanje. Prav tako določa vsebino tega t. Im skupnega načrta, ki mora vsebovati podatke o predvideni skupni količini proizvodov, ki jih pridruženi proizvajalci dajejo na trg v RS, odpadkih iz proizvodov, ki so predmet skupnega izpolnjevanja obveznosti in predvideni letni količini zbranih odpadkov, načinu in obsegu zbiranja odpadkov iz proizvodov, načinu in obsegu obdelave zbranih odpadkov iz proizvodov v povezavi z doseganjem okoljskih ciljev, zbiralcih in izvajalcih obdelave ter načinu, pogostnosti in vsebini obveščanja in informiranja javnosti, imetnikov odpadkov in oseb, ki izvajajo obdelavo odpadkov iz proizvodov. V četrtem členu je določeno kdaj je potrebno načrt spremeniti ali dopolniti ter, da je v tem primeru potrebno zagotoviti sledljivost sprememb ali dopolnitev.

V šestem odstavku je določena obveznost pristojnemu inšpektorju, da najmanj enkrat letno preveri skladnost izpolnjevanja obveznosti s skupnim načrtom in organizaciji, da na zahtevo da na vpogled skupni načrt ministrstvu ali pristojnemu inšpektorju kadarkoli. Podrobnejšo vsebino skupnega načrta predpiše vlada.

K 20.l členu

20.l člen določa delovanje organizacije. Za zagotovitev enakopravnih pogojev vsem proizvajalcem in njihove enakopravne obravnave določa, da mora organizacija skleniti na enoten način in pod enakimi pogoji pogodbo o pristopu k skupnemu izpolnjevanju obveznosti v organizaciji z vsakim proizvajalcem istovrstnih proizvodov, ki to želi. Zaradi izpolnjevanja obveznosti glede zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov mora organizacija zagotoviti finančno jamstvo.

Glede zaračunavanja stroškov organizacije pridruženim proizvajalcem skladno z minimalnimi zahtevami evropskih predpisov predlog zakona določa upoštevanje dejanskih stroškov izpolnjevanja obveznosti, ki ne presegajo stroškov, potrebnih za zagotavljanje storitev za predpisano ravnanje z odpadki iz proizvodov na stroškovno učinkovit način. Prav tako mora organizacija, kadar je mogoče, te stroške uravnavati glede na trajnost, popravljivost ponovno uporabljivost ali reciklabilnost proizvoda. Zaradi preglednosti načina zaračunavanja teh stroškov mora imeti organizacija glede tega notranji akt, dostopen vsem pridruženim proizvajalcem.

Zaradi zahteve po izpolnjevanju obveznosti kot nepridobitne dejavnosti peti odstavek določa, da lahko organizacija uporabi prihodke oziroma morebitni dobiček zgolj za znižanje stroškov, ki se zaračunavajo pridruženim proizvajalcem. Za zagotavljanje konkurenčnosti v sektorju ravnanja z odpadki mora organizacija izbirati osebe, ki zanje izvajajo zbiranje in obdelavo odpadkov na podlagi javnega poziva. Imeti mora vzpostavljen predpisan sistem samonadzora nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov in na svojih spletnih straneh javno objavljati informacije o lastnikih in pridruženih proizvajalcih, višini stroškov, ki jih za izpolnjevanje obveznosti plača pridružen proizvajalec glede na prodano enoto ali tono proizvoda danega na trg v RS, postopkih izbora oseb, ki za organizacijo izvajajo zbiranje in obdelavo odpadkov iz proizvodov ter o doseganju predpisanih okoljskih ciljev.

Deveti odstavek določa organizaciji obveznost rednega preverjanja točnosti in pravilnosti predpisanih podatkov pridruženega proizvajalca, ki jih ta sporoča organizaciji, obveščanja pridruženih proizvajalcev o obsegu izpolnitve njihovih obveznosti ter dajanja na vpogled ministrstvu dokumentacije o verodostojnosti podatkov o proizvodih, ki jih pridruženi proizvajalci dajejo na trg ter o zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov.

Deseti odstavek organizaciji določa pravico do vpogleda v dokumentacijo posameznega pridruženega proizvajalca o podatkih o proizvodih, ki jih daje na trg v RS ter v dokumentacijo zbiralca ali obdelovalca podatkov, ki dokazuje točnost in pravilnost podatkov o količinah zbranih in obdelanih odpadkov iz proizvodov. Pri tem ji je oseba, ki ravna z odpadki, to dolžna omogočiti.

Dvanajsti odstavek določa obveznost letnega posredovanja letnega poročila o izpolnjevanju obveznosti za preteklo koledarsko leto, ki mu mora biti priložen revidiran računovodski izkaz. Podrobno vsebino poročila predpiše vlada.

K 20.m členu

Predlagani zakon v 20.m členu uvaja dovoljenje za skupno izpolnjevanje obveznosti, ki ga mora imeti organizacija. S tem bo poenoten do sedaj neenoten postopek formalnega dovoljevanja skupinskega izpolnjevanja obveznosti PRO, saj je s trenutnimi predpisi izdaja dovoljenja predvidena samo pri izpolnjevanju PRO za embalažo pri

ostalnih proizvodih pa so načrti skupnega ravnanja z odpadki iz proizvodov vpisani v evidenco načrtov in skupnih načrtov.

Drugi odstavek določa vsebino vloge za dovoljenje in predpisane priloge, tretji pa izdajo dovoljenja. V postopku izdaje dovoljenja se preveri izpolnjevanje predpisanih pogojev glede organizacije, skladnost skupnega načrta organizacije s predpisanimi zahtevami in zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti organizacije glede zagotavljanja z odpadki iz proizvodov na njegovi podlagi, zadostnost finančnih sredstev za izpolnjevanje obveznosti ter vzpostavljenost sistema predpisanega samonadzora organizacije. Zaradi zagotavljanja reprezentativnosti organizacije, smiselnosti logistike izpolnjevanja obveznosti glede zagotavljanja ravnanja z odpadki iz proizvodov ter spremljanja le-tega je za izdajo dovoljenja zahtevano, da organizacija zagotavlja skupno izpolnjevanje obveznosti za pridružene proizvajalce, ki dajo skupaj na trg najmanj 25 odstotkov količine proizvodov, dane na trg v RS.

Organizacija pridobi dovoljenje, katerega veljavnost je vezana na predložitev finančnega jamstva. Dovoljenje se torej izda pod odložnim pogojem pravočasne predložitve ustreznega finančnega jamstva. Če ta pogoj ni izpolnjen, dovoljenje sploh ne začne veljati, o čemer ministrstvo izda ugotovitveno odločbo.

Predlog zakona določa veljavnost dovoljenja za pet let in način njegovega podaljšanja in vladi določa pristojnosti, da predpiše način ugotavljanja izpolnjevanja pogoja glede reprezentativnosti organizacije.

K 20.n členu

20.n člen predloga zakona določa razloge in način za spremembo ali odvzem dovoljenja za skupno izpolnjevanje obveznosti. Tako mora organizacija zaradi spremembe firme ali sedeža ali zaradi vsake večje nameravane spremembe skupnega načrta, ki bi lahko vplivala na izpolnjevanje obveznosti organizacije in ki jih predlog zakona podrobno določa, vložiti vlogo za spremembo dovoljenja. Tretji in četrty odstavek določata vsebino vloge za dovoljenje in postopek spremembe dovoljenja.

Obraavnani člen določa odvzem dovoljenja, če organizacija ne zagotovi predpisanega finančnega jamstva in postopek odvzema dovoljenja na predlog pristojnega inšpektorja v primeru ugotovitve hujših kršitev izpolnjevanja obveznosti organizacije glede zagotavljanja ravnanja z odpadki iz proizvodov, organizacija pa ne izvrši inšpektorjeve pravnomočne odločbe. Sedmi odstavek določa pravice pridruženega proizvajalca v postopku odvzema dovoljenja, osmi pa prenehanje veljavnosti dovoljenja v primeru odvzema.

K 20.o členu

20.o člen določa način samostojnega izpolnjevanja obveznosti. Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti PRO, te izpolnjuje v skladu s svojim načrtom za izpolnjevanje obveznosti, v katerem opredeli obseg obveznosti in sistem dejavnosti in ukrepov za njihovo izpolnjevanje.

Obraavnani člen določa vsebino načrta ter postopek njegove spremembe ali dopolnitve, s smiselno uporabo tretjega, četrtega in petega odstavka 20.k člena predlaganega zakona.

Proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti mora zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti glede zbiranja in obdelave odpadkov iz proizvodov zagotoviti finančno jamstvo v skladu s 115 členom tega zakona, imeti mora vzpostavljen sistem nadzora

nad svojim finančnim poslovanjem in kakovostjo podatkov v skladu z 20.r členom predloga tega zakona. Na svojih spletnih straneh mora javno objavljati informacije o doseganju predpisanih okoljskih ciljev pri ravnanju z odpadki iz proizvodov ter ministrstvu na zahtevo dati na vpogled v dokumentacijo, ki dokazuje točnost in pravilnost podatkov o količinah proizvodov danih na trg v RS in o količinah zbranih ter obdelanih odpadkov iz proizvodov. Ministrstvu mora posredovati letno poročilo o izpolnjevanju obveznosti za preteklo leto, ki mu mora biti priložen tudi revidiran računovodski izkaz v skladu z določbami 20.r člena tega predloga zakona.

Osmi odstavek določa obveznost pristojnemu inšpektorju, da najmanj enkrat letno preveri skladnost izpolnjevanja obveznosti z načrtom, z devetim odstavkom pa je vladi podeljena pristojnost za določitev podrobnejše vsebine načrta in poročila ter načina poročanja.

K 20. p členu

20.p člen določa, da mora imeti proizvajalec za samostojno izpolnjevanje obveznosti dovoljenje ministrstva.

Drugi odstavek določa vsebino vloge za dovoljenje in predpisane priloge k vlogi, tretji pa postopek izdaje dovoljenja. V postopku izdaje dovoljenja se preveri skladnost načrta s predpisanimi zahtevami in zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti proizvajalca na njegovi podlagi, da imajo zbiralci in obdelovalci, ki bodo zbirali in obdelovali odpadke iz proizvodov potrebna dovoljenja v skladu s tem zakonom, zadostnost finančnih sredstev proizvajalca za izpolnjevanje obveznosti in vzpostavljenost sistema predpisanega samonadzora. Proizvajalec, ki je pridobil dovoljenje mora najkasneje v mesecu dni od njegove izdaje ministrstvu posredovati finančno jamstvo v skladu s 115. členom veljavnega zakona. Podobno kot za organizacijo, je tudi v tem primeru določen odložni pogoji, na pravočasno izpolnitev katerega je vezana veljavnost dovoljenja.

Predlagani zakon v tem členu določa veljavnost dovoljenja za pet let in način njegovega podaljšanja ter način spremembe in odvzema dovoljenja s smiselno uporabo določb 20.n člena predlaganega zakona.

K 20.r členu

V 20.r členu je za organizacijo ali proizvajalca, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, določena obveznost zagotovitve ločenega računovodskega evidentiranja prihodkov, stroškov ter odhodkov, povezanih z zahtevami iz 20.h člena tega predloga zakona. Prav tako mora organizirati učinkovit sistem notranjih kontrol, ki bo zagotavljal pravilnost in popolnost računovodskega evidentiranja.

Obraavnani člen podrobno določa način revidiranja računovodskih izkazov organizacije ali proizvajalca, ki samostojno izpolnjuje obveznosti. Revidiranje mora obsegati tudi pravilnost in popolnost podatkov iz 7. točke 20.g člena predloga tega zakona (podatkov o proizvodih danih na trg in o zbranih ter obdelanih odpadkih iz proizvodov). Osmi odstavek določa pristojnost ministra, da predpiše shemo za certificiranje sistema zbiranja teh podatkov.

K 20.s členu

Za usklajevanje izpolnjevanja obveznosti PRO, v primeru več organizacij in proizvajalcev, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti 20.s člena predlaganega zakona, uvaja koordinacijsko telo. Ta je pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki lahko usklajuje izpolnjevanje obveznosti le za odpadke iz istovrstnih proizvodov, za isto vrsto

odpadkov iz proizvodov pa lahko izpolnjevanje obveznosti usklajuje samo eno koordinacijsko telo.

Usklajevanje izpolnjevanja obveznosti koordinacijskega telesa obsega določanje deležev iz drugega odstavka 20.g člena in razporejanje obveznosti med organizacijami in proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, z določanjem deležev izpolnjevanja njihovih obveznosti v skladu z drugim odstavkom 20.g člena in drugim odstavkom 20. k člena ter na način, določen s pogodbo iz šestega odstavka tega člena.

Tretji odstavek člena določa, da lahko vlada zaradi tehničnih ali ekonomskih razlogov določi, da koordinacijsko telo usklajuje izpolnjevanje obveznosti tudi za odpadke iz več vrst proizvodov.

Četrty odstavek določa način ustanovitve koordinacijskega telesa, ustanovijo ga ali se o njem dogovorijo organizacije in proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti. Te osebe tudi nosijo stroške delovanja koordinacijskega telesa.

Šesti odstavek določa postopek ustanovitve koordinacijskega telesa na poziv ministrstva. Če organizacije in proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti v predpisanem roku ne ustanovijo koordinacijskega telesa ali se o njem ne dogovorijo, ministrstvo na podlagi javnega poziva imenuje neodvisno osebo, ki bo na njihove stroške opravljala naloge koordinacijskega telesa.

Osmi odstavek določa obveznost pogodbenega razmerja med organizacijo in proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, za odpadke iz istovrstnih proizvodov, s katerim pristopijo k usklajevanju izpolnjevanja obveznosti.

Deseti odstavek določa odvzem dovoljenja iz 20.m člena predloga tega zakona organizaciji ali dovoljenja iz 20.p člena predloga tega zakona proizvajalcu, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, po uradni dolžnosti, če ministrstvu v predpisanih rokih ne posreduje pogodbe s koordinacijskim telesom.

K 20.š členu

20.š člen določa naloge koordinacijskega telesa. To mora določati deleže izpolnjevanja obveznosti iz drugega odstavka 20.s člena predlaganega zakona in razporejati izpolnjevanje obveznosti organizacij oziroma proizvajalcev, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, glede doseganja deležev izpolnjevanja obveznosti. Za usklajevanje izpolnjevanja obveznosti mora imeti koordinacijsko telo komunikacijsko povezavo z izvajalci javne službe iz prvega odstavka 149. člena tega zakona in povzročitelji ter imetniki odpadkov iz proizvodov, ki niso komunalni odpadki. Poleg tega mora koordinacijsko telo sodelovati z organizacijami oziroma proizvajalci, ki samostojno izpolnjujejo obveznosti, pri identifikaciji proizvajalcev, ki niso vpisani v register proizvajalcev iz 20.t člena tega zakona, prispevati k mirnemu reševanju sporov v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti med udeleženci in sodelovati z ministrstvom in pristojno inšpekcijo glede izpolnjevanja obveznosti organizacij in proizvajalcev, ki samostojno zagotavljajo obveznosti. Koordinacijsko telo mora ministrstvu sporočati podatke o deležih iz drugega odstavka 20.s člena in na zahtevo ministrstva posredovati in omogočiti vpogled v podatke o usklajevanju obveznosti, ki so potrebni zaradi spremljanja in nadzora nad izvajanjem sistema PRO.

Koordinacijsko telo svoje naloge glede določanja deležev obveznosti in usklajevanja izpolnjevanja obveznosti izpolnjuje z uporabo podatkov iz informacijskega sistema iz 20.u člena, ob upoštevanju obveznosti organizacije in posameznega proizvajalca, ki

samostojno izpolnjuje obveznosti v skladu z določbami drugega odstavka 20.g člena in drugega odstavka 20.k člena.

Tretji odstavek določa, da mora koordinacijsko pri izvajanju svojih nalog skrbeti za doseganje skupnega interesa in neodvisno od interesov posamične organizacije ali posamičnega proizvajalca, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, pri čemer mora zagotavljati enakopravno obravnavo vseh.

Četrty odstavek določa, da mora koordinacijsko telo obvestiti pristojni inšpektorat, če organizacija ali posameznik, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, ne izpolni svojih obveznosti glede zbiranja odpadkov, kakor mu ga je razporedilo koordinacijsko telo.

Peti odstavek daje pristojnosti vladi, da predpiše podrobnejši način določanja deležev iz 1. točke prvega odstavka 20.š člena.

20.t člen

Ta člen ureja register proizvajalcev proizvodov z namenom, da se za posamezen tok oziroma vrsto (in kategorijo) proizvodov, za katere velja PRO, vodijo podatki o osebah, za katere velja PRO in o tem, ali te osebe obveznosti PRO izpolnjujejo samostojno ali skupno. Proizvajalec oziroma pooblaščen zastopnik proizvajalca, kakor je opredeljen v tem podpoglavju, zahtevane podatke tekoče vpisujeta sama. Ta evidenca je del informacijskega sistema iz 20.u člena in zato za vpisane podatke veljajo tudi določila omenjenega člena o odgovornosti in domnevi pravilnosti podatkov. Urejen pa je tudi izbris iz registra.

20.u člen

Obravnavani člen ureja informacijski sistem PRO. Ta je namenjen tako izvajanju sistema PRO, med drugim tudi izvajanju nalog koordinacijskega centra (urejenem v 20š.v povezavi z 20s. členom) kot spremljanju izvajanja obveznosti (urejenem na primer v 20.v člen) in izvajanju nadzora, tudi inšpekcijskega nadzora skladno z določili 157. člena zakona. Podatki, ki jih mora vsebovati informacijski sistem so opredeljeni v tretjem odstavku. Te podatke v informacijski sistem pošiljata organizacija in proizvajalec, ki samostojno izpolnjuje obveznosti, ki za to pridobita ustrezno pravico uporabe sistema (vnosa in dostopa do podatkov). Osnutek zakona izrecno določa, da za pravilnost in ažurnost podatkov, vključno z morebitno škodo, nastalo zaradi njihove nepravilnosti, odgovarja njihov pošiljatelj. Vzpostavljena je domneva, da so podatki informacijskega sistema pravilni. Ta domneva se lahko izpodbija v sodnih in upravnih postopkih, v katerih zatrjevanja stranke oziroma organa temelji na teh podatkih. Vsakdo lahko dostopa do lastnih podatkov; dostop do podatkov o drugi osebi pa je iz razloga varovanja poslovnih skrivnosti mogoč le na podlagi odredbe sodišča, ki opravi presojo, ali so za to izpolnjeni predpisani kriteriji. Dostop inšpektorja pristojne inšpekcije je urejen posebej in je skladen z njegovo nadzorno funkcijo.

20.v člen

Ta člen predpisuje obdelavo podatkov informacijskega sistema in določa namen te obdelave. Izrecno je določena naloga ministrstva, da enkrat letno opravi analizo podatkov iz informacijskega sistema. Na podlagi analize podatkov ministrstvo oblikuje poročilo, ki vsebuje zlasti ugotovitve glede doseganja okoljskih ciljev in izpolnjevanja drugih obveznosti proizvajalcev. Poročilo se javno objavi, s čimer se zagotavlja transparentnost delovanja sistema PRO. Ugotovitve iz analiza so seveda tudi podlaga oblikovanju okoljske politike ministrstva; v primeru ugotovljenih nepravilnosti glede

izpolnjevanja obveznosti posamezne osebe, pa tudi pobudi za ukrepanje pristojne inšpekcije.

20.z člen

V tem členu je urejena ustanovitev, sestava in upravičenje predlagati člane Sveta za PRO kot neodvisnega posvetovalnega organa ministrstva. Svet, je namenjen izmenjavi mnenj o sistemu PRO med različnimi udeleženci in oblikovanju mnenj za ministrstvo, ki se nanašajo na delovanje sistema PRO.

K 8. členu

Predlagana sprememba 69. člena ZVO-1 je potrebna zaradi uskladitve s spremenjenim 77. členom.

K 9. členu

Predlagana sprememba 71. člena ZVO-1 je potrebna zaradi uskladitve s spremenjenim 77. členom.

K 10. členu

Predlagana sprememba 73. člena ZVO-1 je potrebna zaradi uskladitve s spremenjenim 77. členom.

K 11. členu

Predlagana sprememba 77. člena veljavnega zakona je namenjena odpravi administrativnih ovir in pospešitvi postopkov. Od veljavne ureditve se razlikuje zlasti v tem, da opušča institut prijave nameravane spremembe, tako da mora upravljavec naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje večjega obsega iz 68. člena zakona za vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave, ki je povezana z delovanjem ali razširitvijo naprave in lahko vpliva na okolje, vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja. Ministrstvo bo okoljevarstveno dovoljenje spremenilo, če bo nameravana sprememba večja ali če nameravana sprememba ni večja, vendar je treba zaradi nameravane spremembe spremeniti pogoje in ukrepe v veljavnem okoljevarstvenem dovoljenju. Določena je vsebina vloge, pri čemer ureja tudi primere, ko mora vloga vsebovati tudi dopolnitev izhodiščnega poročila iz četrtega odstavka 70. člena zakona. Ob večji spremembi naprave bo ministrstvo pisno obvestilo pristojno inšpekcijo, da je začelo voditi postopek za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ta pa opravi izredni inšpekcijski pregled naprave, o tem pripravi poročilo in ga v 30 dneh od prejema obvestila pošlje ministrstvu. Če pristojna inšpekcija ob izrednem inšpekcijskem pregledu ugotovi, da naprava ne deluje v skladu s predpisi in o tem izda odločbo, ministrstvo postopek spremembe okoljevarstvenega dovoljenja prekine do izvršitve inšpekcijske odločbe. Zakon ureja tudi rok za izdajo odločbe, v primerih ko nameravana sprememba ni večja sprememba pa se ne bodo uporabljale določbe 71. člena zakona in drugega do četrtega odstavka 73. člena zakona.

V skladu z dvanajstim odstavkom obravnavanega člena lahko, kot že dosedaj, upravljavec naprave zaprosi ministrstvo za določitev manj strogih mejnih vrednosti, ministrstvo pa mu v šestih mesecih spremeni dovoljenje, če so izpolnjeni predpisani pogoji.

K 12. členu

V **8. členu** predlagana sprememba šestega odstavka 78. člena veljavnega zakona je potrebna zaradi uskladitve z zahtevami Direktive 2010/75/EU, na kar je Republiko Slovenijo opozorila Evropska komisija. K obo objavljen nov Zaključek o BAT, se bo morala naprava prilagoditi vsem veljavnim zaključkom o BAT in ne le tistemu, ki se nanaša na glavno dejavnost naprave.

K 13. členu

Predlagana sprememba 80. člena ZVO-1 je potrebna zaradi uskladitve s spremenjenim 77. členom.

K 14. členu

V **14. členu** predlagana sprememba 90. člena veljavnega zakona vsebuje manjšo spremembo, ki se nanaša na zahtevo, da mora upravljavec obrata spremeniti varnostni načrt ali zasnovo tveganja ali vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja tudi v primeru spremembe upravljavca obrata.

K 15. členu

V **15. členu** predlagane spremembe naslova IV. Poglavja, 4. Podpoglavja in naslova ter v prvem odstavku 117. člena veljavnega zakona so potrebne zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2018/410.

K 16. členu

V **16. členu** predlagana sprememba drugega odstavka 118. člena veljavnega zakona je potrebna zaradi spremembe predpisa EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije. Sprememba je posledica nove vsebine odločbe o podelitvi emisijskih kuponov iz spremenjenega 130. člena veljavnega zakona, v kateri bodo določbe o podnapravah na lokaciji na katere je vezana brezplačna dodelitev pravic do emisije.

K 17. členu

V **17. členu** predlagana sprememba 2. točke tretjega odstavka 119. člena veljavnega zakona je potrebna zaradi spremembe predpisa EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije. Sprememba je predvsem posledica drugačne ureditve vsebine odločbe o podelitvi emisijskih kuponov iz spremenjenega 130. člena veljavnega zakona. Predlagano črtanje besedila v 6. točki tretjega odstavka 119. člena je potrebno zaradi uskladitve z določbami predpisa EU, ki določa register Unije. Upravljavci naprav in operaterji zrakoplovov svoje obveznosti iz 6. točke tretjega odstavka 119. člena sami neposredno urejajo v registru Unije in ne predajajo emisijske kupone nacionalnemu administratorju iz 132. člena veljavnega zakona. Predlagano črtanje četrtega odstavka 119. člena je potrebno zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2018/410.

K 18. členu

V **18. členu** predlagano črtanje besedila v prvem odstavku 120. člena veljavnega zakona je potrebno zaradi sprejembe predpisa EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije. Sprememba je predvsem posledica drugačne ureditve vsebine odločbe o podelitvi emisijskih kuponov iz spremenjenega 130. člena veljavnega zakona. Sprememba četrtega odstavka 120. člena je potrebna zaradi pravilnega sklicevanja. Predlagana sprememba v petem odstavku 120. člena je črtanje odvečnega besedila, ki je opredeljevalo primere, v katerih je ministrstvo tudi spremenilo dovoljenje iz 119. člena veljavnega zakona. Predlagana sprememba v

šestem odstavku 120. člena je potrebna zaradi uskladitve z določbami iz spremenjenega 126.a člena veljavnega zakona. Seznam upravljavcev in naprav iz 126.a člena opredeljuje upravljavce in naprave, ki so v zadevnem obdobju v sistemu trgovanja. Če naprava zaradi sprememb ne izpolnjuje več kriterijev za uvrstitev v naprave iz četrtega odstavka 118. člena tega zakona, se šteje za takšno napravo do konca obdobja, na katero se nanaša seznam iz 126.a člena veljavnega zakona. Predlagana sprememba sedmega odstavka 120. člena bolj natančno določa prejemnika odločbe po uradni dolžnosti iz tega člena, ki mora biti nacionalni administrator iz 132. člena tega zakona, ki v registru Unije vnese zadevne spremembe iz odločbe pristojnega organa.

K 19. členu

V **19. členu** predlagano črtanje besedila v naslovu 121. člena veljavnega zakona je potrebno zaradi uskladitve z vsebino, ki ureja postopek ob prenehanju delovanja naprave za katero je upravljavec pridobil dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov. Določbe, ki se nanašajo na prenehanje upravljavca, so urejene v tretjem odstavku 130. člena v povezavi s petim odstavkom 120. člena. Predlagana sprememba v prvem odstavku 121. člena je potrebna zaradi uveljavitve poenotenega poimenovanja EU predpisov v zakonu. Predlagana sprememba uradnega poimenovanja EU predpisa s splošnim poimenovanjem v zakonu omogoča nemoteno izvajanje določb členov, ne glede na to, kako pogosto se predpisi na ravni EU spreminjajo. Predlagana sprememba v drugem odstavku 121. člena nomotehnično usklajuje besedilo člena. Predlagana sprememba v tretjem odstavku 121. člena bolj natančno določa prejemnika odločbe po uradni dolžnosti iz drugega odstavka 121. člena, ki mora biti nacionalni administrator iz 132. člena zakona, ki bo po prejetju odločbe v registru Unije zaprl račun upravljavca naprave.

K 20. členu

S **20. členom** predlaganega zakona se le v nekaterih delih spreminja 122. člen veljavnega zakona, vendar pa je zaradi jasnosti besedilo veljavnega člena v celoti nadomeščeno z novim besedilom. Sprememba se nanaša na opredelitev primerov, v katerih ministrstvo upravljavcu naprave iz 118. člena zakona odvzame dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov. Predlagana delna sprememba prvega odstavka 122. člena se nanaša na neizpolnjevanje zahtev iz 136. člena tega zakona, po kateri mora upravljavec naprave plačati penale. Drugi odstavek spremenjenega besedila 122. člena ureja prepoved ponovne vložitve vloge za pridobitev dovoljenja iz 118. člena zakona upravljavca naprave, ki mu je bilo dovoljenje iz 118. člena zakona odvzeto v skladu s prvim odstavkom spremenjenega besedila 122. člena in sicer določa rok pet let. Glede na določbe prvega odstavka 118. člena pa upravljavec naprave, v kateri se izvaja dejavnost, ki povzroča emisijo toplogrednih plinov, in upravljavec naprave iz prvega odstavka 126.b člena zakona ne sme obratovati, če nima dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov.

K 21. členu

V **21. členu** predlagana sprememba prvega odstavka 122.a člena veljavnega zakona je potrebna zaradi pravilnega sklicevanja. Predlagana sprememba drugega odstavka 122.a člena je potrebna zaradi pravilne opredelitve časovnega obdobja, ki ga mora zajemati poročilo iz prvega odstavka 122.a člena v povezavi s prvim odstavkom 133. člena tega zakona. Predlagana sprememba tretjega odstavka 122a. člena je potrebna zaradi pravilnega sklicevanja in pravilne opredelitve vrste poročila, ki ga je potrebno priložiti. Pisno mnenje preveritelja je sestavni del poročila o preverjanju iz drugega odstavka 134. člena zakona.

K 22. členu

V **22. členu** predlagana sprememba besedila v prvem odstavku 125. člena veljavnega zakona je potrebna zaradi uskladitve opredelitve pojmov iz Direktive 2003/87/ES. Predlagani nov tretji odstavek 125. člena urejuje določbo glede opredelitve imetnika emisijskega kupona. Predpis EU, ki določa register Unije, omogoča pravnim in fizičnim osebam odprtje računa v registru Unije in na ta način določa, kdo je lahko imetnik emisijskega kupona.

K 23. členu

Z **23. členom** predlaganega zakona se dopolnjuje vsebina veljavnega 126. člena veljavnega zakona, vendar pa je zaradi jasnosti besedilo veljavnega člena v celoti nadomeščeno z novim besedilom. Sprememba se nanaša na opredelitev upravičenosti do brezplačne dodelitve emisijskih kuponov v skladu s predpisom EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije. Spremenjena vsebina veljavnega 126. člena je potrebna tudi zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2018/410, ki je v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov opredelila novo podnapravo in sicer podnapravo za daljinsko ogrevanje in posebne določbe glede količine brezplačnih emisijskih kuponov, ki takšni podnapravi pripadajo za obdobje po letu 2020. Predpis EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije in dopolnjuje določbe Direktive (EU) 2018/410, velja neposredno. Brezplačna dodelitev se po letu 2026 zmanjšuje v enakih deležih, tako da leta 2030 ni več brezplačnih dodelitev emisijskih kuponov, razen za daljinsko ogrevanje. Kot izjema od zgornjega pravila so upravljavci naprav iz sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni visokemu tveganju premestitve emisij ogljikovega dioksida, do leta 2030 upravičeni do dodelitve 100 odstotkov količine emisijskih kuponov brez obveznosti plačila.

K 24. členu

Z **24. členom** predlaganega zakona se spreminja vsebina 126.a člena veljavnega zakona zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2018/410 v delu, ki se nanaša na časovno opredelitev postopka priprave seznama naprav in upravljavcev za potrebe nacionalnih izvedbenih ukrepov. Ministrstvo na podlagi vloge upravljavca naprave v skladu s predpisom EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije, pripravi in do 30. septembra 2019 predloži Evropski komisiji za obdobje od leta 2021 do 2025 seznam naprav in upravljavcev, ki imajo pravnomočno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu s 118. členom tega zakona. Ministrstvo skupaj z zgornjim seznamom pošlje Evropski komisiji tudi seznam naprav in njihovih upravljavcev, ki se želijo izključiti iz sistema trgovanja v skladu s 126.c členom zakona in predlog enakovrednih ukrepov, ki jih morajo ti izvajati za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. Seznam naprav vsebuje tudi količino emisijskih kuponov, dodeljenih upravljavcem naprav brez obveznosti plačila za posamezno petletno obdobje, in sorazmerni delež za posamezno koledarsko leto v navedenem obdobju. Ministrstvo upošteva zahteve Evropske komisije glede vključitve naprav na seznam naprav in izračuna končno letno količino emisijskih kuponov, dodeljenih brez obveznosti plačila za posamezno obdobje ter seznam naprav in končno dodeljeno količino objavi na svoji spletni strani.

K 25. členu

V **25. členu** predlagana sprememba drugega odstavka 126.a člena veljavnega zakona je potrebna zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2018/410 v delu, ki se nanaša na vključitev drugih naprav, dejavnosti in toplogrednih plinov v sistem trgovanja.

Ministrstvo lahko samo ali na zahtevo upravljavca v sistem trgovanja vključi še druge naprave, dejavnosti in toplogredne pline, če je vključitev z odločbo odobrila Evropska komisija.

K 26. členu

Z **26. členom** predlaganega zakona se spreminja vsebina 126.c člen veljavnega zakona zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2018/410 v delu, ki se nanaša na izključitev naprav iz sistema trgovanja. V spremenjenem 126.c členu je urejena izključitev iz sistema trgovanja določenih dejavnosti oz. naprav, ki povzročajo manjše emisije toplogrednih plinov. V zakonu so te naprave poimenovane kot male naprave. Možnost izključitve je bila že predvidena z Direktivo 2009/29/ES in je tudi predmet 27. člena Direktive 2003/87/ES. Veljavni zakon že vsebuje takšne možnosti tako, da ne gre za povsem novo ureditev. Razlog za takšno možnost, ki jo daje direktiva, izhaja iz spoznanja, da te naprave na ravni Unije skupaj izpuščajo manjšo količino toplogrednih plinov in so zaradi tega njihove obveznosti stroškovno nesorazmerno visoke. Seveda pa izključitev iz sistema trgovanja ne zmanjšuje njihove obveznosti zmanjševanja emisije toplogrednih plinov.

Mala naprava je naprava, ki je imela v letih od 2016 do 2018 emisije toplogrednih plinov manjše od 25.000 ton ekvivalenta CO₂ in ima med izvajanjem dejavnosti izgorevanja nazivno vhodno toplotno moč pod 35 MW (brez emisij iz biomase). Količina emisij se ugotavlja na podlagi letnih poročil o emisijah toplogrednih plinov, ki so jih morali upravljavci teh naprav pošiljati ministrstvu. Upravljavec male naprave se bo lahko po posvetovanju z ministrstvom odločil, da se ga izključi iz sistema trgovanja, če bo izvajal enakovredne ukrepe za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. Ti obsegajo obveznost plačila okoljske dajatve ali prenos ustrezne količine emisijskih kuponov v registru Unije na državni račun Republike Slovenije za izpuščanje vsake tone CO₂, ki presega dodeljeno letno količino, in izvajanje monitoringa in poročanja v skladu s predpisom, ki ga je na podlagi pooblastila iz trinajstega odstavka veljavnega 126.c člena že sprejela vlada.

Upravljavci malih naprav so na seznamu upravljavcev in naprav iz 126.a člena zakona, tako da so tudi za njih z uporabo ustreznega predpisa EU izračunane količine emisijskih kuponov za celotno obdobje do leta 2026 in za vsako leto posebej. Vendar pa upravljavcu male naprave ministrstvo teh kuponov ne bo podelilo, kot ostalim upravljavcem s seznama, pač pa je z izračunano količino določena njegova obveznost glede zmanjševanja emisij toplogrednih plinov z izvedbo enakovrednih ukrepov. To pomeni, da mora upravljavec sam izvesti ukrepe, da bo svoje emisije zmanjšal do ravni, do katere bi bil upravičen do brezplačnih kuponov, kolikor pa bo to raven presegel, pa bo moral plačati okoljsko dajatev ali prenesti ustrezno količino emisijskih kuponov na državni račun v registru Unije.

Ministrstvo bo upravljavcu male naprave na njegovo zahtevo spremenilo veljavno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov in ga izključilo iz sistema trgovanja. Ministrstvo bo v spremenjenem dovoljenju določilo načrt monitoringa in obveznost izpolnjevanja enakovrednih ukrepov. Ker bo upravljavec male naprave izključen iz sistema trgovanja in mu ne bodo brezplačno podeljeni emisijski kuponi, seveda tudi ne bo imel obveznosti predaje ustrezne količine kuponov v registru Unije, kot ostali upravljavci. Zaradi tega ministrstvo v spremenjenem dovoljenju te obveznosti ne bo določilo, ker jo nadomešča izvedba enakovrednih ukrepov.

Kot je bilo že povedano, mora upravljavec male naprave izvajati monitoring in pripraviti poročilo o emisijah toplogrednih plinov, tega pa mora poslati ministrstvu najkasneje do 30. marca tekočega leta za preteklo leto. Tega poročila ne bo preverjal preveritelj,

pač ga bo pregledovalo ministrstvo samo, pri tem pa bo uporabljalo predpis, ki ga je na podlagi pooblastila iz trinajstega odstavka veljavnega 126.c člena že sprejela vlada. Če bo ministrstvo med preverjanjem ugotovilo, da so podatki iz poročila napačni, bo samo izračunalo količino emisij toplogrednih plinov in o tem izdalo upravljavcu male naprave odločbo. Pritožba zoper odločbo ne bo zadržala njene izvršitve.

Določba sedmega odstavka obravnavanega člena ureja obveznost upravljavca male naprave, da preda emisijske kupone v skladu s 135. členom zakona za obdobje, v katerem je bil vključen v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Ta odstavek prav tako določa, da se mu emisijski kuponi za leta, v katerih je izključen iz sistema trgovanja, ne podelijo.

Vendar pa upravljavec male naprave iz sistema trgovanja ni izključen dokončno. Če bo ministrstvo na podlagi prejetih poročil ugotovilo, da je mala naprava v preteklem letu izpustila 25.000 ton ali več ekvivalenta CO₂, brez emisij iz biomase, jo bo z začetkom koledarskega leta, ki sledi letu, v katerem je to ugotovilo, ponovno vključilo v sistem trgovanja. V tem primeru mora ostati naprava v sistemu trgovanja najmanj do konca leta 2025. Ministrstvo bo v tem primeru izdalo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z določbami tretjega odstavka 119. člena zakona, s katerim bo nadomestilo dovoljenje iz četrtega odstavka. Upravljavec male naprave bo moral izpolniti svoje obveznosti izvajanja enakovrednih ukrepov tudi za leto, ki sledi letu, ko je naprava izpustila 25.000 ton ali več ekvivalenta CO₂, brez emisij iz biomase. Za naprej pa je upravljavec male naprave upravičen do dela brezplačno dodeljenih količin emisijskih kuponov, kot je bilo določeno v seznamu iz spremenjenega 126.a člena zakona.

Tudi za upravljavca male naprave smiselno veljajo zahteve iz 120., 121. 122, 122.a in 133.a člena zakona, ki se nanašajo na spremembo naprave, prenehanje, odvzem dovoljenja in izpolnitev obveznosti pri prenehanju oz. odvzemu dovoljenja.

K 27. členu

Z **27. členom** predlaganega zakona se spreminja 126.d člen veljavnega zakona. Sprememba je potrebna zaradi novega predpisa EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije, ki velja neposredno in vsebuje določbe, ki opredeljujejo spremembo dodeljene količine.

K 28. členu

S **28. členom** predlaganega zakona se spreminja 126.e člen veljavnega zakona zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2018/410 v delu, ki se nanaša na nove naprave. Sprememba je potrebna tudi zaradi novega predpisa EU, ki ureja brezplačno dodelitev pravic do emisije, ki velja neposredno in vsebuje določbe, ki opredeljujejo postoke za dodelitev emisijskih kuponov za nove naprave.

K 29. členu

S **29. členom** predlaganega zakona se spreminja prvi odstavek 127. člena veljavnega zakona. Predlagana sprememba v prvem odstavku 127. člena je potrebna zaradi uveljavitve poenotenega poimenovanja EU predpisov v zakonu. Predlagana sprememba uradnega poimenovanja EU predpisa s splošnim poimenovanjem v zakonu omogoča nemoteno izvajanje določb členov, ne glede na to, kako pogosto se izvedbeni predpisi na ravni EU spreminjajo.

K 30. členu

S 30. členom predlaganega zakona se spreminja 129. člen veljavnega zakona zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2018/410 v delu, ki se nanaša na porabo sredstev, pridobljenih na dražbi emisijskih kuponov.

K 31. členu

S 31. členom predlaganega zakona se spreminja prvi odstavek 130. člena veljavnega zakona, ki opredeljuje upravni postopek izdaje odločbe o količini emisijskih kuponov, ki upravljavcu pripadajo brez obveznosti plačila.

Predlagana sprememba tretjega odstavka 130. člena veljavnega zakona je potrebna zaradi pravilnega sklicevanja. Predlog spremembe četrtega odstavka 130. člena bolj natančno določa postopek podelitve emisijskih kuponov, ki ga opravi nacionalni administrator iz 132. člena zakona, v registru Unije na način določen s predpisom EU, ki določa register Unije.

K 32. členu

V 32. členu predlagana sprememba v prvem in drugem odstavku 130.b člena veljavnega zakona je potrebna zaradi uveljavitve poštenega poimenovanja EU predpisov v zakonu. Predlagana sprememba uradnega poimenovanja EU predpisa s splošnim poimenovanjem v zakonu omogoča nemoteno izvajanje določb členov, ne glede na to, kako pogosto se izvedbeni predpisi na ravni EU spreminjajo.

K 33. členu

S 33. členom predlagana sprememba v prvem in drugem odstavku 130.b člena veljavnega zakona je potrebna zaradi uveljavitve poštenega poimenovanja EU predpisov v zakonu. Predlagana sprememba uradnega poimenovanja EU predpisa s splošnim poimenovanjem v zakonu omogoča nemoteno izvajanje določb členov, ne glede na to, kako pogosto se izvedbeni predpisi na ravni EU spreminjajo.

K 34. členu

V 34. členu predlagana sprememba v prvem in drugem odstavku 133. člena veljavnega zakona je potrebna zaradi uveljavitve poštenega poimenovanja EU predpisov v zakonu. Predlagana sprememba uradnega poimenovanja EU predpisa s splošnim poimenovanjem v zakonu omogoča nemoteno izvajanje določb členov, ne glede na to, kako pogosto se izvedbeni predpisi na ravni EU spreminjajo.

K 35. členu

V 35. členu predlagana sprememba v prvem, drugem in tretjem odstavku 133.a člena veljavnega zakona je potrebna zaradi uveljavitve poštenega poimenovanja EU predpisov v zakonu. Predlagana sprememba uradnega poimenovanja EU predpisa s splošnim poimenovanjem v zakonu omogoča nemoteno izvajanje določb členov, ne glede na to, kako pogosto se izvedbeni predpisi na ravni EU spreminjajo.

K 36. členu

V 36. členu predlagana sprememba v prvem, drugem, četrtem, petem in sedmem odstavku 134. člena veljavnega zakona je potrebna zaradi uveljavitve poštenega poimenovanja EU predpisov v zakonu. Predlagana sprememba uradnega

poimenovanja EU predpisa s splošnim poimenovanjem v zakonu omogoča nemoteno izvajanje določb členov, ne glede na to, kako pogosto se izvedbeni predpisi na ravni EU spreminjajo. Predlagana sprememba tretjega odstavka 134. člena tudi bolj natančno določa postopek ob izrednem nanknadnem preverjanju poročila o emisijah toplogrednih plinov.

K 37. členu

V **37. členu** predlagane spremembe v prvem odstavku 135. člena veljavnega zakona so potrebne zaradi uveljavitve poštenega poimenovanja EU predpisov v zakonu in zaradi pravilnega sklicevanja. Predlagana sprememba uradnega poimenovanja EU predpisa s splošnim poimenovanjem v zakonu omogoča nemoteno izvajanje določb členov, ne glede na to, kako pogosto se izvedbeni predpisi na ravni EU spreminjajo.

K 38. členu

S **38. členom** predlaganega zakona se spreminja 137. člen veljavnega zakona, vendar pa je zaradi jasnosti besedilo veljavnega člena v celoti nadomeščeno z novim besedilom. Sprememba se nanaša na veljavnost emisijskih kuponov izdanih od 1. januarja 2021, ki veljajo za emisije od 1. januarja 2021 in je potrebna zaradi prenosa določb Direktive (EU) 2018/410 v delu, ki se nanaša na veljavnost emisijskih kuponov. Drugi odstavek 130. člena zakona določa, da ministrstvo podeli posameznemu upravljavcu naprave dodeljene letne količine emisijskih kuponov vsako leto najpozneje do 28. februarja tekočega leta. 28. februarja 2021 bo ministrstvo podelilo dodeljene letne količine za leto 2021, ki jih upravljavec ne bo mogel uporabiti za izpolnitev svojih obveznosti iz prvega odstavka 135. člena zakona za leto 2020.

K 39. členu

S **39. členom** predlaganega zakona se le nekoliko dopolnjuje 138. člen veljavnega zakona, vendar pa je zaradi jasnosti besedilo veljavnega člena v celoti nadomeščeno z novim besedilom. Dopolnitev se nanaša na opredelitev upravnega postopka v primeru začasne prekinitve dostopa do računa upravljavca naprave v registru Unije in sicer v primeru neizpolnjevanja obveznosti pošiljanja poročila o emisijah za preteklo leto.

K 40. členu

V **40. členu** predlagane spremembe v prvem in petem odstavku 139.a člena veljavnega zakona so potrebne zaradi uveljavitve poštenega poimenovanja EU predpisov v zakonu in zaradi pravilnega sklicevanja. Predlagana sprememba uradnega poimenovanja EU predpisa s splošnim poimenovanjem v zakonu omogoča nemoteno izvajanje določb členov, ne glede na to, kako pogosto se izvedbeni predpisi na ravni EU spreminjajo.

K 41. členu

V **41. členu** predlagane spremembe v drugem in tretjem odstavku 139.b člena veljavnega zakona so potrebne zaradi pravilnega sklicevanja.

K 42. členu

V **42. členu** predlagane spremembe 1. točke prvega odstavka 139.c člena veljavnega zakona so potrebne zaradi pravilnega sklicevanja na predpis EU.

K 43. členu

V **43. členu** predlagane spremembe 2. točke tretjega odstavka 139.d člena veljavnega zakona potrebne zaradi pravilne opredelitve vrste poročila, ki ga je potrebno priložiti. Pisno mnenje preveritelja je sestavni del poročila o preverjanju iz drugega odstavka 134. člena zakona.

K 44. členu

V **44.členu** predlaganega zakona je izboljšana ureditev 157.člena veljavnega zakona, dodane pa so rešitve, ki zadevajo inšpekcijsko ukrepanje zoper organizacijo ali proizvajalca, ki samostojno izpolnjuje obveznosti PRO.

K 45., 46. in 47. členu

V 45., 46., in 47. členu predlaganega zakona so določene globe za kršitev zakona.

K 48. členu

Predmetni člen, ob upoštevanju dejstva, da se bo nov sistem začel izvajati šele s 1. januarjem 2022, podaljšuje veljavnost obstoječih predpisov, pri čemer v obdobju do sprejema novih izrecno omogoča tudi njihovo spreminjanje.

K 49. členu

Podzakonski predpisi, ki bodo omogočili delovanje spremenjenega sistema kot ga uveljavlja osnutek zakona, morajo biti sprejeti 16 mesecev po uveljavitvi predlaganega zakona. Torej še pravočasno, da bodo vsi deležniki pred 1. januarje 2022 seznanjeni s podrobnostmi spremenjene ureditve. Ob upoštevanju roka, v katerem naj bi spremenjena ureditev pričela v polni meri učinkovati, bodo ti predpisi morali vsebovati tudi določilo o tem, da začnejo veljati šele s 1. januarjem 2022.

V drugem odstavku je ministru naloženo, da mora predpis o shemi za certificiranje sistema vodenja predpisanih podatkov o proizvodih, danih na trg v Republiki Sloveniji, ter zbranih in obdelanih odpadkih iz proizvodov v skladu s tem zakonom, sprejeti v 12 mesecih od uveljavitve predlaganega zakona.

K 50. členu

V tem členu je omogočeno, da se že začeti postopki pridobitve dovoljenja oziroma že začeti postopki vpisov v evidenco končajo po dosedanjih predpisih. Po uveljavitvi predlaganega zakona pa ne bo več dopustno začeti novih postopkov za pridobitev dovoljenja oziroma vpis v evidenco.

K 51. členu

S 1. januarjem 2022, ko se bo zakon pričel uporabljati v celoti, po izrecni zakonski določbi tega člena ne bo več omogočeno delovanje proizvajalcem, nosilcem načrtov oziroma družbam za ravnanje z odpadno embalažo, ki so to upravičenje pridobili na podlagi prej veljavne ureditve. Upravičenje bo prenehalo ex lege, ministrstvo pa bo o tem izdalo le ugotovitveno odločbo.

K 52. členu

Čeprav se bo večina določb, ki se nanašajo na sistem PRO, začela uporabljati šele s 1. januarjem 2022, pa to ne velja za določila, ki se nanašajo na pridobitev dovoljenja iz

20.m in 20.p člena zakona niti za vzpostavitev koordinacijskega telesa, skladno z določili 20.s člena zakona. Omenjena določila se začnejo uporabljati takoj zato, da bodo zainteresirane osebe do 1. januarja 2022 že lahko pridobile omenjeno dovoljenje in, kolikor bo potrebno, vzpostavile koordinacijski center. Vendar pa ta dovoljenja lahko začnejo veljati šele s 1. januarjem 2022; prav tako lahko šele s 1. 1. 2022 začne delovati koordinacijsko telo.

K 53. členu

Ta člen določa rok, v katerem mora ministrstvo vzpostaviti register proizvajalcev in rok, v katerem mora ministrstvo omogočiti delovanje informacijskega sistema. Za namene začetka delovanja informacijskega sistema, ob upoštevanju, da bo obveznost vpisovanja lastnih podatkov nastopila šele s 1. januarjem 2022, pa ureja tudi prenos podatkov iz obstoječih evidenc v informacijski sistem.

K 54. členu

V predmetnem členu je določen rok, v katerem mora minister vse organizacije, ki jim zakon omogoča imenovanje predstavnikov v Svet PRO, pozvati, da to tudi storijo. Zakonsko določilo jim daje možnost, da to storijo v enem mesecu od poziva ministrstva.

K 55. členu

S tem členom se ohranja sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov do konca obdobja, ki se je začelo 2015 in traja do konca 2020.

K 56. členu

Čeprav bo zakon začel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, pa je, da bi bil omogočen prehod v nov sistem s strani ministrstva in drugih deležnikov sistema PRO, predvideno, da se večina njegovih določb (z izjemo izrecno navedenih) začne uporabljati s 1. januarja 2022.